

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

IŠEINA KAS SEREDA

Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvienuose Valstijose \$2.00

Europoje ir kitur \$3.00

Kanadoje \$2.50

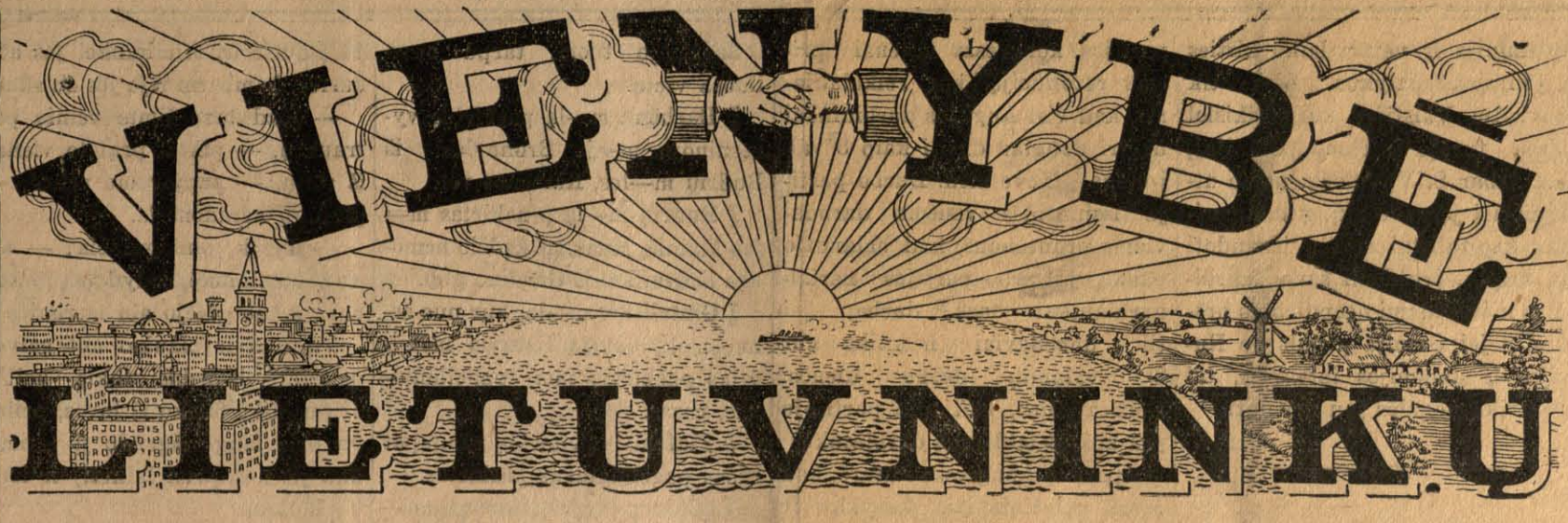
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite raišku:

J.J. Paukštis ir

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00

To Foreign Countries ... \$3.00

To Canada ... \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis &

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 7.

Brooklyn, N. Y. 12 d. Vasario (February 1913 m.)

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII.

"GELTONYBĖS" VAISIAI PASIRODĖ.

Pastaruoju laiku beveik visi mūsų laikraščiai suuko nuogandum balsu iš skundų ir bylų epidemijos. Seniaus lietuviai daugiausia bylinėdavos už mažniekius ir jų bylos toliau paprastojo magistrato nenuėdavo. Dabar prasidėjo visa eilė procesų gana didelių, bent iš vardo. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje su jo valdyba ir laikraščiu „Tėvynė“ patraukti teisman per tūlą Vasil-Vasiliauską, kuris buvo spėtas esąs tuomi „mythiškuoju“ žandarėliu Kutra, kuris darė „afidavitus“ prieš kun. Olševskį. „Vienybė Lietuvninkų“ patraukė teisman visų žinomas ir senai nugarbavotas Bagočius: Susivienijimas Liet. R. Kat. irgi apskūstas valdžiai. Kas ten grumojęs skūsti „Dilgėles“, „Tėvynę“ ir „Vienybė Lietuvninkų“. „Draugas“ esąs skūdziamas ar jau apskūstas. „Keleivis“ jau porą sykių pribauistas už šmeižimus, dabar vėl giriasi esąs skūdziamas. Ant galo vėl tas patsai Bagočius skūdzias net kelioliką savo brolių socialistų iš Bostono, kurie nepagyre jo už denunciaciją Susivienijimo Liet. Amerikoje.

Čiela eilė bylų. Ilgi komentaram ir ginčai laikraščiuose. Advokatai rankas trina iš džiaugsmo radę sau naują melžiamą karvutę — neramius lietuvius. Sunkiai užprakaituotas nelaimingo lietuvio skatikas pereina į svetimas rankas ir jau jisai niekados nebesugrįš. O kiek laiko bus sugaišta, kiek vargo bus tose bylose pakelta, kiek lietuviškų reikalų bus per tą laiką apleista, tai jau sunku bus kam-nors apskaitliuoti ir apčienyti kancretėn vertybėn!...

Ant galo, viso to vaisius, bus didelė dezorganizacija po mūsų draugijas, piktuimai ir nesutikimai tarpe laikraščių ir veikėjų.

Už ką tai? Kas per priežastis? Kas tas bylas iššaukė?

Beveik visi laikraščiai iš to stebisi. Stebisi net tie, kurie daugiausiai prie šitų bylų suaudimo prisidėjo. Vienas iš jų net garsokai sušuko: „Vyrai, ką darote?“ O ant jų pačių puslapiu greta krečia melagystės ant kitų laikraščių ir visuomenės veikėjų, kad tik daugiau vi-

suomenės veikėjus vienus prieš kitus supjudyti.

Taip. „Vyrai, ką darote?“ Bet tai veidmainingas yra šauksmas. Tie geltonieji „šmatai“, kurie dabar šitaip šaukia, gali pasidžiaugti atsiekę savo tikslą. Jie per kelis metus pjudė visuomenę; jie boykotavo ir ardė mūsų didžiausias organizacijas; jie purvus svaidė ir tebesvaido ant mūsų veikėjų; jie kurstė tamsias minias prieš tuos mažiau-daugiau apšviestus mūsų žmones, kurie dirba, kiek jie gali ir moka, mūsų viengentių švietimui. Ir šiandien jų purvais ir nešvarumais laistoma piktažolė pražydo: broliai prieš brolius eina ant peilių.

Nėra vienok nieko tokio blogo, kas neišeitų ant gero. Ir šita eilė skandalų atidarys mūsų visuomenės akis, ką senai jau stengėsi veltuni padaryti keletas mūsų šviesesnių ir padoresnių laikraščių. Visuomenė juk ir dabar jau mato, kad šitos bylos nereikalingos, kad jas iššaukė gana gerai žinomi savo neramumu gaivalai. Lietuviai senai apie tą žino. Dabar bus proga patirti ir amerikonomams bei valdžiai, kas tarpe lietuvių darosi.

Gal neužilgo ir mūsų visuomenė pamatys ir supras, del kokių tikslų tūli mūsų žmonės ir laikraščiai taip uoliai platina tarpe lietuvių suirutę. Iš tos suirutės niekas taip nesidžiaugia ir niekas taip nepasinaudos, kaip Rusijos valdžia. Jos politika yra „Divide et impera“ (išardyk ir valdyk). Šita jos politika šiandien pas lietuvius eina kaip peilis per sviestą.

Dabar jau ne laikas šūkauti: „Vyrai, ką darote?“ Dabar laikas yra dideliu mūsų išėivystės klausimui išsiaiškinti: „Vyrai, dažnokinė delko tas daroma!“

Šitą klausimą išaiškis visos šitos denunciacijos, skundai ir bylos, kurias suorganizavo mūsų bjauri geltonoji spauda.

Peržvalga.

Vėliausia atkeliavusie lietuviai. Pereito meto, lapkričio mėnesiu

atkeliavo Amerikon 1,792 lietuviai (mažiau už spalį ant 220 — žr. „V. L.“ N52). Iškeliavo 253. Todėl per tą mėnesį Amerikoje pasidaugino ant 1,539 lietuvių. Neįleido Amerikon per tą mėnesį 17 lietuvių, o 6 buvo sugrąžinti tuojaus po išsėdimo.

Per gruodžio mėnesį atkeliavo lietuvių 1,675, o iškeliavo 170. Todėl pasidaugino lietuvių Amerikoje ant 1,505. Bet per šitą mėnesį atkeliavo mažiau už pereinąjį ant 117 asmenų (žr. viršui ėjusį straipsnelį). Tad šiais abiem mėnesiams lietuvių atėivystė mažėjo. Neįleista Amerikon per gruodį 14 lietuvių. Sugrąžinta 2 tuojaus po išsėdimo.

Nuo pradžios imigracijos metų, t. y. nuo 1 liepos, 1912, iki gruodžio atkeliavo Amerikon 11,472, o iškeliavo 2,229. Todėl per tą laiką pasidaugino lietuvių Amerikoje ant 9,243 asmenų.

// Dar naujas laikraštis. „Lietuva“ praneša, kad Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungos Centralės valdybos susirinkime, laikytame Elijosiaus svetainėj sausio 25., tapo priimtas projektas leidimo oficiališko C. L. D. S. organo. Laikraštis žada būti inkorporuotas su kapitalu \$5,000; jį manoma leisti 8 pusl. kas savaitę, o atsiradus didesniams skaitytojų skaitliui — dusyk į savaitę, o paskui gali virsti į dienraštį.

// „Špitolninkas“. — Tai juokų ir pašaipos mėnesinis laikraštis, organas visų „Špitolninkų Susivienijimo“. Išeina jis Waterburyje, Conn.; pirmas numeris visai mažas — (kaina metams 25 c.) ir turinis silpnas, o vietomis net ir nešvarus — pamatysim, kas bus toliau. Apie „Špitolninkų Sus.“ (partiją) plačiau nieko nepasakyta — nurodyta tik, kas gali į tą „partiją“ prigulėti; koks jos „tikslas“, kokis jos „programa“, nepaaiškinta. Špitolninkų „partijon“, kaip pasakyta, gali prigulėti visoki — klerikalai, laisvamaniai, šventakupriai, net ir girtuokliai, virtę blaivais, bet cecilikai niekados... Apie laikraštį pasakyta, kad „š.“ užbloks kiekvienam per strėnas arba kur pataikys, tik kuris bus nužiūrėtas nepildantis priedermės savo užsiėmimo, ar kitaip kaip nusikaltęs.

// Caro Romanovų kilmės 300 metų viešpatavimo Rusijoje sukaktuvės busių apvaikščiojamos 21 vasario (sen. kal.). Tą dieną nedirbs ir fabrikos, o darbininkams ketinama surengti paskaitos ir dalyti tam tikras kningutes ir tt. Kaslink apgarsinimo amnistijos ar nors sutrumpinimo bausmės kaliniams nieko tikro negirdėti, nors Peterburge dikėiai apie tai kalbama.

// „Lietuviškai-vokiškas savait-

raštis“. Štai gavome pirmuosius NN „L. V. S.“, kuris išeina Tilžėje, Prūsiose. Kaip matyti iš tilpusių tuose NN straipsnelių, laikraštis visai švarus ir jei panašiai bus leidžiamas ir toliaus, tai dikėiai prisidės prie pakėlimo lietuviųstės Prūsijoje, nes, kaip tenka sužinoti, lietuvių atgijimas Prūsijoje smarkiai eina pirmyn, bet kiti visai nemoka lietuviškai, arba moka visai menkai, tai „L. V. S.“ bus jiems lietuviško kalbos rankvedžiu ir kartu suteiks žinias apie Lietuvą, lietuvius ir jų raštiją; viskas jame spausdinama vokiškoji ir lietuviškoji kalboje.

Štai kas pasakyta pradiniame numeryje: „Pasirūpinimas lietuvių kalba ir tautybe eina gyvyn. Matoma, jog ne tiktai daug gimusių lietuvių iš apšviestųjų luomų pajaučia reikalingumą su savo prabočių kalba arčiau susipažinti, į jos gilmes nusileisti ir tose bemiegančiaisiais brangumynais naudoties, bet ir tūlas vokietyt, tarpe tos „mirštančios“ tautos begyvenas ir su ja apsieiti turis, del jos moksliskosios svarbos ją išmukti geidžia... Kas su lietuvių kalba, kokia ji šiandien yra, susipažinti nori, privalo josios naujaja raštija naudoties ir geresnius lietuviškus laikraščius skaityti. Bet nevisiems tai bus galima...“

Mēs todėl esame apsiėmę tą atsiradusią spragą atpildyti, leisdami „L. V. S.“

Jame mēs talpinsime: ištisus straipsnius arba ištaraikas iš geresniųjų lietuviškų laikraščių ir šiaip raštų, lietuviškos poezijos, mįslių, priežodžių ir taip toliau... Kur reikalinga, paduosime paaiškinimus ir šiaip lietuvių kalbą paliečiamas žinias... Dėsimė straipsnius, kuriuos gyvai atspindėtu lietuvių tautos gyvenimas visose jos apgyventose šalyse—Prūsijoje, Didžiojoje Lietuvoje, Amerikoje ir tt...“

Laikraštėlis mažas, bet su laiku mano jis padidėti; kaina metams — \$1.50; adresas: Hohe str., N78, Tilsit, Ostpr.

// „Pirmyn“, kaip praneša „Laisvė“ bus leidžiamas Baltimorėj, Md., o ne Minersvillėj, Pa.; jau ir vieta esanti pasamdyta.

// „Ateitis“. Jau pasirodė atskiroj knigoj, ėjęs pirmiau kartu su „Draugija“. Katalikiškos moksleivijos laikraštis „Ateitis“, leidžiamas ir redaguojamas kun. A. Dambrausko Kaune. Laikraštis turi gan gražią išvaizdą, dikėiai storas ir turiningas. Jame telpa įvairaus turinio straipsniai, kaip iš dailiosios literatūros, taip ir filosofiški; taipgi folkloro dalykai ir daug iš moksleivijos gyvenimo.

Politikos savaitė

AMERIKA.

Filipinų Salų gyventojai, kaip žinoma, iki šiam laikui neturi savyvaldos ir valdomi pasistais iš Washingtono valdžios astovais.

Dar neseniai prezidentas Taftas pasakė, kad pavojinga duoti savyvaldą Filipinų gyventojams, nes jie dar prie jos nepriago.

Vienok demokratai, kartu su išrinktu prezidentu Wilsonu mano visai priešingai ir jau rengia bilių, kuris suteiktų Filipinų salų gyventojams pilną savyvaldą. Tuom jie mano sustabdyti noliatus riaušes ant šitomis salomis.

— Senatas 47 balsais prieš 23 priėmė bilių, pagal kurio Suv. Valst. prezidentas užims vietą laike 6 metų, bet galės būti tik vieną tarnystą. Biliaus sumanytoju buvo senatorius Work; už bilių balsavo 34 senatoriai demokratai. Tas bilius eis dabar į atstovų rūmą. Atstovai-demokratai, be abejonės, balsuos už vieno termino prezidentystę. Yra tokių, kurie nepritaria pasiūlgimui prezidento tarnystos laiko; bet dauguma, norėdama užkenkti Roosevelt'o siekiams, stengias, nors su mažomis permainomis priimti bilių.

Jei kongresas priims bilių, tai bus dar reikalinga, kad ji patvirtintų 3/4 visų valstijų, o tada jau bilius liks įstatu.

MEKSIKA.

Meksikoje eina baisūs sumišimai; kova tarp gen. Diaz ir prez. Madero; užmuštas gen. Bern. Reyes, kuris norėjo suareštuoti prez. Madero; Mexiko City revoliucionierių rankose.

BALKANŲ KARĖ.

Vasario 3. po dviejų mėnesių pertraukos 7 val. vakare prasidėjo vėl karė tarp Balkanų koalicijos ir Turkijos.

Su neapsakomu smarkumu buvo pradėtas Adrionopolio bombardavimas; tuom pačiu laiku prasidėjo mūšis prie Čataldžos, kur yra apie 300000 bulgarų kareivių.

Apart to vasario 4. prasidėjo tarpe turkų ir bulgarų mūšis Galipolio pussalyj. Netoli miesto Galipoli laike dviejų dienų ėjo karšta kova, ir bulgarai visur pilnai išlaimėjo. Turkai anot jų valdžios pranešimo, prarado tame mūšyje virš 5,000 kareivių; bulgarai gi apie 300. Bulgarai siaučia Marmuro jūrės pakraščiais ir viską be pasigailėjimo naikina — paveikslan, apleidami miestą Rodosto, jie sunaikino visus kareiviškus namus. Turkų kareivių ant šito pussalio buvo apie 70,000. Užėmė Galipolio pussalį, bulgarai mano suteikti progą Graikijos laivynui per Dardanelius ineiti į Marmu-

ro jūrę, kad bambarduoti Konstantinopolį.

Už dienos-kitos tur pasiduoti Adrionopolis, nes jis yra apsuptas iš visų pusių ir smarkiai bombarduojamas; daugelyje vietų miestas dega. Adrionopolj turkai turi 40,000 kareivių, priešų — serbų ir bulgarų, kurie apsupo ir naikina miestą yra 200,000 kareivių.

Puolus Adrionopolii turkai greit bus priversti prašyti santalkos, bet bulgarai ir serbai yra pasiryžę, pergalejus turkus Adrionopolj ir prie Čataldžos patraukti ant Konstantinopolio. Kaip pranešama iš pusiauoficiališkų šaltinių, Balkanų koalicija galutinai yra nutarusi visai prasalinti turkus iš Europos.

Miestas Skutari, kaip pranešama iš Londono, galų-gale turėjo pasiduoti, nekurių gi laikraščių sako, kad galutinai jis dar nepaimtas. Kaslink miesto Uskub, kurį serbai buvo užkariavę, tai 30,000 turkų kareivių artinas prie jo, kad paimti jį į savo rankas.

Turkai, kaip iš visko galima sprėsti, galutinai yra nustoję vilties ant kokio-nors išlaimėjimo; jie yra pasiryžę priimti visus koalicijos reikalavimus, ypač kad tarpe kareivių siaučia betvarkė, o valstijos išdas galutinai jau ištuštėjo. Turkijos valdžia jaučia, kad trumpame laike jai reiks prašyti atnaujinimo santalkos tarybų, taigi ji nekuriam laikui sulaukė Londone vyriausį taikos konferencijos ingaliotinį Rešad Pašą. Kiti gi ingaliotiniai, kaip turkų, taip ir koalicijos, jau virš savaitės kaip apleido Londoną.

Kaip pranešama, nuo vasario 11 buvęs didžiausias viziris Hakki Paša vasario 11. važiuoja Londonan, kad atnaujinti taikos konferenciją ir pasistengti užbaigti karę.

Vyriausias magometonų kuningas Šeik-Ul-Islam išleido atsišaukimą, kviesdamas turkus į „šventą“ karę prieš krikščionis.

Paskutinės žinios skelbia, kad 80,000 albaniečių po vadovyste Austrijos oficerių traukia priešais koalicijos kariuomenę ir būk jau prie upės Dibros turėjo su serbais susirėmimą.

BULGARIJA.

Bulgarijos valdžia pranešė, kad Adrionopolis už kelių dienų tur būti paimtu, nors tam reiktu paaukauti daug savo kareivių. Bulgarai žino, kad puolus tam miestui, Turkija bus priversta priimti visas jų paduotas taikos išlygas.

Prieš karės atsinaujinimui bulgarų valdžia pranešė, kad joks korespondentas negalės būti arti kariuomenės laike Adrionopolio bombardavimo.

Kaslink Rumunijos, tai Bulgarija jokiū būdu neužbaigia su ja tarybų; Rumunijos valdžia galutinai mobilizuoja savo kareiviją,

ir visos valstijos įstaigos liko pavestos karės ministerijai. Laikraščiams prisakyta negarsinti žinių apie Bulgarijos kariuovijos žingsnius.

AUSTRIJA.

Austrijos valdžia ne tikta neatleidžia pašauktų keli mėnesiai atgal į kariuomenės eiles rezervistų, bet tvirtina savo kariuomenę tolyn.

Pirmose vasario diene 300000 Austrijos kariuovių pilnoj tvarkoj stovėjo Bosnijoje; šitie kareiviai yra pasirengę kiekvienoj valandoj patraukti ant Serbijos bei Juodkalnijos Galicijoje turi Austrija sutraukusi apie 500,000 kariuovių, idant užpuolus rusams, duoti atsakantį atspirtį. Galop apie 300,000 Austrijos kariuovių yra pastatyta įvairiose vietose palei Francijos rubežius.

Žinoma, Austrijos valdžia, kiek matyti iš europinių laikraščių, visai nenori pradėti karės ir, tartum stengias įvykdyti Europoje taiką, bet ji nemano niekam nusileisti ir, iškilus konfliktui su Rusija ar Serbija, yra pasiryžusi stoti į aštrią kovą.

VOKIETIJA.

Nors Vokietijos kariuomenė yra atsakančioj tvarkoj ir kariuovių skaitlius siekia stebėtinau augšto skaitliaus, tačiau valdžia visokiais būdais stengias vengti karės, nes nelabai pasitiki ant pergalingimo, o ir savo valstijoje jaučia neramumą.

Šiose diene Peterburge pribuvo iš Vokietijos kungaikštis Hohenlohe, kad patarpininkauti tarpe Rusijos ir Austrijos, nes, iškilus karėi tarp tų dviejų, kultų europieška karė, kuri aneštų daug nelaimių. Žinoma, Vokietija stovja už tarpininkę, pritariant Austrijai. Kiek bus pasekminga ta tarpininkystė, matysim toliaus. Dabar-gi visos valstijos laukia užsibaigimo Balkanų karės ir, įvykus tenai sankaikai, tur-būt pranyks ir europieška karės šmėkla.

RUSIJA.

Rusija ir Francija užtikrina Graikijos ir Juodkalnijos valdžiom, jei jiedvi užims Janiną ir Skutari, tai tie miestai ir turės jiedviem priklausyt. Čia, matomai Rusija, pasižada, reikalui esant, priglobti Graikijai ir Juodkalnijai.

JAPONIJA IR RUSIJA.

Nuo laiko karės su Rusija Japonija stengias likti didžiausia spēka Azijoje. Pasiekimui to viso Japonija kiek galėdama stiprina savo laivyną ir kariuomenę ir kartu mano šiokiu ar tokiu būdu užgrobti naujus žemės plotus, idant dar daugiau praplėstus savo rubežius. Ji nepasigalėdino Koreja — ji nori užimti pietinę Mandžuriją ir dalį Mongolijos; bet stoti kovon negeistina, nes yra dikčiai pavargusi.

Rusija gi taipgi senai galanda dantis ant Mandžurijos ir Mongolijos: vienok po karėi su Japonija ji persitikrino, kad tas jai nepasiekimas dalykas.

Taigi Japonija ir Rusija sumanė, kad vietoj kariauti viena su antra, reikia eiti išvien. Jiedvi slaptai, po ilgų tarybų, susitaikė ir nutarė pasidalinti Chinijos žemėmis, o taipgi pasižadėjo padėti viena antrai atsilaikyti, jei kokis nors valstija užprotestuotų šitokiam sumanymui. Bet Anglija yra sankaikoj su Rusija ir turi akį atkreipus į Vokietiją ir nesuims tam trukdyti; taipgi Francija, Vokietija vėlgi užimta Francija

ir Anglija ir neturi laiko kištis į Chinijos dalykus. Lieka tik Suv. Am. Valstijos, kurios ikišiol maža turėjo intekmę Chinijoje, bet dabar S. V. valdžia mano atkreipti į ją savo akį, nes Amerikos kapitalistai norėtų išnaudoti tą kraštą, įveždami savo išdirbinius ir išveždami neapdirbtas prekes, o jei Chinija papuls po Rusijos ir Japonijos intekmės, tai Amerika negalės jau prilitpti.

Iš Visur.

Sumišimas Neapolyj. Vasario 3. buvo iškilęs sukilimas gyventojų priešais mokesnius. Liko sunaikinta daug namų ir sumušta daug poliemonų ir kariuovių. Policija suareštavo keletą šimtų dalyvavusių sumiše. Kareiviai nešaudė į sukilusių minią, nes bijojosi tuom išaukti revoliuciją.

Darbininkai nutarė išsaukti streiką, kaip protestą prieš uždejmą naujų mokesčių ant valgomų daiktų.

Popiežius serga. Popiežiaus Pijaus X. sveikata paskutiniu laiku labai sumenkėjo. Jo gydytojas pataria jam nepriimti nieko ant audijenijs.

Mirė Abisinijos karalius. Šiose diene mirė Abisinijos (Afrikoje) karalius Menelikas; jo vietą užėmė jo giminaitis.

Aplink Paryžių, kaip pranešama nuo vasario 6., visur matosi žydinti žolynai; miesto pakraščiuose sužydo net rhododendronai (padabinimo krūmeliai), kurie kitais metais žydėdavo du mėnesiu paskiaus. Nórmandijoje ir Britane medžių pumpurai jau pradėjo skleisties.

Išliko nuo mirties. Fooshow, Chinija. Vasario 4. buvo mesta bomba į gatve einantį vietinį gubernatorių. Dvidešimt arki jo buvusių žmonių liko sudraskyta, bet jis liko visai nesužeistas ir patsai net suėipo metusį bombą piktadarį.

Anglijos sufragistės. Londonas. Kaip žinome Anglijos sufragistės, ypač Londono miesto, sukėlė maištą. Mat, jos supyko, kad Anglijos premieras Askvit'as atsiėmė atgal iš atstovų palatos bilių apie suteikimą moterims lygių teisių. Sufragistės darė viską, ką tik galima daryti — kur tikta galėjo daužė langus, naikino laišku dėžutes, siuntė ministeriams laiškus, kurie, praplėšus, sprogdavo.

Areštuojant, daro baisų pasipriešinimą, panaudodamos apsigynimui net dantis ir nagus. Labai daug sufragisčių nubausta; jos nutarė nepaliauti kovojusios už savo teises.

Žemės drebėjimas. Konstantinopolis. Paskutinios sausio mėn. diene čia apsirėiškė gan smarkus žemės drebėjimas; daug net namų apgriuvo.

Ministeriai atsistatydino. Christianija, Norvegija. Šiose diene, kaip pranešama, rezignavo visa Norvegijos ministerija; priežastis tame, kad laike paskutinių rinkimų valdžios šalininkai buvo visai sumušti.

Užmušė 90 žmonių. Manila, Filipinų salos. Amerikos leitenantas su savo kareiviais neseniai čia išžudė 90 žmonių, neva žmogžudžių.

Anglijos darbininkai. Londonas. Taip vadinamas darbo

partijos kongresas neseniai priėmė rezoliuciją, kur reikalaujama, kad visi Anglijos darbininkai neturi daugiau dirbti kaip 8 val. į dieną. Kovo mėn. Darbo partija išsiuntinėsi visiems darbdaviams pranešimus, kad balandžio pabaigoj Darbo partijos nariai-darbininkai mes darba, jei tik darbdaviai nesutiks ant 8 valandų darbo dienos. Reik atminti, kad toje partijoje yra apie 3 millionus darbininkų.

Apart to kongresas nutarė, kad žemė, geležinkeliai, kasyklos ir kanalai tur likti valstybės savastimi.

Ispanijos pasiuntinys pas popiežių. Roma. Vasario 5. naujas Ispanijos ambasadorius Vatikane Planchon apsilankė pas popiežių Pijų X. Šita vieta buvo neužimta nuo pavasario 1910 m., kada sulig Ispanijos premiero Kanalejaus reikalavimo, susinešimai su Vatikanu buvo pertraukti. Kaip priėmimo salėje, taip ir popiežiaus privatškuose kambariuose, ambasadorius ilgai kalbėjosi su Piju X. Paskui jis atlankė popiežiaus sekretorių kard. Merry del Val.

Chinija užtraukė paskolą. Pekinas. Chinų finansų ministeris vasario 5. intėikė laiškus šėsių valstijų bankieriams kaslink paskolos Chinijai sumoje 125,000, 000 dolerių.

Rytų Bengalijoje (Azija) dviem savo draugais užmuštas Debengradas, vienas iš vyriausių vadų Indijos revoliucijoniškos partijos; mat jį intarė susinešimuose su policija.

Pigus kelias per Atlantiką. Hamburg. Vokietijos ir Holandijos garlaivių kompanijos vasario 6. pagarsino, kad kaina bilietų 3-ios klasės iš Europos į Kanadą bus sumažinta iki 30 dol. (vietoj 40 dol.). Čion ineis ir linija nuo Triesto (Austrija) iki Montrealio.

Orlaiviai Chinijoje. Chinų respublikos prezidentas galutinai sumanė sutverti atsakantį skaitlių orlaivių ir įvesti tam tikras orlaivystės mokyklas; visą dalyko sutvarkymą jis mano perduoti specialistams iš Francijos.

Buvęs Portugalijos karalius Manuelis, kaip pranešama iš Londono, vasario 4. atėjo į vieną restoraną, kur visi neturį darbo ir šiaip valkatos gali gauti pietus už 2 centu, pareikalavo sau pietus, kurinos valgė su stebėtinu apetitu.

Nauja sutartis. Urga, Azija. Šiose diene tapo užverta sutartis tarpe Tybeto ir Mongolijos. Dalai-lama (viršiausis budizmo dvasiškus) palaimino tų kraštų atstovus, kurių triūsų liko užverta šita sutartis ir pranašauja didžiū ateitį Tybetui ir Mongolijai.

Tuodu kraštu pasižada suvienytomis jėgomis platinti budizmą ir palaikyti viens antrą ištikus karėi; taipgi sutaria prekystės dalykuose eiti išvien.

Iš Lietuvos.

Iš mokyklų ir mokytojų gyvenimo. Į Mosėdžio vasė. mokyklą paskirtas Aleksandr Zikov vyresnysis Skuodo valsė. mokyklos mokytojas.

Į Skuodo m—lą paskirtas jo brolis Ivan Zikov iš Truikinių (Aleksandrijos) m—los.

Į Truikinių m—lą paskirtas Borovskis iš Kalvarijos (Šarnelės) m—los.

Šarnelėje tuomi tarpu buvo liuosa vieta.

Į Darbėnų m—lą paskirtas vyresniuoj m—ju Bronovicki iš Budrių m—los, Kartenos val.

Į Budrių m—lą p askirtas m—jas Mainiė, rusas, nė žodžio nemo-kas lietuviškai iš Gardino gub.

Į Ginteliškės m—lą, kur nuo senai mokytojauja lietuvis mokytojas paskirtas jam pagalbininkas, rusas.

Į Platelių val. m—lą taip-pat rusas pagalbininkas paskirtas.

Į Šilainių naujai atidengta m—lą (Krakių val. Kauno pav.) paskirtas m—jas Užupis, buvęs Šimaičių (Rescinų aps.) val. m—los pagalbininkas.

Į Kauno gub. pradedamas mokyklas išsiuntinėtas direktoriaus cirkuliaras rinkti aukų 300 metų Romanovų giminės viešpatavimo paminėjimui statomai cerkvei Petrapilyj. Tarp-kito ko cirkuliare įsakyta, kad galima rinkti aukų ir iš mokinių, tik be jokio spaudimo iš mokytojų pusės, nes, anot, cirkuliaro žodžių, pati dalyko svarba reikalaujanti, kad skaitikai plauktų ne iš prievartos, bet nuo širdies. Vienok iš cirkuliario tono ir sudėjimo matyti, kad be aukų mokytojas negali pasirodyt, nors mokiniai gal ir visiškai nebenorėtų jų duoti.

(„Mokykla“.)

SUVALKAI. Atidengė Čenstakavos istoriją. Atidavė teisman Macoehą ir mapė, kad viskas užbaigta.

Bet pasirodė, kad tai tik pradžia.

Kitas Macoeho pasekėjas atirado Suvalkuose. Kuningas Antanas Šlamas, dabar jau kalėjime ir todėl tas, kas čia rašoma, ne pasaka, bet tikra tiesa.

Kuningas pradėjo savo tarnystą vikaru Utėnoje, Kaam gub., kame tai prasikalto ir pabėgo Amerikon, kur, prisidengęs svetimomis pavardėmis, du sykiu apsiėdė. Įgydamas tokiu būdu tur-tus, Šlamas du metai tam atgal pagrižo Rusijon, ir čia, pasivadinę save Ruta, apsiėdė tretį kartą. Nusipirko dvarą ir apsigyveno ramiai ir laimingai.

Apie dvi žmonas, paliktas juomi Amerikoje, jis nieko negirdėjo. O trečioji žmona Kedainių odininko dukte, taipgi nemanė, kad jos vyras visupirma kuningas, o antra — tripatis.

Bet štai brolis, su kuriomiu Ruta susipyko, išdavė jį. Parašė danešimą ir viskas užbaigta. Teisingiau sakant prasidėjo kuningo Šlamo tragedija. Dalyką ištyrė ir, kuomet užsitikrino, jog danešimas teisingas, kun. Šlamą areštavo ir pasodino kalėjiman.

Tą dalyką tardant pasirodė, kad Ruta savo sūnų, gimusi iš paskutiniosios žmonos, pakrikštijo sulig kalvinų apeigomis, nors patsai suspėjo priimti stačiatikystę.

Laukiama didelė byla. B. JONIŠKIS, Šianlių apskr. Prieš nekurį laiką čia susilošė baisi drama. Dalykas atsitiko taip.

Tūlas ūkininkas, pardavęs Jroniškyje prekių už 400 rublių, grįžo su savo duktere namo. Palei Plikiškius juos užpuolė plėšikai. Manydami, kad piningai pas tėvą, jie pastarąjį papjovė ir ėmė kratyti jo kišenes; dukte-gi tuomi laiku paspruko ir nubėgo pas gyvenantį netoli girios sargą, kame sargo žmona ją labai mandagiai priėmė ir paguldė šaliniame kambarėlyje vienon lovon su savo dukrele. Namiškė neužilgo užmigo, bet viešnia, su pergyvento, negalėjo nei akių sumerkyti. Pirmai valandai išmušus kasžin-kas pasibel-

dė į duris ir, šeiminkei jas atidarius, kambarin įėjo jos du sūnu.

— Kad tave šimts velnių patrauktų, — piktai prabilo vienas iš sūnų, — papjovėme veltui, — piningų neradome!..

— Tylėk, piningai čia! — atsakė šeiminke, rodydama į kambarį, kame gulėjo abi mergaiti.

Viešniai ir plaukai ant galvos pasistatė, išgirdus tokią kalbą. Ji pusplikė išsoko iš lovos, pribėgo prie lango išgrudo jį (laimė, kad jis nestipriai laikėsi) ir išsoko laukan.

Broliai, truputį palaukę, įėjo kambarin ir, prisitartinę prie lovos nudirė savo seserį; mat motina užmiršo jiems pasakyti, kad ji kambarėlyje gulė.

Išsprukusioji pro langą nubėgo Joniškin ir pranešė apie viską policijai, kuri tuoj suareštavo žmogžudžius.

Joniškietis.

(„Rygos Naujienos“.)

Nauja lietuvių draugija. Vid. reikalų ministerija patvirtino Vilniaus lietuvių katalikų tarnaičių draugiją vardu „Šv. Zitos draugija“.

Naujos mokyklos. Panevėžio apskrityj po naujųjų metų bus atidarytos šios naujos mokyklos: Žibartuose (Krekenavos valsė.), Salotyse, Girsuduose (mergaičių), Ūpytėje (mergaičių), Pasvalyje (mergaičių) ir Rozaline (mergaičių).

Naujos draugijos. Patvirtinti įstatai šių naujų ūkių būrelių Kauno gubernijoje: Akmenės, Baisogalos, Pavandenio, Šiaulių ir Veviržėnų.

Taip-pat patvirtintos: Baisogalos vartotojų draugija ir Dusėtų ugnagesių draugija.

Biržuose ir Mažeikiuose atidaromos savitarpės paskolos draugijos.

Vidaus reikalų ministeris patvirtino Kauno lietuvių jaunimo draugijos įstatus.

KUCIŪNAI, Seinų apskričio, Beržininkų valsė. Gražios vietos tyro Dzūkijoje; visas plotas lyg įsivilnavusi jūra. Kalnai, pakalnės, kalvos, lomos... Dažnai pasitaiko maži ežerėliai. Visur daugybė akmenų; paplentėmis jie nuristi, sunaudoti, o toliau nuo plento eina laukai vienu pilkų akmenėlių. Reginiai gražūs, bet per daug vienodi: išsidraikę kaimeliai, ir ūkiai-vienasėdžiai retai pasitaiko. Gyventojai, rodos, suvargę: apie trobas retai kur pamatysi vaisinį sodą, ar daugiau medžių; patįs trobėsiai žemi, pašliję, grįčių langai maži, tamsūs, užrūkę.

Taip atrodo Dzūkija, taip atrodo Kučiūnų kaimas. Pr. Vs. JONIŠKIS, Vilniaus gub. Eina gandas, kad lenkai padavę vyskupijos valdytojui skundą ant savo klebono už tai, kad jis įvedęs bažnyčion lietuvių pamaldas ir apskritai platinę „litvą“ po visą parapiją. Tiek daug jie kentė-jė ir kalėjime sėdėję, tačiau „litva“ platinas ir platinas ir tai vis del klebono kaltybės.

PIEVĖNAI, Telšių apskr. Mūsų kampelis paskendęs girtuokliavime ir peštynėse. Reti metai praėina be užmušimų. Štai ir pernai gruodžio mėn. vaikinai išsigėrė ėmė muštis tarp savęs. Vieną taip primušė, kad tas dabar gulė lovoje, o antrą į kelintą dieną rado užmuštą dirvoje, visa galva sudaužyta. Kaltininkai susekti ir snimti.

(„Viltis“.)

PAKUONIS, Marijampolės ap. Pasinaudojęs Kalėdų šventėmis, parvykau savo šventąjin kraštan. Nors esu užaugęs gretimoj parapijoj, vienok ligšiol dar nebuvo man lemta matyti Pakuonio. Kelionę turėjau sunkią. Apie Pakuonį, mat, laukų esama gerų (smiltynų čia nematysi), todėl kelias nuo plento (kokie 4—5 varstai) dabar bemaž neišbredamas. Bet žmonių, matyt, čia pasituriama gražiai. Tik gaila, kad dideli tokios gražios žemės plotai dvarininkų (lenkų ir vokiečių) rankose. Girdėjau, kad dviejų dvarininkų (Gustaičio ir Varkalos) čia esame ir lietuvii.

Pats Pakuonis nieko ypatingo. Yra tai paprasčiausias bažnytkiemis, dabar visas paskendęs purvuose, turis (be bažnyčios su dviem kuningais) valsčiaus raštinę, liaudies mokyklą, monopolį ir apie keturias aludes. Girdėjau, kad visos svaiginamųjų gėrimų įstaigos parduodančios tų gardumynų už kokią 30 tūkstančių rublių per metus. Matyt, pakuoniečiai gerai siurbia rudąjį alutį ir „baltakę“.

Juk Pakuonio parapija neperdidžiausia, o pašaliečių maža kas čia ateina, taigi tuos tūkstančius tenka sukrauti pakuo-niečiams. Nenoromis čia sau galvoti: kad jųs, vargšai žmonelės, tų piningų, kuriuos sukrauja- te gertuvėse, bent pusę pastumė- mėtė naudingiems dalykams, tai netik Pakuonyje turėtumėtė akmenimis grįstas gatves, bet ir visi jūsų keliai galėtų virsti plentais ir nereiktų jums tokis bausis purvas braidžioti. Bet pakuoniečių turbūt manoma kitaip.

M. J. Iš Alvito padangės. Alvito apylinkėje susitvėrė lenkų dvarininkų draugija, išsirikusi sau pirminku p. Salerį — Šiandiniškio dvarponį. Draugija kaip draugija — nieko blogo tame; renkasi, svarsto bendrai savo reikalus, rodoš taip ir turėtų būti. Tik deja, šiemet tie poneliai, trokšdami savo ūkius augštin išskelti, nutarė savo darbininkams naujas išlygas pstatyti, būtent: panaikinti kiaulių ir avių ganėvą; už avi primokėti po 4 rub. 50 kap., o kiauėms aptverti užgardį ir duoti šiek-tiek pelų pašarui vasaros metu.

Nutarta — padaryta. Per akamonus ir kemerius apskelbė savo darbininkams naujas sąlygas. Darbininkai, tą užgirdę, nusiminė; šiandien viskas žymiai pabrango: apsirėdymas, apavimas, valgis, visoks daiktas, o čion algą mažina (nes avis darbininkui duodavo vidutinio pelno 7 ar 8 rub. metams, o dabar siulo tik 4 r. 50 kap. už avi). Kiaules uždarus į tvartą, taipgi mažiau bus naudos, reikės prie pelų da priedo pridėti, kurio dvaras nežada duoti. Šviesesni darbininkai, prigulintieji prie Krikščionių Darbininkų Draugijos, buvo padarę susirinkimą, kad pasikalbėjus ir apsvarsėius savo vargus. Kadangi tame susirinkime dalyvavo ir kuningas, kuris pasiskubino darbininkus paguosti ir suraminti, tai ponai tuoj pasiskubino jį apskųs ir gubernatoriui ir vyskupui. Bet veltui, turbūt, tasai skundas, nes kuningas nieko blogo nekalbėjo.

Darbininkas buvęs susirinkime. A. a. Kazys Kalinauskas. RADIŽIŪSKĖS, Mockavos valsė., Suv. apskr. Gruodžio 9 d. Radziūškių sodžiuje numirė vaikinai, Kazys Kalinauskas, kuris išgulėjo 13 metų ant patalo, negalėdamas nėsėdėti kitaip, kaip tik pasirėmęs ant alkūnės. Tačiau jis pasižymėjo nepaprastu darbštumu. Jisai dirbdavo visokius rankų darbus, būtent: įrišinėdavo kningas, taisydavo smukus, armonikus, iš medžio iškapuodavo visokius dailius daiktus ir tt.

Taipgi mylėdavo kningas ir

laikraščius, rašinėdavo į juos žinutes, straipsnelius, kartais net eilutes; pasirašinėdavo Vytauto Ainis ir kitaip. Ir nemanė dar velionis skirties su šio pasaulio vargais, ketino dar daug dirbti, tačiau užgijus ant kūno žaizdoms, pasidarė blogiau ir pasirges labai sunkiai, aprūpintas Sv. Sakramentais, atidavė Dievui dušią, baigdamas 25 metus amž.

Radziuškinis.

VILNIUS. Vidaus reikalų ministerija patvirtino lietuvių švietimo draugiją „Rytą“. Draugijos veikimo vieta — visa Vilniaus gubernija. Draugija gali steigti savo skyrius, mokyklas, kursus ir tt.

LYDA, Vilniaus gub. Koniusiūnių sodžius turis savo žemėje kreidos sluoksnių. Tą kreidą valstiečiai parduoda žydams į Lydą už 60—80 kapeikų vežimą. Toks vežimas sveria 25 iki 30 pūdų. Žydai gi perka tik džiovintą ir išvalytą kreidą. Valstietis gi, kol pritaitys 5 tokios išvalytos, pardavimui tinkamos, kreidos vežimus, sugaišta kelias dienas ir turi dar paskui pristatyti už 20 varstų į Lydos miestelį. Žydai gi parduoda tuoj tą pačią kreidą po 9 ligi 12 kapeikų pūdą. Indomu, kodėl neatsiranda kokio šviesesnio žmogaus, kuris išaiškintų valstiečiams, kaip jie savo turta ir darbą už niekus atiduoda.

SINTAUTAI, Naumiesčio aps. Sintautiečiai buvo nutarę inkūrti tris mokyklas, bet teinkūrė tik dvi. Vietinė Sintautų mokykla erdvi, telpa daugiau šimto mokinių, bet dabar esąs paliepiamas, kad nebūtų vienoje liaudies mokykloje daugiau 60 vaikų.

Būtų gera, kad mūsų žmonės pasirūpintų inkūrti dviklasę mokyklą. Buvo tasai dalykas net ir svarstomas, bet tuo tarpu liko reksnių viršus. **Sodybietis.**

BAISOGALA, Šiaulių apskr. Miestelis nedidelis. Visą prekybą buvo žydų rankose, bet dabar jau atidaryta ir vartotojų sankrova, kuriai neblogoi sekasi. Daugiausia triūso padėjo p. Komarienė. **Šnikotis.**

DUSĖTAI, Kauno gub. Dusėtuose yra Vartotojų Draugija ir kelios pradėdamosios mokyklos, o taipogi statoma namai, kur bus keturklasė mokykla.

Dusėtų bažnyčia geroje tvarkoje, daugelis dusėtiškių yra apsišvietusių, bet daug yra dar ir tokių, kurie žydams skvernus bučiuoja, prašydami degtinės.

Ignas Lapenis.

DAMBAVA, Kauno gub. Dambavos ūkininkų Draugija jau pabaigė statyti garinį malūną ir malūnas jau pradėjo veikti.

Kazimieras Pronckietis

Tai tau Amerika! 1) J. Lišauskas iš Gražiškių par., Vilkav. ap., atsietęs nuo savo brolio dalį, leidosi Amerikon. Einant slapta per sieną nušovė pasienio kareiviai—Kaupiško kaime, Vištyčio parapijoje. b) Kits vėl iš Dzikijos buvo atkeliavęs pasienin ir jau ketino peržengti laimės šalin, bet apsinakvojusį pas kokį tai ūkininką vadas apvogė ir paliko pliką ir basą. Tai tau ir Amerika!

2) Toleriškių kaime, Pajevočio par., Vilkaviškio apskr., tris merginos eidamos gulti pasiėmė kuragalvių bei malkinių anglių, norėdamos prisišildyti miegamąją. Nuo tų anglių taip daug kilo smalkių, jog viena iš to mirė, o dvi vos atsipeikėjo. Toki užgaravimai gana dažnai atsitinka.

Tūnas.

Kauno gub. daugelis žmonių arė laukus ligi 20 gruodžio (s. st.) vadinasi ligi šalčių.

VILNIUS. Nesenai Vilniuje užmušta turkas. Tuoj po užmušimo

suimta du kazoku, kurie neužilgo išdavė dar tris kazokus.

(„Šaltinis“.)

Is Rusijos.

Valstybės Taryba vasario 6. atmetė projektą, anot kurio moteris turėtų teisę užsiimti advokatsystės praktika; 84 balsai buvo paduoti prieš tą samanyą, o 66 už. Žymesnieji Rusijos advokatai ir liberališkoji publika labai prijautė, bet senesnieji valdininkai kartu su teisų ministeriu yra griežtai priešingi praplatinimui moterims teisų.

Kareiviams. Nuo 1913 m. pradės veikti naujas įstatymas apie kareivio šeimynos sušelpimą. Grįžusieji iš tarnystos ir negalintieji darbo dirbti kareiviai ligšiol gaudavo pašalpos nuo 36 iki 96 r. Sulig naujo įstatymo pašalpos padidintos: pagal ligos sunkumo bus penkių rūšių pensija (pašalpa) — 30 r., 66 r., 168 r. ir 216 r. į metus. Kareiviai dar betarnaudami gavusieji kokią nepagydomą ligą paleisti namon turi teisę reikalauti sau pašalpos. Kareivių našlėms paskirta tokia pašalpa: 30 r., 46 r., 60 r. ir 84 r. Apškelbus mobilizaciją, šeimynoms, likusioms be darbininko, duodama yra pašalpa 68 svarų miltų, 10 sv. kruopų, 4 sv. druskos ir 1 sv. alyvos per mėnesį vienam žmogui.

Nepasisekė užpolicikams. Jaroslavlis. Ant našlės E. M. Kuznecovas, žinomomillionieriaus-fabrikanto žmonos užpuolė keturi vagis-žmogžudžiai. Šuraisiojė visus namo tarnus, jos dukterį ir pačią Kuznecovą, grąšindami revolveriu, jie reikalavo nurodyti pinigų. Raišiojant Kuznecovą, ji vienam iš vagių perkando pirštą. Radė tik 150 r., jie užspuolė kankinti jos dukterį, reikalaudami, kad ta nurodytų jiems motinos pinigų; vienok nieko daugiau neradė, greit pasislėpė. Ant rą dieną policija sulaukė nesena dirbusį tame name elektrotechniką, pas kurį kaip tik buvo perkastas pirštą.

Fanatizmas. Lodzė. Laike pamaldų mariavitų maldnamųj viena karšta katalikė, grobusi ant altoriaus pastatytą gipsinę vaikelio-Jezaus figurą, metė ant grindų, keikdama visokiais žodžiais; figura sutrupėjo į smulkius šmočiukus.

Miiršta iš bado drąsuolis. Ekaterinoslav'is. Vietiniame laikraštyje nesena tilpo šitokis laiškas vieno dalyvavusio rusų-japonų karėje kareivio Bielolipecko: „Turiu tris Jurgio kryžius, du medaliu ir devynes žaizdas, nuo kurių kenčiu baisias kančias; išgelbėjau savo kamandierių Gaideburovą, išgelbėjau vėliavą 232-ro Siberijos pulko, išgelbėjau Raudoną Kryžių, kur prigulėjo 4 daktarai, 8 feldšeriai, 22 seseri ir 42 tarnaiti. Gelbėkite, nedaleiskite mirti iš bado“.

Suareštavo vagių vadovus. Gruodžio pabaigoje Maskvoje buvo sušauktas generališkas visos Rusijos vagių atstovų susirinkimas, kuriame dalyvavo 11 vyrų ir 6 moteris. Jie norėjo aptarti, kokiū būdu reik aplėšti didžiausias krautuves ir šiaip pinigų tuos istaigas Maskvoje ir Peterburge. Vietos susirinkimui buvo paskirtos geriausiose Maskvos restoranuose. Sužinoję apie tai dektivali ir slaptoji miesto policija, pasiryžo paimti tą vagių šaiką į savo rankas.

Nors apsupti vagis norėjo pa-

sipriešinti ir pasiliuosuoti, nors jie — kaip vyrai, taip ir moteris parodė didžią savo spėką, bet galų-gale jie buvo priversti pasiduoti.

Kiek per tris metus apėjo. Gale 1912 metų į Maskvą pribuvo Rinčok Stepnov, kuris per tris metus apėjo pėščias Europą, Aziją ir Afriką.

Vidaus dalykų ministeriu į vietą Makarovo liko paskirtas Černigovo gubernatorius, žinomas atžagareivis, N. A. Maklakovas.

Policijos žvėriškumas. Peterburgas. Dūmos atstovai Čehenkeli gavo iš Kaukazo pranešimą, kad laike vienu vestuvių, kur dalyvavo daug svečių, įsiveržė į namus žemsargiai, vadovaujant valdžios paskirtu seniūnu, ir be jokios priežasties užmušė nuotakos tėvą. Atstovai pareikalavo nuo augštesnės Kaukazo valdžios platesnių paaiškinimų.

Rektorių prašalino. Saratovas. Švietimo ministeris įsakė atsistatydinti Saratovo un-tatės rektoriui. Atsistatymo priežastis nežinoma.

Dentistų byla pasibaigė. Maskva. Pradžioje sausio buvo išneštas teismo nuosprendis apkaltintiesiems taip vadinamoje dentistų byloje, kur inėjo 186 kaltininkai. Jie, mat, išduodavo netikrus paliūdijimus ir mokslo laipsnių diplomus, suteikiančius teises būti tikrais dentistais. Šiton kompanijon prisidėjo tarp paprastų žmonių daug daktarų ir kitus mokslus baigusių ypatų. Jie liko nubaustais kalėjimu nuo 4 iki 1 metų su atėmimu nekurių pilietiškių teisų; apart to kiti dar nubausti užmokėti nuo 17,000 iki 870 rublių; visi šitie pinigai turi eiti ant labdarinių dalykų Smolensko gub. žemietijos.

Aukos kaliniams. Maskvoj per vieną dieną surinkta 22 tūkst. rublių naudai paliuosuojamų kalinių.

Permaina politikoj. Peterburgas. Žymūs politikieriai kalba, kad greitai laiku mano atsistatydinti karės ministeris Suohomlinovas, apšvietos — Kasso ir Sinodo oberprokuroras — Sableris. Vidurinė valstybės politikoj atgysianti Stolypino dvasia.

Saranciai. Tiflise kovai su saranciais paskiirta 90,000 rub.; pernai saranciai nuėdė 3000 deš.

Studentas užpuolė ant kuning. Vilnius. Peterburgo un-tatės studentas Bitner laike išpažinties metėsi ant kuningo ir pradėjo jį smaugti šaukdamas: „Nesibijote Dievo!“ Tik-tik pasisekė išliuosuoti kuningą iš studento rankų. Pasirodo, kad tas studentas jau senai serga smagenų liga.

S-D. užklausias. Soc-dem. frakcija įnešė į Dumą užklausimą kaslink paskutiniųjų saužudysėių Kytamaros kalėjime. Užklausias užima 60 lapų.

Nubaudė agentą. Buffalo, N. Y. Laivakortėi agentas Kaz. Klukovski pardavė vienam lenkui laivakortę už 116 dol.; jis pasiuntė ją savo pačiam, kviesdamas ją atvažiuoti. Ta viską išpardavusi, leidos į kelionę, bet Rotterdamė laivų kompanija jai išaikino, kad pas ją ne laivakortė, o tik spalvuota popiera.

Pirkėjas tos laivakortės, sužinojęs apie tą apgavystę, kreipėsi prie advokato, o tas į imigracijos biurą. Kaz. Klukovski tapo suareštuotas ir kaip apgavikas nu-teistas ant 14 mėnesių kalėjiman.

Atstovų palata, kaip pranešama iš Washingtono, priėmė projektą kaslink pastatymo dviejų millionų vertės paminklą A. L. Linkolnui, buvusiam Suv. Valst. prezidentui (1861—1865).

Visuotina kareivystė. Washington, D. C. Karės ministerija projektuoja įvesti Suv. Valst. visuotinę kareiviavimą. Vienok tai nebūna kareivystė, panaši esančiai Europos valstijose. Manoma, kad kiekvienas jaunas amerikietis pabaigęs mokslą keletą mėnesių turės pasimokinti kareiviavimo, kad būtų priruoštais apgynime savo tėvynės.

Amerikos Darbo Federacija išleido 13 kalbų atsišaukimą į darbininkus, dirbančius plieno trusto fabrikuose. Tikslas šito atsišaukimo — suorganizuoti darbininkus, idant, reikalui esant, stoti į kovą su savo išnaudotojais, apreiškiant visuotiną streiką.

Nori uždaryti saliuonus nuo 8 val. vakare iki 7 val. ryto. Minnesotos valstijos legislatauroj paduotas bilius, kad saliuonai būtų uždaryti nuo 8 val. vak. iki 7 val. ryto.

Smarki eksplozija. Havana, Kuba. Šiose dienose viename Havanos sandėlyj sprogo dinamitas; nuo kilusios eksplozijos 11 žmonių buvo užmušta ir virš 100 sužeista. Sandėlis liko visai sunaikintas; nuostolių priskaitoma apie \$500,000.

Didžiam gaisre, istikusiam Sacramento, Cal., sudegė 4 žmonės, apie 15 sunkiai sužeista; iš tų keletas jokiū būdu negalės išgyti.

Pasikėsinimas ant Salvadoro prezidento. Vasario 4. nakties laiku užpuolė piktadariiai ant Salvadoro prezidento Dr. Manuelio E. Araujo, norėdami jį užmušti; jam padarytos buvo kelios žaizdos; piktadariiai suimti.

Lygios teisės moterims. Albany, N. Y. Valstijos legislatura dauguma balsų — 128 prieš 5, priėmė bilijū apie suteikimą moterims lygių teisų. Pagal įstatų bilius turi dar vienoj serijoj peerti legislaturą, o paskui turi būti užtvirtintas rinkikais referendumo keliu, nes tada tik bilius gali likti dalimi valstijos konstitucijos.

Debsą buvo suareštavę. Terre Haute, Ind. valdžia buvo suareštavusi Debsą, kuris buvo apkaltintas už aštrų kritikavimą teisų, teisėjų ir valdžios ir už aprašymą žiauraus apsiėjimo su kaliniiais Leavenworth'o kalėjime. Uždejus \$1,000 kaucijos, jis liko paleistas.

Suv. Valstijų bankai. Artimiausias archimillionieriaus Morgano sandarbininkas Davidson prirodinėja, kad Suv. Valst. nėra ir negali būti pininginio trusto, nes čia apsiereiskia ne koncentracija, bet pasidauginimas atskirų bankų.

Davidson paduoda gan indomas skaitlines. Francijoj randasi 27 bankai, Didžiojoj Britanijoj — 116, Vokietijoj — 500, o Suv. Valst. — net 25,000. Londone yra dešimtis bankų su pamatiniu kapitalu \$200,000,000 kiekvienas; Paryžių tokių bankų tik keturi, Berline — penki, o New Yorke — tris. Amerikos bankieriai, anot Davidsono, išsiskirsto į neprigulmingas grupes ir tokiū būdu, daro sau didesnę naudą, negu kraštui.

Morgano kompanija pataria kongresui dalyvauti kooperacijoj su jos piningiškomis istaigomis, bet ne trukdyti joms. Priešingame karte gali nesusrasti pinigų, reikalingų Suv. Valst. geležinkeliams, nes jų reikia apie \$2,500,000,000 į metus.

Nubaudė agentą. Buffalo, N. Y. Laivakortėi agentas Kaz. Klukovski pardavė vienam lenkui laivakortę už 116 dol.; jis pasiuntė ją savo pačiam, kviesdamas ją atvažiuoti. Ta viską išpardavusi, leidos į kelionę, bet Rotterdamė laivų kompanija jai išaikino, kad pas ją ne laivakortė, o tik spalvuota popiera.

Pirkėjas tos laivakortės, sužinojęs apie tą apgavystę, kreipėsi prie advokato, o tas į imigracijos biurą. Kaz. Klukovski tapo suareštuotas ir kaip apgavikas nu-teistas ant 14 mėnesių kalėjiman.

Atstovų palata, kaip pranešama iš Washingtono, priėmė projektą kaslink pastatymo dviejų millionų vertės paminklą A. L. Linkolnui, buvusiam Suv. Valst. prezidentui (1861—1865).

Visuotina kareivystė. Washington, D. C. Karės ministerija projektuoja įvesti Suv. Valst. visuotinę kareiviavimą. Vienok tai nebūna kareivystė, panaši esančiai Europos valstijose. Manoma, kad kiekvienas jaunas amerikietis pabaigęs mokslą keletą mėnesių turės pasimokinti kareiviavimo, kad būtų priruoštais apgynime savo tėvynės.

Amerikos Darbo Federacija išleido 13 kalbų atsišaukimą į darbininkus, dirbančius plieno trusto fabrikuose. Tikslas šito atsišaukimo — suorganizuoti darbininkus, idant, reikalui esant, stoti į kovą su savo išnaudotojais, apreiškiant visuotiną streiką.

Tarp ko kito šitame atsišaukime štai ką skaitome: „Artinasi streikų laikai geležies ir audimo fabrikuose ir skerdyklose. Šimtai tūkstančių darbininkų liks be darbo — tai bus didžiausi streikai Amerikoje, kokių dar pasaulėj nieks negirdėjo.“

Kiekvieno imigranto yra priedermė, kaip savo, taip ir visų darbininkų klasės interesuose, pranešti savo draugams, gyvenantiems Europoje, kad jie dabar nevažiuotų Amerikon“.

Plieno trustas jau pakėlė darbininkams algas.

Kuningas apskundė vyskupą. Toronto, Canada. Kuningas Gram apskundė vyskupą Fallov'ą, reikalaujamas nuo jo \$10,000 bausmės už apšmeižimą. Savo skundoj kuningas užmeta vyskupui, kam jis vadino jį „dutchman'u“, kam prašalino jį iš parapijos, kam grumėto išmesti jį iš klebonijos ir tt.

Anėdėlis (akčyža) ant cukraus, kaip pranešama iš Washingtono atstovų rūmų, tur greitai laiku likti panaikintu. Jei tas įvyks, tai burokų auginimas ir istaigos, surištos su cukraus išdirbimu, dikėiai puls. Iš cukraus anėdėlio valdžia paima \$50,000,000; tuos pinigų demokratai mano paimti padidinant mokesnį nuo pelno.

Krasa siunčia vaiką. Batavia, O. Čia tėvai indėję krepšukan savo vaiką, atsakančiai aptaisė ir pasiuntė jį jo bobutei, kuri gyvena vienos mylios toluo. Vaikas svėrė 11 svarų, ir už persiuntimą pareikalauta 15c. Siuntinys apdraustas ant 15 dol.

Gelžkelių streikas. Laukiamas streikas ant 54 pietų dalies Suv. Valstijų geležinkeliais. Senai jau yra vedamos tarybos darbininkų su kompanijomis, bet vis perniek; galop nutarta balsuoti, streikuoti, ar ne. Balsavimo rezultatas bus pagarsintas vasario 10., bet jau dabar matyt, kad didžioji dalis balsų paduodama už streiką. Užtat galima tikėtis greitai laiku geležinkelių streiko.

Taftas profesorium. New Haven, Conn. Prezidentas Taftas likęs jurisprudencijos profesorium Yale'os universitatėje, gaus metinės algos tik \$5,000, nes tas yra augščiausia profesoriaus alga.

Imigracijos bilius Washington, D. C. Prezidentas Taftas pažadėjo paskirti viešą apsarvymą kaslink imigracijos biliaus. Vaisiems priešams ir pritarėjams to biliaus bus galima išreikšti savo nuomonę. Paskui jau Taftas galutinai nutars — užtvirtinti ar atmesti šitą bilijū.

Vaisių trustas. Washington, D. C. Komisija atstovų palatos, kuri veda tyrinėjimus apie trustus, su-sekė, kad didesnieji vaisių (fruktų) pardavėjai yra sudarę trustą su kapitalu \$200,000,000. Trustas superka iš viso Atlantikos pakfaščio vaisius ir pagal savo noro paskiria kainas del citrinų, apelsinų ir kitų vaisių.

Manoma, kad vadai to trusto taipgi greit bus patraukti atsakomyben.

Pestynės atstovų palatoj. Wyoming valstijos atstovų palatoj nesena buvo iškilusios perštynt tarpe naujai išrinkto ir buvusio spikieriu. Kiekvienas jūdvieju tvirtino, kad jam priguli vesti palatos posėdį. Atstovai, kad sutaukinti anodu, nutarė daryti savo posėdžius prie dviejų pimsėdžių.

Mat, senas spikieris tvirtina, kad laikas tos jo tarnystos dar nepasibaigė.

Imigracija Pietinėj Amerikoje. Urugvajaus valst. (Uruguay). Kadangi Suv. Valst. stengiasi suvaržyti imigrantų įvažiavimą Uru

gvajaus respublikos valdžia nutarė vesti Europoje plačią agitaciją už emigravimą į Pietinę Ameriką.

Minėtos respublikos valdžia daro imigrantams įvairius palengvinimus: apmoka kelionę iš Europos portų iki Montevideo, o jei imigrantas visai neturi pinigų, tai dastato dykai į respublikos miestus; Montevideo'je užlaiko juos iki suranda darbą dykai tam tikruose imigrantų hoteliuose.

Pramonija čia tik pradeda plėtoties, ir jaučiasi stoka darbininkų.

Negrių klubas. Chicago, Ill. Šiose dienose liko čia atidengtas negrių klubas. Tikslas šito klubo — stengties visomis pajėgomis išreikalauti negrėms lygias tiesas.

Pensijos pačtoriams. Washington, D. C. Iki šiam laikui pačtoriai nebuvo aprūpinti pensijomis. Naujas prezidentas W. Wilson'as, pažadėjo padaryti pirmą žingsnį, užtaisymui šitos spragos; pirmiausiai jis mano paskirti pensijas nusenusiems pačtoriams.

Išradėjai kalėjime. Užlaikomi federaliniame Atlantos kalėjime du kaliniai — A. Korons ir K. Vagon užimti dabar tobulinimu savo išradimų. A. Korons išrado naują aparatą delei vievelio telegrafo; K. Vagon laiko kol-kas paslapytje savo išradimą. Abu du per kėuras dienas studiuoja technikos literatūrą.

Indomus atidengimas. Washingtone vienam profesorui Džonson-Vrener'ui pasisekė atidengti, kokią elektrikos sriovė turi intekmę ant žmogaus miego.

Ilgą eile mėginimų tam profesorui pasisekė prirodyti, kad elektrika gali išaukinti žmogui „dirbtinį“ miegą, taip-pat naudindą ir pakeliantį žmogaus kūno sistemos spėkas, kaip ir tikras natūrališkas miegas.

190 metų senis. Canada. Šiose dienose į vieną lignonbūtį pribuvo del išgydymo senis, kurio gimnainėčiai dastatė metrikos paliūdijimą, išimta 1723 metuose, t. y. 190 metų algal.

Senis tapo našliu 113 metų algal; 1814 metuose mirė jo sūnus, turėdamas 90 m. amžiaus. Sergantis visai kurčias ir žlibas, bet protas jo normališkas.

Rūbsiuvių streikas kituose miestuose. Pranešama, kad Bostone, Mass. išėjo ant streiko iki vasario 8. apie 6,000 darbininkų, prie tų tariasi prisidėti ir daugiau. Philadelphijoj, Pa. taipgi dikėiai darbininkų stoji į streiką, o Baltimorėje, Md. darbininkai nutarė mesti darbą, kaip tik pamatys, kad jų dirbtuvių savininkai priima darbus iš streiku apimtų vietų. Rochester'j, N. Y. buvo sustreikavę apie 12—14,000 darbininkų, bet dabar turbut jau visi vėl dirba, nes jų reikalavimai greit liko išpildyti.

Korespondencijos.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Sausio 24. A. Millerio svetainėje, po No. 27 Hudson ave., atsibuvo prakalbos, parengtos per L. S. S. vietinę kuopą, atminčiai žuvusių sausio 22. 1905 metuose Petrapilyj darbininkų. Kalbėtoju buvo J. Perkūnas iš New Yorko; žmonių prisirinko mažai, apie 27. Pradėjus kalbėti, J. Perkūnas paaiškino kaip Petrapilyj darbininkai streikavo ir, nematydami išniekur sau užtarimo, patariant kuningui Gaponui, susitarė visi eit pas eorą ir prašyti, kad

jis už juos užtarti. Pirmą jie pranešė apie tai carui, kad jie eis ne su blogu mieriu, nieko blogo nemislydami. Vienok, kada nuėjo pas žieminių caro palocių, vietoj, kad paguosti ir užtarti juos, caras užleido kazokus ir tarp 3 ir 5 tūkst. darbininkų krito negyvais ir sužeistais. Idant pagerbti žuvusius, prašė, kad visi atsisotų, ką žmonės ir padarė.

Toliaus kalbėjo apie Chiniją, kaip ji liuosą pastoję, ir apie gerbiamą viešpatystę pasaulyje — Graikiją. Paskui aiškino apie skrybėlių darbininkų streiką Little Falls, N. Y. Galop kvietė visus rašyties ir unija, o jei nėra unijos, kur-kas dirba, tai reikia nors kvėpuot unijizmu. Ragino rašyties prie vietinės L. S. S. kuopos ir skaityti moksliskas kningas ir darbininkiskus laikraščius, bet ne vienas neprisirasė. Su tais žodžiais prakalbos ir pasibaigė.

Pirmininkas užklauso, ar turi kas kokią užtėmimą. Niekas nieko nesakė; po valandėlės jis pridūrė, kad galima klausti kas ką tik nori. Vienas vaikas, J. L., atsistojo paklausė: Kodel lietuviai socialistai visur ir visiems sako, kad kas balsuoja už demokratų arba republikonų partijas, tai tas prisideda prie šio netikusio surūdyimo ir didina savo brolių darbininkų skurdą (mat apie tai buvo kalbėtojas užsiminęs prieš pabaigiant prakalbą), o patis, dar net socialistų vadovai, nubėgę pas demokratų valdžią, skundžia lietuviškas pašalpinės ir posmertines draugystes. Perkūnas atsistojo, atsako: „Kalbėjime atvirai—

Bagočius įskundė SLA. prezidentą. Jei jis, Bagočius, skundė, tai mes socialistai neatsakome, nes jis skundė kaip Bagočius, o ne kaip socialistas. J. L., atsistojo, vėl sako: „Toks atsakymas, tai sena pasaka; jei jūs socialistai nepritaria tokiam Bagočiaus pasielgimui, kodel daug iš jūsų ir socialistiškų laikraščių net gyvė ir juokės iš tokio Bagočiaus darbo“. Perkūnas atsako: „Mat SLA. nekovoja prieš šį surūdyimą — reikiama, kad jis prisideda prie šios tvarkos palaikymo; nekovot prieš šį surūdyimą, reikiama prisidėti prie platinimo ligų, o paskiaus — apmokėti pašalpinę, o jei miršta — posmertinę, tai jau aš nežinau. Ir dar (surinka balsiai), jei nori gauti \$150.00, tai reikia numirti“.

Tas pats J. L., atsistojo, atsako: „Reikiama, kad jūs, lietuviški socialistai, sutinkate su nesena pasakytais paties kalbėtojo žodžiais apie Graikiją; nes, kaip jūs išsireikšėte, mirusių kūnus kur nori gali dėti; bet kur gaus prieglaudą ir pašalpą našlės ir našlaičiai“.

Tada Perkūnas, atsistojo, pradėjo kalbėti apie įvairių universitetų profesorius, ko niekas nesu-prato; tik girdėjos, kaip žmonės tarp savęs šnibždėjos, kad ne ant to klausimo atsako. J. L. sako: „Visiškai ne tas atsakymas ant to klausimo — tai viena; antra — aš noriu kalbėti klausiti, kodel jūs čionai taip karštai raginate skaityti moksliskas kningas ir darbininkiskus laikraščius, o du metai atgal kalbėdamas Waterburyje, Conn., išvadinau „Vienybę Lietuvninkų“ deglaja kiaule“.

Perkūnas, žengdamas arčiau žmonių, atsako: „Taip, aš vadinu tada, tą patį kartoju ir dabar, prieš mūsų socialistų laikraščius, „V. L.“ yra suplyšusi mazgotė...“ Tada J. L. sako: „Toks atsakymas reikiama, kad jūs geriau šimtą sykių sutinkate, kad lietuviai smūklėse girtuokliautų, o prisigėrę, išėję ant kampų, su akmenimis daužytų savo broliams galvas, negu „Vienybę Lietuvninkų“ skaitytų“.

Ant šito Perkūnas atsako: „Tai išsvajotas užmetimas. Jau ką draužyt akmenimis galvas, tai geriaus... geriaus... geriaus...“ Čia jis nebežino, ką atsakyti, o netol sėdintis celiu-kas šnibžda: „geriaus į bažnyčią eiti“ ir Perkūnas priduria: „Geriaus į bažnyčią eiti“. J. L. buvo atsistojo, bet tuoj pirmininkas praneša, kad gana tame klausime, ir kas nori daugiau užklausti, bet niekas daugiau neklausė. Taip užsibaigė prakalbos.

Apie tokį Perkūno kalbėjimą aš nuo savęs, kaip savo ausim girdėjęs, nieko nesakau plačiai lietuvių visuomenei; tegul ji pati nuspręs, kas do vienas tas draugutis. Ir da kaslink „Vienybės Lietuvninkų“ pasakau aš nuo savęs, kad ištikrųjų ir teisingai Perkūnas pavadino mazgotę, nes „V. L.“ yra vienintelis laikraštis, kuris numazgoja arba nuplauja visus tuos purvus, nuog visos lietuviškos visuomenės akių Amerikoje ir duoda progą pamatyti, kas do vieni tie mūsų biednų darbininkų užtarytojai ir vadovai.

J. Skudutis.

PASSAIC, N. J.

Vietinė 47 SLA. kuopa 26 sausio parėngė prakalbas; už kalbėtoją pasikvietė „Tėvynės“ redaktorių p. V. K. Račkauską. Buvo kviesta ir kiti kalbėtojai, bet jie negalėjo pribūti. Pirmiausia kalbėjo vietinis p. J. Lenonis; jis trumpai paaiškino, kokią naudą SLA. duoda ne vien tik savo nariams, bet ir visai mūsų visuomenei. Antras kalbėjo p. V. K. Račkauskas, nurodinėdamas kokis padėjimas buvo keletas dešimčių metų atgal Lietuvoje ir kaip tenai yra šiandien. Toliaus papasakojo, kaip sparčiai čionai Amerikoje kyla technika ir pramonija; taip-pat ir darbininkų apšvietimas žymiai žengia pirmyn, ką galima patėmyti iš darbininkų organizavimosi į politiskas ir savivališkas organizacijas. Ant galo gi priešo jis prie SLA. ir suprantamai išaiškino Susivienijimo siekimas, ragindamas visus be skirtumo lyties ir pažvalgų prigulėti prie SLA. Užbaigdamas savo kalbą, jis paaiškino, delko negalima yra užregistruoti SLA. čarterį nekuriuose valstijose.

Prakalbai pasibaigus, buvo leista statyti klausimus, ant kurių kalbėtojas labai suprantamai ir mandagiai atsakinėjo. Klausimus statė beveik visi socialistai, kuriems vis dar neiškius SLA. tikslai; jie dar vis nesupranta, o gal ir nenori suprasti to, ką senai visi jau suprato.

Tokios prakalbos yra labai ir labai pageidaujamos, nes jose nebuvo jokių užsipuldinėjimų ant organizacijų ir atskirų ypatų. Publikos prisirinko nedaug, vos į 30 ypatų, nes nedaug čia lietuvių ir gyvena. Prie kuopos-gi prisirašė du nauji nariu; yra viltis, kad narių skaitlius vis eis didyn.

Geistina, kad minėta kuopa ir ateityje rengtų panašias viešas prakalbas. P. Sakatauskas.

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 12. pas J. Jankevičių atsibuvo TMD. 103 kp. metinis susirinkimas. Tapo išrinkta nauja valdyba 1913 metams. Pirmininku išrinkta J. Januškevičia, vice-pirm. — J. Gudaitis, rašt. — J. Lukštas, išdin. — V. Kvašis ir kningium — A. Zokaitis. 103 kp. TMD. nutarė prisidėti prie imigrantų šelpimo draugystės ir mokėt po 20c. ant metų — pagirtinas nutarimas. Po Velykų nutarta parėngti pasilinksminimą-balių, o potam ir prakalbas. Ant

galo buvo apskelbta, ką reikia daryti su pakrikusia D. L. K. V. draugija ir jos turtu. Po apsvaistymui leista per balsus — pasirodė, kad didžiama nori atgaivinti draugystę. Kadangi susirinkime visų narių nebuvo, o kad visus užganėdinti nutarta sušaukti nepaprastą susirinkimą sausio 26. ir visiems nutarti ar atgaivinti, ar ne.

J. Žvalgas.

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 26. antroj valandoj po pietų buvo sušauktas susirinkimas jau senai apmirusios susiel-pimo draugystės D. L. K. Vytauto, pas p. J. Jankevičių, po No. 79 Bissle gt., kad aptarus, ką su ta draugyste padaryti, ar pasistengti ją atgaivinti, o jei ne, tai ant ko jos išdą paskirti. Iš buvusiu suvirš 20 narių atėjo susirinkiman tik 13. Pasirodė, kad didesnė pusė drangų (9 iš 13) nenori tos draugystės atgaivinimo. Jos išdą — \$82.94 nutarta sunaudoti ant įsteigimo kningynėlio prie TMD. 103 kuopos; už apvertimą piningų kningynui paduota 10 balsų, už pasidalinimą jų tarp savęs — 3 balsai. Nutarta už \$40 partraukti visokio turinio moksliskų kningų, už \$20 — nupirkti šėpą kningynėliui, o likusius \$22.94 palikti kningynėlio užlaikymui.

Viršminėtą draugijėlę privedė prie pakrikimo viršinkų neatsakantis vedimas draugijos reikalų ir begalinis asmeniškų vaidų kėlimas laike susirinkimu.

J. Gudaitis.

NAUGATUCK, CONN.

Sausio 26. atsibuvo čia prakalbos p. Michelsono iš Boston, Mass. Kalbėtojas pasakojo apie Rusijos su Japonija karę; toliaus — apie Petrapilės skerdyne, kuri apsi-reiškė 9 (22) sausio 1905 m. ir priminė, kad būtų verta šį vakarėlį pavadinti apvaikšėtojiu tos nelaimingos dienos, nes tą dieną visi išėviai iš Rusijos tą historiską skerdyne šiaip ar taip pamini. Paskui perskaitė iš kalendoriaus apie Kražių skerdyne. Galop perėjo savo kalboje viso svieto nelaimingą darbininkų padėjimą ir užbaigė socializmo laikais.

Plevėsa.

GARDNER, MASS.

Sausio 30. Gardnerio lietuvių dramatiška draugija „Aidas“ vaidino Eglės veikaluką „Netikėtai“. Veikiančios ypatos buvo šios: Baltruviene našlė — G. Korzonienė, Ona, jos duklė — Druzinskiūtė, Jonas, jų tarnas — Valasevičė, Agota — p-lė Blanche, Dėdė — Klinga, Libutienė — O. Mockienė, Žydas Mauša — Stakėnas.

Taip-gi tą patį vakarą vaidino Br. Vargšo dramą „Žmonės“. Lošė šios ypatos: Geidžiūnas, M. Alekniūtė, Kantrimas, Jurgis Varkojis, J. Druzinskas, Pekoraitis, Pečiūlis, Krykšėius. Pertraukose skambino ant piano p-lė M. Telksniūtė, 9 metų mergaitė Slušinskiūtė deklamavo „Aušta“ ir „Atėities laikas“.

Aprato to dainavo p. Liko kvar-tetas „Sveiki broliai dainininkai“ ir „Ant marių krašto“.

Sausio 7. čia lankėsi kningų ir laikraščių agentas, p. Kirdiejus. Kada aš jį vedžiojau po lietuvių stubas, tai patėmijau, kad „Laisvosios Minties“ albumą žmonės labai perka; kitur net po du vienoje stuboje; čia tapo parduota 10 egzempliorių Vidūno raštų ir užrašyti 10 „Vienybės Lietuvninkų“ prenm. 5 „Tarkos“ ir 1 „Kataliko“.

M. Stakėnas.

SO. BOSTON, MASS.

Susio 31. Maynard salėje buvo perstatyta Lietuva paveikluose, tai yra buvo rodomi senovės laikų lietuvių dievai ir šventnamiai, podraug — kunigaikščiai ir Lietuvos 13—14 šimtmečių rubežiai, kada Lietuva buvo garsi visoje Europoje. Toliau buvo parodyta Rimšos skulptūros veikalai, „Kova“ ir „Artojas“.

Paveikslus rodė žinomas kinematografistas Račiūnas iš Brooklyn, N. Y. su savo pagelbininku Danielium.

Pertraukose dainavo p. Kriaučiūnas; dainos buvo iliustruotos; p-lė Ališauskiūtė skambino ant piano. Pabaigoje vakaro tapo sudainuotą lietuvių himnas — „Lietuva; tėvynė mūsų“.

Vasario 4. So. Bostono Jaunimo Ratelis vaidino dvi komediji, „Pono Felikso atsilankymas“ ir „Medicinos daktaras“.

Harward universitatėje vasario mėnesyje atsidaro iki gegužės mėnesio neturtingiems žurnalistams ir studentams dykai viešos lekeijos, delto ir aš apsigyvensiu Bostone, nes sumaniau klausyti minėtų lekeijų. Lekeijas skaitys prof. Edward H. Nieko.s, prof. Cabot, prof. Brandford ir prof. Walton. Turiu viltį, kad iš tų mokslo vyrų pasiseks daug ko naujo ir naudingo išgirsti.

Mikas Stakėnas.

GARDNER, MASS.

Beskaitydami laikraščius tankiai galime susitikti su korespondencijomis iš Gardnerio, iš ko gali ma suprasti, kad čia randasi būrelis lietuvių. Atvažiavus man į Gardnerį, išsyk tas miestas pasirodė gan menkas, ypač, kad tada lytus lijo ir visur buvo purvas. Tuojaus užėjau į lietuviškos kooperatyvškos draugovės krautuvę; na, žinoma, krautuvė nedidelė ir visa užversta visokiomis prekėmis. Krautuvninkas gyrėsi, kad „biznis“ eina labai gerai; tas ir mane džiugina, nes tai lietuviška visuomenės įstaiga.

Ant rytojaus mano draugas mane pervedžiojo plačiau per svar besnes vietas — na, ir sakyk, koks gražumas? Vistur medžiai, kal neliai apaugę žole, medeliais; žinoma gamta sausio mėnesyje apmirusi, bet visgi matosi, kad vasaros laiku, tai tik gėrėkis brolyti! Toliaus susipažinau su nekuriams vyrunkais, ypač su M. Stakėnu; su juom tai net labai susidraugavom, nes jis man patiko savo apsiėjimu ir būdo švelnumu. Jaunuomenė turi susitvėrus savo ratelį, kuris pastaruoju laiku statė ant scenos du veikalėlius „Netikėtai“ ir „Žmonės“.

Gardner'yje daugelis lietuvių turi nusipirkę savo namelius, skaito laikraščius ir jie gali daug ką nuveikti, tik veikėjų mažai matosi. Kas man juokingai, kad kartą atsidūriau tarpe žmonių, kurie ginčijosi apie „šventakuprius“. Ant laimės, aš turėjau punda „Tarkų“ ir jas ten praplati nau tarp viengenių — tegul gi jie jau žino, kas tie per „šventakupriai“. Žmonės juokėsi — girdi, šventakupriai „su ragais“! — mat, ant „Tarkos“ tas satyras iš-rodo šventakupriu. Tai tiek iš Gardner'io.

Spec. koresp.

Jonas Kird.

ATHOL, MASS.

Sausio 22. čia laikė prakalbas kun. P. Saurasaitis apie pilnąją blaivystę ir apie alkoholio kenksmingumą žmogaus kūnui ir protui, nors jis būtų priimamas mažais saikais; prirodymui to viso buvo pristoti pavyzdžiai. Toliau

kalbėtojas prirodė, kad girtuoklystė yra šaltiniu visokių nedorybų ir prasikaltimų prieš dorą ir prieš žmones.

Sausio 24. parėngė prakalbas LSS. 114 kp.; kalbėjo L. Pruseika apie lietuvių darbininkų padėjimą Amerikoje. Paskui M. Gaidimauskis deklamavo „Degtinė“. Žmonių buvo apie du šimtu, visi užsilaiškė ramiai. Antru atvėju L. Pruseika kalbėjo apie moterių teises ir ragino visus mesti girtuoklystę ir imties už skaitymo naudingų kningų ir laikraščių.

M. Gaidimauskis.

ATHOL, MASS.

Besilankydamas po lietuviškas kolonijas, užrašinėdamas lietuviškus laikraščius, užsukome su drangu į Atholį. Tiesa, neilgai ten ir buvome, o jeigu būtume laukę ilgiaus, tai žemosios rūšies žmonės, kurių čia gan daug randasi, gal būtų išbombordavę, bet mes to nelankėme. Čia randasi ir puikių vyrų, bet jų nedaug, o kitiems apart „Draugo“ ir „Žvaigždės“, tai jokio laikraščio ir neparodyk, bet kas juokingiausia, tai nei uždykų jų neima... Kišeniuje turėjau pažangiosios pakraipos laikraščius, bet kur tau — užtenka tik juos stuboj parodyti, kaip tuoj pradeda tave plūsti ir net varyti laukan... Tai ir daryk ką. Čia reikia pridūrti, kad kur neuzeisi, tai jau apie mokinimą vaikų lietuviškai ir nekalkėk. Paskui priemiestyje užėjome pas lietuvius, kurie vadina si inteligentais; gyvena jie geresniame ore, na jau ir švariau; turi savo užaugusių vaikų, ir su mergaitėmis tuojaus pradėjome kalbėti, apie lietuvišką kalbą; bet jos mus perspėjo, būk jos kalbą tik „angliška“; aš vietoje pagerbti tokias angštas paneles, kalbančias angliška, pradėjau jas pajuokti, bet jos greit man atšovė: „Mat, mes ne grinorkos“. Dar kiek pasijuokėme iš tų panelių, kurios galop ir pačios susisarmatijo.

Galop užėjome pas vieną lietuvišką šeimyną — tai jau viskas kitaip atrodo; vyrų ant „burdo“ nematyti, viskas gražu; šeimninko vaikučiai gyrėsi, kad jie skaito ir rašo lietuviškai ir angliška, o viena jauna mergaitė, tuoj ant klausimo atkirto: „O kaip-gi mes lietuviškai ir nemokėsim lietuviškai, mes, tai ne Kazienės dukteris!“ Iš viso jos pasakymo supratome, kad jie žino savo kaimynės dukteris, kurios nemoka ir nenori mokyties lietuviškai, bet jos ant to nepaiso ir su pasididžiavimu mokinasi lietuviškos kalbos. Bet ir čia apart „Draugo“ ir „Žvaigždės“ nieko kito neskaito ir net, pildydami savo dvasiško prisaką, kito laikraščio neturi, bijosi, nekalkant apie kitus, ir tokio kaip „Katalikas“.

Peržvelgus visą eilę Athol'jy gyvenančių lietuvių, matosi, kad čia jų yra geras būrys, o randasi tik viena lietuviška krautuvėlė, kuriai ir-gi nekaip sekasi. Vertėtų susipratusiems lietuviams pasistengti atgaivinti TMD. kuopa, kuri turėtų rengti paskaitas, prakalbas ir užžiebtis šviesos žiburėlių.

Jonas Kirdiejus.

LAWRENCE, MASS.

Sausio 26. turėjome TMD. vietinės kuopos susirinkimą ant kurio užsimokantieji šanariai gavo kningas — Dr. Garmaus raštus TMD. leidinį; prisirašė gan daug naujų šanarių. Buvo renkama nauja valdyba — pirmininku išrinkta J. Kirdiejus, pagelbininku — J. Kuršas, raštininku — pasi-

liko tas pats, J. Dagis. Taipgi mieliai visi šanariai nutarė laikyti paskaitas šventadienių vakarais — įžengimas visiems dykai. Tam yra išrinktas ir komitetas, kur ineina J. Žukauskas ir J. Kuršas. Ant šio susirinkimo visi su noru tarėsi, kad reik stengtiesi atidaryti vardan TMD. kningyną ir raginti jaunuomenę rašyties prie šios draugijos, kur metinė mokestis tik 60c. Gailutis.

WORCESTER, MASS.

Sausio 26. atsibuvo čia prakalbos, parėngtos LSS. 40 kp.; kalbėjo L. Pruseika. Jis savo kalboje aiškino apie kruviną nedėdienį Peterburge, o taip-gi apie Lietuvos dabartinį padėjimą. Kalba žmonėms patiko gan gerai.

Sausio 27—28. vakare p. Račiūnas rodė paveikslus iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo; žmonės likosi užinteresuoti paveikslais.

P. A. D.—as.

NASHUA, N. H.

Su pirmą vasario diena š. m. „Nashua Cotton Mill“ dirbtuvėje apie pusę po 8-tos valandos ryte, „šaftu“ liko užmuštas jaunas vyrukas, lietuvis, Mikas Tartelis.

Velionis paliko nuliūdime jauną savo moterį ir vieną kūdikį — nei neatsisveikino paskutinįkartą. Mikas Tartelis yra nariu vietinės Šv. Kazimiero pašalpinės draugijos.

Lai būna lengva jam šio krašto žemelei!

J. Kird.

HUDSON, PA.

Gal būt, kad gerbiamas skaitytojas skaitydamas mano korespondenciją pamislys, jog aš esu pasiryžęs vest statistiką lietuviškų salūnių, būk jos kalbą tik „angliška“; aš vietoje pagerbti tokias angštas paneles, kalbančias angliška, pradėjau jas pajuokti, bet jos greit man atšovė: „Mat, mes ne grinorkos“. Dar kiek pasijuokėme iš tų panelių, kurios galop ir pačios susisarmatijo.

Galop užėjome pas vieną lietuvišką šeimyną — tai jau viskas kitaip atrodo; vyrų ant „burdo“ nematyti, viskas gražu; šeimninko vaikučiai gyrėsi, kad jie skaito ir rašo lietuviškai ir angliška, o viena jauna mergaitė, tuoj ant klausimo atkirto: „O kaip-gi mes lietuviškai ir nemokėsim lietuviškai, mes, tai ne Kazienės dukteris!“ Iš viso jos pasakymo supratome, kad jie žino savo kaimynės dukteris, kurios nemoka ir nenori mokyties lietuviškai, bet jos ant to nepaiso ir su pasididžiavimu mokinasi lietuviškos kalbos. Bet ir čia apart „Draugo“ ir „Žvaigždės“ nieko kito neskaito ir net, pildydami savo dvasiško prisaką, kito laikraščio neturi, bijosi, nekalkant apie kitus, ir tokio kaip „Katalikas“.

Peržvelgus visą eilę Athol'jy gyvenančių lietuvių, matosi, kad čia jų yra geras būrys, o randasi tik viena lietuviška krautuvėlė, kuriai ir-gi nekaip sekasi. Vertėtų susipratusiems lietuviams pasistengti atgaivinti TMD. kuopa, kuri turėtų rengti paskaitas, prakalbas ir užžiebtis šviesos žiburėlių.

Jonas Kirdiejus.

LAWRENCE, MASS.

Sausio 26. turėjome TMD. vietinės kuopos susirinkimą ant kurio užsimokantieji šanariai gavo kningas — Dr. Garmaus raštus TMD. leidinį; prisirašė gan daug naujų šanarių. Buvo renkama nauja valdyba — pirmininku išrinkta J. Kirdiejus, pagelbininku — J. Kuršas, raštininku — pasi-

PHILADELPHIA, PA.

Sausio 26. atsibuvo prakalbos LSS. 1-oms kuopos „New Academy“ svetainėje. Kalbėjo Stasiulevičius (vietinis) ir Šukys

Brooklyno. Pirmas aiškino apie Burneto bilių ir kaip jis trukdytų emigrantams. Šukys kalbėjo apie darbininkų judėjimą Rusijoje 1905 m. ir dabartinį lietuvių darbininkų padėjimą; čia tarp ko kito prisiminė ir apie New York'o ir Brooklyn'o rūsiuvių streiką; streikieriams surinko aukų \$10.

Šiomis dienomis čia tapo patraukta teisman 14 ypatų už parduvinėjimą nešvarių ir falsifikuotų valgių: sviesto, dešrų, žuvies. Gryno valgio departamento agentas, Simmers, sako, kad galima padaryti 100 svarų netikusią dešrą už 15 centų, o ji parduvinėjama po 16 centų svaras.

P. Kanakas.

BALTIMORE, MD.

Prasidėjus New Yorko-Brooklyno rūsiuvių streikui, sujudo ir mūsų miesto rūsiuiviai; sukruto ir lietuviai. Energiškai tuom tarkia 14 kp. LSS, kuri daro susirinkimus ir visokiais būdais stengiasi suorganizuoti rūsiuivius darbininkus, nes jaučiasi ir čia streiko prisiartinimas.

Darbininkai griežtai visur atsisako dirbti darbus, dastatytus iš streiku apimtų miestų.

F. Velička.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Sausio 26. čionai atsibuvo lietuvių susirinkimas, kad apkalbėjus apie naują parapiją. Susirinkimam pribuvęs kun. Vilkutaitis išardė jų visus sumanymus kaslink naujos parapijos, nes, anot jo žodžių, lietuvių taip mažai ir viskas jiems atliekama dovanai. Dabar kun. Vilkutaitis yra prie vokiečių klebono už vikarijų, tai lietuviams jis patarnauja dykai. Mat, kuningėlis nenori naujos parapijos.

Minėtas („V. L.“ 4 num.) kazirinkas savo prižadėjimo neišpildė; neseniai vėl viską pralošė, o savo žmoną, kuri norėjo jį atitraukti nuo lošimo baisiai primušė.

J. S. Sibiras.

CLEVELAND, OHIO.

Sausio 12. buvo parengtas šv. Jurgio parapijos vakaras. Buvo sulaušta dvi komedijai: „Knrakia paliepus“ ir „Daktaro kabinete“. Lošimas nusisėkė gan gerai. Pasibaigus lošimui puikiai sudainavo keletą lietuviškų dainelių.

Susilaukus naujo mokytojaus W. A. Greiciaus Teatr. choras greitai sutvirtėjo, nes mokytojas dirba su atsidavimu. Jis mokino vakarinę mokslainę ir užima vargonininko vietą šv. Jurgio parapijoje. Bet randasi tokių žmonių, kurie priešinasi jam ir net atkalbinėja merginas, kad jos neitų giedoti bažnyčion, bet, reik tikėtis, kad tos merginos neatkreips ant to savo domos, ir toliau lavinsis muzikos ir dainavimo dirvoje.

M. J. S.

CHICAGO, ILL.

Sausio dvidešimtis šesą dieną atsibuvo prakalbos, surengtos gijų su tikslu supažindinti čia gyvenančius lietuvius su kooperatyvijos bučernės naudingumu. Bet dėja! mūsų darbo žmonės motomai nesupranta kooperatyvijos draugijos reikalingumą, kad neatsilankė ant jos parengtų prakalbų. Nors mažai buvo atsilankę žmonių apart kooperacijos narių, vienok keletą žodžių paaiškino arg. A. Kvederas apie kooperatyvijos draugijos naudingumą. Jis nurodė, kad tarpe visokių tautų kooperatyvijos draugijos yra labai pageidaujamos, nes jos atneša didžiū naudą visiems žmonėms. Reikia tik pažvelgti į Pranciją, Austriją, Šveicariją, Rusiją, net ir į mūsų suvargusią Lietuvą, o visur galima patėmyti, kad ko-

operatyvijos draugijos tarp susipratusių žmonių lošia labai svarbią rolę visuomeniškame gyvenime; kitur yra net sudedami milijonai iš jų apievertos.

Čia kalbėtojas aiškino, kad ir Chicagos lietuviai galėtų tą patį padaryti. Su šituo tikslu atsiraudo keletas drašulių, kurie tuom uoliai užsiėmė ir likos uždėta pirklybos įstaiga po vardu „Lietuva“, kad atidaryti valgomųjų daiktų sankrovą. Draugija pamremta ant grynai kooperatyvinių pamatų ir stato sau už tikslą prarinti darbo žmones prie gerinimo savo sąlygų ir palengvinimo savo kasdien brangnių kilančių pragyvenimo.

Tą žada šiaip atsiekti: prekes parduoti už visiemis prieinamą kainą ir geriausios rūšies; gaunamojo pelno nuosimčius metų gale atiduoti sąnariams, o dalį jo paaukauti ant kultūriškų reikalų. Tokia draugija mūsų mieste tėra dar vienintelė ir reikia laukti parėmimo iš visuomenės pusės. Prie jos gali prigulėti kiekvienas, nusiperkant pajus (šėras) sumokėję \$25.00. Visus draugijos ir sankrovos reikalus veda išrinktas komitetas iš 11-kos ypatų. Dabar jau yra apie 58 sąnarių su įneštu kapitalu sumoje apie \$2,000.00. Ji yra inkorporuota Ill. valstijoje 22 lap. 1912 metuose.

Sankrova randasi po adresu: 1957 Canalport ave., (arti Bubble st.). Jei tų drašulių būrelis neturės prijautimo ir parėmimo iš visuomenės pusės, tai jis bus priverstas paliauti aikvoti spēkas, ir kooperacijos darbas vėl ilgam laikui liks užmestu. Čia reik atminti, kad ši kooperatyviska krantuvė atsidarė ne dėl pelno, bet dėl to, kad palengvinus darbo žmonėms šiandien taip brangų pragyvenimą. Jeigu suprانت joms naudingumą, remkit ją, eidami į ją pirkti arba užsirašydami jos nariais.

Jonas Petraitis

CHICAGO, ILL.

Sausio 26. šv. Mikolo Ark. bažnytinė svetainė (North Side) lietuvių giedorių d-tė pastatė ant scenos du veikalus: „Salaputris“ (viename akte) ir „Tarnas inaičio“ (taipgi vien. ak.). Pirmasis veikalėlis buvo atliktas pilnai gerai; antras išėjo taip sau. Tų perstatymų tarpuose buvo visokių pamarginimų — skambinimas ant piano, dainos; galop buvo sulauštas monologas — „Ponaitis“. Paskui dar trumpai šitą papasakojo vietinis klebonas. Visas vakaras atsibuvo puikioje tvarkoje; žmonių buvo apie 200 ypatų.

Vakaro Lankytojas.

ROCKFORD, ILL.

TMD. 117 kuopa vasario 1. surengė „balių“. Žmonių susirinko visai mažai, nes buvo šalta, o paskui — kokie tén lietuviški muzikantai parengė ant to paties vakaro šokius, kad užkenkti TMD. kuopos vakarui; pasakoja, kad tie muzikantų šokiai buvo surengti po iniciativa Ukėsų Klubo. Stačiai nesinori tikėti, kad lietuviška draugija stengtųsi užkenkti kitai naudingai lietuviškai draugijai. Juk kultūriškuose darbuose nėra vietos kokiems-tén kerštams ar pavydėjimams; visiems reiktų dirbti sutartė, idant daugiau atnešti naudos lietuvių visuomenei.

Lietuviams bei lietuviutėms, matant pasistengimą kokios-nors draugijos ar atskiro žmonių būrelio užkenkti kultūriškam kitos draugijos darbu, nevertėtų pamremti toki pasistengimą ir nesilankyti su blogu tikslu surengtuose vakaruose. Eks-klubietis.

LEDFORD, ILL.

Sis miestelis gan prastokas; čia yra trys anglekasyklos, Lietuvių jame gyvena apie 70 šeimynų; apart lietuvių ir anglų yra daug visokių kitų tautų žmonių. Iki paskutiniam laikui darbai ėjo gerai — nekuriė žmonės uždirbdavo po 40—50 dolerių į dvi savaiti, bet sausio 29. čion atvyko valstijos inspektorius apžiūrėti anglekasyklų. Radęs čia pilną betvarkę ir pripažinęs, kad anglekasyklose labai mažai kvėpavimui oro, kasyklose darbą sustabdė iki bus viskas pataisyta. Kurie žmonės neturi reikalaujamų tam paliūdių, negali nė kojos inkelti į kasyklas; pertai čia buviai darbininkai nemažai aimanuoja, nes nebus jiems dabar kur dingti.

Juoz. Misevičė.

VALPARAISO, IND.

Gal niekur nėra tokio nepaprasto oro, kaip čia. Būna tokių dienų, kad vakare šla ir kartais sninga, bet iš ryto, žiūrėk, lija. Ir iki šioliai, taip sakant, neturėjome nusistovėjusio oro. Tokis oro mainymasi, be abejo, daug užkenkia moksleivių sveikatai. Literatūriška DLVU. laikosi gerai, nes turi su kaupu 40 narių. Čia gi prie progos svarbu pažymėti, kad lietuvių-moksleivių Valparaise randasi daug daugiau negu keturios dešimtys, tačiau tūli nemato reikalo prigulėti prie draugijos. Čia yra keturios lietuviutėmokinės. Viena iš jų mokinasi jurisprudencijos, kitos trys nėra reguliariškame kurse — tik šit-ta mokinasi. Tačiau patėmitina, kad viena iš jų nepiguli prie vietinės moksleivių draugijos; mat, tur būt, „nemato reikalo“.

Lietuvių kalbos klasė šį bertainį gerokai paūgėjo, nes gramatinės klasės lanko septyniolika mokinių, o sintaksės devyni.

31 dieną sausio LDLVU. turėjo susirinkimą ir struką programėlį. Pirmiausia p. A. Karalius keilais žodžiais paaiškino vėliavų istoriją ir jų prasmę. Toliaus p. J. Stripeika pasakė eiles. Ant paibaigos — medicinos studentas Povilas Žilvitis aiškino astronomiją. Jis, pirmiausia pradėjęs nuo saulės, perbėgo visas saulinės sistemos planetas; būtent: Merkurijų, Venerą, Žemę, Marsą, Saturną... Čia kalbėtojas kiek plačiau paaiškino, kaip mėnulis sukasi aplink žemę ir kartu su žeme aplink saulę. Toliaus jis paaiškino saulės ir mėnesio užtemimus. Apie Marso spējimus kanalus, p. Žilvitis pasakė, jog tén negali jie būti žmonių iškasti, nes yra jie perdaug dideli. Paskui kalbėtojas aiškino, kad Marsas prie žemės arčiausia prieina kas 17-tą metą. Jis papasakojo apie Jupiterį ir jo mėnulis, kokiū būdu jis galėjo pasidaryti, kalbėjo ir apie tų mėnulių atskirą spalvą. Saturnas buvo antra iš eilės planeta, ant kurios kalbėtojas nukreipė mintį. Aiškintojas pasakė, kad Saturnas turi tris apie save juostas arba „žiedus“. Seniau astronomai tikėjo ir tvirtino, kad Saturnas turi tik vieną „žiedą“, tačiau, pagerinus teleskopus, jie pamatė, jog lankas arba „žiedas“ juosta sukasi apie Saturną daug greičiau už kraštutinę. Kalbėtojas, taręs kelis žodžius apie Uraną, žengė prie Neptuno. Apie pastarąją planetą pasakė, kad astronomai su pagelba teleskopo jos negalėjo pasiekti ir surasti. Vienas francūzų matematikas ir astronomas (jo vardo negalėjau išsistėmyti, matematiškai išrokavo, kad toj ir toj vietoj turi rasti naują planetą. Po tokio savo iš-

rokavimo jis rašė Berlino observatorijos direktoriui, idant jis kreiptų teleskopą į francūzų matematiko nurodytą vietą, o tikrai suras naują, nematytą planetą. Observatorijos direktorius, paklašęs patarimą, pasuko teleskopą ir nurodytoj vietoj atrado planetą, kurią pakrikštijo Neptunu.

Dar kalbėtojas paaiškino, kaip su pagelba elementariškos trigonometrijos galima atrasti planetų atstumą ir jų dydį.

Ar kalbėtojas viską aiškiai ir suprantamai apipasakojo? Kiek iš šalies davėsi suprasti, tai turiė pripažinti, kad kalbėtojas viską aiškiai išdėstė. Aiškumo dėlei kalbėtojas turėjo nupiešęs ant lentos (black board) paveikslėlius, kuriais ilustravo savo kalbą.

Prie progos turui priminti, kad dabartinis bertainis pasibaigs vasario 27 d., o naujas prasidės 4 d. kovo. Jeigu rastų tokių kurie manytų istoti šion mokyklon nuo pradžios ateinančio bertainio, tai jau laikas apie tai pamislyti. Platesnes informacijas visuomet gausite, rašydami šiuo antrašu: 751 Cyrus str.

Atsakymui reikia indėt ducentinį krasos ženklelį. Žinomas.

CENTURY, W. VA.

Tuom kartu pas mus labai nepastovus oras — vieną dieną labai šilta ir lija; kitą dieną ar naktį jau gan aštrus speigas. Čia žiūrėk sniegas, o štai ir vėl tik bematant viskas nutirpo, vėl šilta. Apie Kalėdas ir Naujus Metus buvo sniego apie 1½ pėdos storumo. Priegtam tankiai girdisi griautinis — matosi žaibavimai. Gamta pas mus graži, aplink tūni milžiniški kalnai su apaugusiais medžiais ir krumeliais, o pakalnėse telka upokšniai, taipgi apaugę visokio vardo medeliais; tuose krumuose daug randasi įvairiausių žvėrelių, pilni pakrančiai jų urvelių; vietiniai anglekasiai ir fermeriai, liuosu laiku eina ant medžioklės — tų žvėrelių šaudyti. A. J. Našlaitis

LOS ANGELES, CAL.

Oras pas mus labai gražus, o vidudieniais tai jau ir peršilta. Tik 6—8 sausio buvo gana šaltos dienos, o naktis — net su ledais, taip kad visos šios šalies grožybės — žolynai ir gėlės nušalo; taipgi liko pagadinti žiedai citrinų ir apelsinų medžių. Seni vietiniai gyventojai sako, kad panašūs šalčiai buvo gal 30 metų atgal. M. Minkus.

KĄ RAŠO PROF. BYRNE APIE LIETUVIŲ KALBĄ?

Žmonės, kurie nemėgsta lietuvių praeities tyrinėti, tankiai kalba, būk mūsų, tai yra lietuvių, kalba esanti prasta ir nemoksliška. Bet mokytesni žmonės mano ir rašo apie lietuvių kalbą kitaip. Taip Prof. James Byrne, M. A. iš Dublino Trinity kolegijos savo parašytoje knigoje „General Principles of the Structure of language“ (Generališki principai apie kalbos sudėjimą) sako: „Lietuvių kalba paeina iš indo-europejiškos kalbų giminės; ji yra panaši į seną prūsišką kalbą ir dabar yra vartojama arti Baltikos jūrių kranto, kur teka upės Vistula ir Nemunas.“

„Lietuvių kalba“, — sako jis toliau, — „yra moksliskai sutaisyta, turi gerą skambėjimą ir tinka del dainų. Gramatikoje vardininkas turi nubaigimą, panašų graikų ir latinų kalboms; veiksmažodžiai lanksumi, sanskritų kalbos taisyklėmis“.

Mažai yra tokių mūsų žmonių, kurie tyrinėja mūsų kalbą; gerai, kad anglai da mūsų neužmiršta ir tyrinėja mūsų kalbą ir etnologiją. Dr. Tupper pažįsta Lietuvos geografiją, prof. Byrne, m. y. t. gerai yra patyręs lietuvių kalbos filologiją, nes jis viršminėtoje knigoje 14 puslapjū parašė vien tik apie lietuvių kalbą, kaip ji skamba ir kokiū būdu yra ji išsi-vystusi. Mikas Stakėnas.

Nuo redakcijos. Ne tik anglų lingvistai užsiima tyrinėjimais lietuvių kalbos kilmės, išsivystymo ir sudarymo žodžių bei sakinii ir išsireikškimų, o taipgi jos švelnumo ir gražaus skambėjimo, bet ir kitų tautų mokslo vyrai, o paskiau ir patį lietuviai.

Labai daug toje srityje yra pasidarbavę žinomi Rusijos lingvistai: Fortunatov'as, Miller'is, Poržezinskis, Volter'is ir kiti; žymiausiu Lietuvos istorijos žinovu galima pripažinti Maskvos universitėtės profesorių Liubavskį, kuris yra parašęs storus knygutoms (po 500—600 pusl.), kur surinkta neapsakomai daug medžiagos iš lietuvių tautos praeities istorijos. Čia reik pridūrti, kad Maskvos universitėtėj yra katedra lietuviškos kalbos ir visi senųjų kalbų filologai būtinai turi mokintis ir lietuvišką kalbą. Lietuviška kalba įvesta ir į Krokuvos universitėtę (Austrijoj).

Paskui lietuvių kalba buvo labai užsiinteresavę vokiečių genijai — Em. Kantas, garsiausias naujųjų laikų filosofas, buvęs profesorium Karaliaučiaus universitėtės ir poetas V. Gete; tą galime pastebėti iš daugelio jų atsiliepimų apie lietuvių kalbos prakilumą ir jos svarbumą iš filologijos atžvilgio.

Galop, iš pačių lietuvių tarpo taipgi galima nurodyti žymius lingvistus, kurių nuopelnai visiems yra žinomi. Aš kalbu apie mirusį kun. Kaz. Jaunių ir neseniai baigusį universitėtę lingvistą Bugą; yra daug mažiau garsių lietuvių-filologų, kurie taipgi su pasišventimu dirba lingvistikos dirvoje.

PASLAPTINGA HISTORIJA.

(Apie Rusijos ciesaoraitį nuo sosto vilingai atstumtą, iškalėjusį 24 metus ir baisia mirtimi nužudytą.)

Papasakosiu čia, kaip beirdžiai žmonės, garbės ir turtų trokšdami, persekioja nekaltus, jiems kelią prie sosto valdžios užstojusius.

Buvo tai bajorų įsivyravimo laikuose. Rusijos bajorai darė, kaip tinkamm. Jie užprašė Rusijos valdyti ciesaorienę Oną, bet su ta išlyga, jog ciesaorienė nieko nedarys ponų-bajorų nepasiklaususi. Ciesaorienė Ona išpradžios buvo sutikusi pasidalinti valdžia su bajorais, bet ilgainiui atstūmė nuo savęs visus bajorus ir valdė viena pati su savo nunylėtinii vokiečiu Byronu. Koks tai buvo tas valdymas — čia nepasakosiu. Numanote patį, jog visai pasieidavo... Mirdama Ona paskyrė savo impėdinii ciesaoraitį Joną, kurs buvo sūnus artimiausios Onos draugės — vienos princesos-karalaitės iš rusų carų padermės. Bet užm ciesaorai Jonui ėjo vos 15 m. todėl iki paugant buvo apėmęs valdyti Rusiją mirusios Onos gulovas — Byronas. Byroną numėtė nuo sosto kits vokieitys — Minich, kurs atidavė sostą ciesaoraičio Jono motinai. Bet ši kelius mėnesius tepasėdėjo ant sosto, — ją numetė kita moteriškė — Elz-

bieta (irgi iš carų padermės). Elzbieta, vos sostan užžengusi, liepė suareštuoti 15 mėnesių kūdikį Joną su jo tėvais. Jie visi buvo istremti Rusijos tolybėn. Bet ciesaorienė Elzbieta vis buvo nerami, vis bijojos, kad paaugęs tāsai vaikutis, neatsiimtų sau prigulintį sostą. Todėl ciesaorienė išleidiā paliepimą dar didžiau saugoti tikrąjį ciesaoraitį: siundia tan dvaran, kur ciesaoraitis buvo su šeimyna uždarytas, būrį kariuomenės. Viskas pildosi sulyg Elzbiotos noro: kareiviai nuvažiavę atima nuo motinos keturių metų Joną, apgyvendina jį Baltųjų jūrių saloj (klioštorių). Tėvus ir gentis irgi tén nuveža, bet gyvena jie atskirti nuo Jono, kurį dabar liepta nebe Jonu, bet Grigorijū vadinti. Prie vaiko pristatyta 6 kareivių sargyba. Motina, nors po vienu stogu gyvendama, daugiau nebregėjo savo sūnaus, kurį tikėjosi ant Rusijos sosto pamatysianti.

Tame klioštoriuje Jonas-Grigorius išbuvo uždarytas 12 metų. Buvo užginta su juom šnekėtis, mokinti rašto, o užvis labiau išreikšti paslaptį apie jo ciesaoriską paėjimą. Bet vistiek pakilo apie linkę kalbos apie nekaltai žudomą karalaitį.

Pajutusi tą Elzbieta kuoskubjau siundia valdininką, o tasai slapta išveža iš vienuolyno ciesaoraitį ir pasodina jį Peterburgo baisyj Šliselburge tvirtovėje. Tvirtovės sargams nei galvon neateidavo mintis, ką jie sergėjo. Jiems pasakė, kad tai esąs „svarbus areštantas“ ir tiek.

Vienuolynė būdamas, Jonas neturėjo laisvės, prie jo nebuvo prileidžiami jo amžiaus vaikai, bet visgi jį laikė guodonėj — nes juk vis ciesaoriskos padermės vaikas.

Kalėdamas Šliselburge ciesaoraitis buvo visų niekinamas ir kankinamas. Prie jo tebuvo prileidžiami tik 3 oficeriai — visiš-tikimiasieji.

Ciesaorienės ministras duoda šitokį slaptą paliepimą, kaip su Jonu apsieiti:

„Ėmus areštantui nepadoriai elgties ar sauvaliauti, dėkit jį į retėzius, kol nenurims; jeigu ir tai negelbėtų, muškite sulyg savo išmanymo lazdomis ar botagais“...

Štai ką rašo tam pačiam ministeriui kalėjimo kapitonas, kurio priežiūrai buvo karalaitis atiduotas.

„Areštantas ligos jokios neįunta, bet prote yra pasimaišęs (pamišęs)... vis baisesnis darosi, veidas pajudodavo, sakosi iš didžio gimimo esąs“...

1761 m. Rusijos ciesaorium tapo Petras III. Jis aplankė Joną, bet jo gyvenimo ne tik nepagerino, bet dar liepė uoliau jį daboti. „Jeigu kas mėgintų ciesaoraitį išvogti — gyvo neišduokit“, — buvo pasakyta sargams. Kareiviai, kurie ciesaoraitį sergėjo, kasmet buvo mainomi, — senuosius Sibiran gabeno, idant kam paslapties neišduotu.

Petras III. neilgai teviešpatavo: jis savo pačios Kotrinos buvo nuo sosto numestas.

Kotrina išpradžios buvo užsiimanusi paliausuoti visai Joną ir net pasimatė su juomi, bet karalaitis jai nepatikęs ir viskas pasiliko, kaip buvę.

Karalaitėio sargams liepta prikalinėti jį vienuolynon stoti. Ir vardas jau buvo jam išrinktas: vieton Grigorijaus — Gervasijus, bet del nežinomų priežasčių tas sumanymas nebuvo išpildytas.

Trumpas bebuvo ciesaoraičio kankinimas, nesai naktį į 5 liepos (1764 m.) išauštant Jonas VI. tikras Rusijos ciesaorium tapo nu-dūrtas sargų.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS...

ir pastebėję, jie jau saviškai padaro išvadas, kurios ant visos jų ateities atsiliepa.

— Gal ir tamstos teisybė, — atrėmė Butrimas.

— Pasitikiu šiame atsitikime savo asuonerių metų praktika, kuri išties mano mėginimus patvirtino. Buvę mano rusai mokiniai nuo Volgos krantų...

— O kas tamstą nuvaręs tenai buvo? — stebėjos Butrimas.

— Kas studentą gena pipirų kraštan? — užklausu užklausanam prabilo Eimutis. — Rublis, — trumpai tarė. — Pas mus už vasarą poros šimtų neuždirbsi, o tenai, jei gerai pasitaikys, visiems metams pasipelnai. Iš tėvų mės negalime reikalauti, dešimties dešimčių ūkininkas ir gymnazijon bijos vaiką išleisti. Jei neištesės, „pono nepadarys, o klapą sugadys“ — sako priežodis. Universitatės metai, tai mus pačių rūpesnis ir dalykas, kartais net tėvai suselpti reikia.

— Sušelpti! — sušuko Butrimas.

— Matai, kaip tamsta stovi toli nuo sodiečių reikalų, — pastebėjo Eimutis. — Iš visų pusių jų apsuptas, bet tolimas ir jiems ir, per tai, šiai žemei, o jų triūsų savo gerovę tveri. — Butrimas truputį buvo susiraukęs, bet Eimutis, tai pastebėjęs, tęsė toliau: — Nekaltinu tamstos; pagalios, ne vienas tamsta tokiam padėjime atsirandi, Lietuvos dvarponių didžiūma tokie-pat. Priežastis gilesnės, negu, iš paviršiaus žiūrėti, išrodo: — kastiškas užsidarymas savyje; artinimasis bajorijos sodžiu gražiais žodžiais, bet ne darbais; turtinėjimų bajorų išdidumas ir žmonių kalbos nepažinimas, be kurios liaudin neineisi; pašalpos teikimas iš malonės, o ne iš reikalo supratimo ir jo atjautimo ir daugelis kitų...

— Perdaug svetimais besirūpindamas saviesiems gali nepritekti, — teisinio Butrimas.

— Sulyg išgalės, — atsakė tan teisini-man Eimutis. — Pagalios, kam krauti daugiau, negu reikia, negu reikėti galėtų? Vaikams, atsakys tamsta. O ką-gi vaikai visą savo gyvenimą veiks? Tinginiaus, skleis pasipiktinimą tarp žmonių ir tėvų sukrautus turtus „iš muziko delno“, anot D. Poškos, pūstys? Nepergarbingas gyvenimo tikslas, — užbaigė Eimutis.

Butrimas tylėjo. Tokie dalykai niekuomet jam galvon neateidavo. Gyveno jis visą amžių savo šeimos reikalais, nesistartino niekan ir niekas jin. Šiandien gal ir kitaip elgtų, bet neužteks, matomai, jam jėgų viso gyvenimo pasaulėvalga sugriauti, išieiti iš to nuomaringojo būtybės stovio kitan, veiklesniam naudingan visuomenės sąnario takan. Jo gyvenimas, jo triūsas jaunosios kartos menkai vertinamas, tai jis jaučia ir supranta, bet grįžti atgal ir išnaujo pradėti — nė jėgų, nė to, norą žygių verčiančio noro, jame užtekina nėra.

Instinktiniai nujautė jis tai ir, galva linguodamas, atsakė Eimučiui:

— Mano amžis baigias... Gyvenau, kaip mokėjau; dirbau, kaip išmaniau kuogeriausia būsia... Jaunieji tegul kitaip gyvena, taip, kaip jiems kuogeriausia išrodys. Nauji laikai, nauji žmonės, nauji ir gyvenimo reikalavimai, — atsibusęs, mosterėjo ranka Butrimas ir nuėjo savais reikalais galva linguodamas, tarytum dar būtų girdėtasias mintis svarstęs.

Ir vėl grįždavo Eimutis prie dalgio, varydavo pradalgę už pradalgio kol saulė nusileis, kol darbininkas nepristos. Tuomet sustodavo ratai ir, dainą užtraukę, traukdavo visu būriu ant dvaro. Samdininkai pakeliui išsiskirstydavo ir, tik kumečių lydimas, sugrįždavo namo.

Užmokesniu už tą darbą ant kaitrių saulės spindulių, už išlietą prakaitą būdavo paprasta liaudies dainelė, karštas slaptas Marytės pabučiavimas ir supratimas naudą visur ir visiems sulyg išgalės nešas...

Dažnai jį išvesdavo ir prie ligonių, kai po baigiantį daktarą — ir viskam atsiradavo laiko, jėgų ir noro.

Romia srovė tekėjo dvaro gyvenimas. Jauku buvo toje sutartingoje šeimoje dvasia pasilsėti ir širdis nuraminti.

Vladas rudenio laiko valstybinį juristo egzameną ir derisi su tėvu delei folvarko. Tėvas siūlo jam Paventį iš 180 dešimčių, o Pabalį skiria Marytei, nors jame išviso 132 dešimtini. Bet Pabaliai arčiau gelžkelio, o jam, kaippo būsimajam advokatui svarbu gelžkelis arčiau turėti.

Tėvas, šeimos tradicijos sekdamas, nori, kad didesnis plotas liktų Butrimų šeimoje. Pabalai-gi — motinos kraitis ir tradicijiniai turėtų tekti Marytei. Iš motinos ir Marytės galutinai ir priklauso pasiskirstymas. Nors motina ir sutinka, Marytė spiriasi.

Eimutis, nors visuomet stovėdavo iš tolo nuo šeimyninių reikalų svetimuose namuose, tačiau šiuo kartu neiškentė tan dalykan neišikišęs. Svarbu jam buvo Vladas tėvų žemėje užlaikyti, žmonėms taip reikalinga juridiska pagalba įvairiausiuose jų gyvenimo reikaluose, o miesto advokatai ir toli ir ne visiems prieinami. Žinodamas-gi karštą jo būdą, bijojo, kad nesusipyktų per tai su tėvais ir kad nepabėgtų kokin miestan.

Išaiškino Marytei visa tai, paprašė jos paaukoti netikusią tradiciją gyvam visuomeniniam reikalui. O ko jauna meilė neišveiks, ir ko moteriškė iš meilės nepadarys!

Ir sugrįžo vėl ramybė, atėjo vėl tos giedriosios sveikos šeimyninės santaikos dienos, kurių vienybė ir nesupranta, ir net jų nemėgia, nes likimas ją apėjo.

Vakarop, pabaigtuvių dieną, netikėtai atvyko Rodavičia. Eimučio ir Marytės nebuvo namie. Visi triūsės vakarienę darbininkams rengdami. Rodavičia turėjo pamobodžiauti, kol nesugrįž visi iš darbo.

Ir saulei besileidžiant, nusidriekė iš laukų marga darbininkų juosta blizgančiais ant gestančios saulės spindulių dalgiais, mirgėjo ir maigės varstoti griebėjų sijonai, plevėsavo margos jų skepetaitės.

Lengvas vėjelis nešė liūdnam linksmą liaudies dainelę dvaran, bėgo už akių atvykstantiems, lyg persėpti stengės. Visa darbininkų minia artinos prie gonkų. Mergaičių apsupta ir po rankų vedama, ėjo Marytė sunkiu rugių vainiku ant galvos. Griebėjos vos prisiprašė nunešti jų prakaituoto triūsų donį poniai ir jų vardu induoti.

Motušė išbėgo darbininkų pasitikti ir suplojo rankomis pamačiusi Marytę tautiniais rūbais, varpų vainiku ant galvos.

Išėjo ir Rodavičia ir, priangyje stovėdamas, karčiai šypsojos. Šokiravo jį visa ta „beprasmė“ ceremonija ir tasai Marytės „vodevilis“ su persirėdymu.

Senis Butrimas, atėjęs iš kiemo, stovėjo šale Eimučio ir šypsojos, baksnodamas jį pašonėn ir rodydamas akimis Rodavičią.

Jurka, yt nerimstas savo kailyje, šokinėjo ant gonkų šale motinos. Staiga Rodavičia pamatė Eimutį dalgiu ant pečių, vienmarškinį — susiraukė ir pamažu nuslinko vidun.

Šeiminkė priėmė vainiką, padėjojo darbininkams ir pakvietė visus vakarienėn.

Skaidrus, sveiki ir nenuilstą, juokai skraidžiojo aplinkui stalo. Seniai juokės iš jaunųjų, jaunieji raudonijo prie mergaičių ir vis dairės aplinkui, ar nepamatys kur muzikų.

Ir prasidėjo tikroji linksmybė, kuomet atsiliepė armonika, prasidėjo sveika linksmybė nusidirusio žmogaus, kuris ir supranta ir apvertina retai pasitaikinančią linksmybę. Pirmon eilėn išėjo Eimutis su Maryte, paskui jį kiti. Ilgainiui Marytė pateko jaunam, vikriam berniokui, o Eimutis suko savo griebėją.

Išpradžių Rodavičia dar žiūrėjo vaipydamasis, bet, kuomet pamatė Marytę bernioko glėbyje, jo bajoriškoji ambicija neišlaikė ir jis pasitraukė.

Netrukus atėjo verandan ir Marytė su Eimučiu. Čia visa šeima šnekučiavos ir Rodavičia nėvienu žodžiu neprasitarė apie tai, kas jam visųlabiausia nepatiko. Eimutis paliko Marytę ir nuėjo savo kambarin apsitaisyti. Užtruko gal kokią penkioliką minučių.

Vos spėjo išeit verandon, apsiukeisti keliais žodžiais, kaip motutė pamojo jį prie laiptų ir tyliai sušnibždo jo ausin.

— Marytė su p. Rodavičia nuėjo sodnan, turbūt lazdynų aliejon. Man kažko bangu, meldžiamasai, nueik tenais...

(T. b.)

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA

Nuo pusiaudienio ligi vakaro Uršulkos protas priėjo prie nutarimo. Pasidavė savo pono norui bei valiai. Koks jos likimas nebūtų: ar viešpataus su juo, kaip žmona, tuose dailiuose Južintuose, ar vilksis paskui jo per pasaulį kaip tarnaitė kiekvieną užgaidą pildydama — jis sutiks su savo likimu. Juk jis nepaisys jos savaitei, kitai... ir nepames, kai Stepas Baltakis pametė Karusę Pipinaitę nešėdą, kareiviauti išeidamas... Nepaliks jos nepabučiavęs, taip vienos visame pasaulyje, jei jau ištiesi metai draugavos, apie save kalbėjo!

Tačiau jo nematyti, o bus jau pusvalandis kai saulė nusileido... O gal iš atsargumo laukia kol sutems?...

Kaitra apėmė mergaitę, nes vakaras buvo karštas, lukuriavimas-gi dar karštesnis. Užsimanė išimandyti ežere.

Pagalvojė: toli aplinkui nieko nematyti — ar ilgas tai darbas nusirėdyti ir šokti vandenin? — vienas, du — ir jau. Jeigu-gi atjotų jai besimandant, išgirs istolo, suskubs iššokti, apsitaisyti už alksnių, o kad ir nesusipės apsiąnti, nedidelė bėda! Išsimaudyti pagalios už medžių, kurie plačiu ruožu dengia ežerą nuo lauko.

Nubėgo tekina alksnynan, nusiavė, paskui nusi-metė į tris sekundas tris pamatinės apvalkalo dalis, atsistojo ant krašto lyg iš minkšto marmuro išskaptuota, lengva savo puikiu nuogumu ir koja pamėgino vandens. Kai pajuto, jog vanduo beveik toks šiltas kai oras, pasileido gelmėn, drumsdama džingia balsgana ežero lytą bei žvilgėsi. Tuoj ėmė plaukti, nes dugnas leidosi gilyn.

Plaukė ne sulyg įstatų, užgriebdama vandenį dešiniąja ranka taip stipriai, kad kiekvienas patraukimas iškeldavo viršun kairįjį petį ir dalį krūtinės ir nešė pirmyn skistus jos broožų reginius šil-ta bei glamonėjanti vilnis, kas kartais vasaros naktį sapnuojama.

Plaukė taip viską užmiršus, pasinėrus vilnies galingų pabučiavimų malonume, kol nepajuto šaltesnio paversnio ant gelmės, pasuko galvą ir akimis išmatavo toloką krašto atstumą. Pasuko atgal, tik-tai ne alksnynan, bet šale jo tuščian krantan. Tėn būtų greičiau ją kas pamatęs, bet ir ji geriau būtų atjotantį Mikolą pastebėjus. — O tegu būtų ją pamatęs kartą nepavilkta tais bėdiniais skarmalėliais! Instinktinai pajuto, kad ji neatremtinai viliojanti yra savo nuogumu, gal dailesnė už visas apylinkės puošnias, net ir tās iš dvarų. — Tegu jis pamato ją tokią...

Kai atsiėkė koja dugną, atsistojo ir, išlysdama iš vandens ligi pusės krūtinės, pažvelgė į tamsius laukus. — Kurčia — nieko nė matyti, nė girdėti.

Susispaudė širdis iš nykstančios joje vilties. Nematys šiandien jis jos nė maudančiosios, nė apsi-rėdžiusios?... Nežiūrint pasinėrimo vandenyje, pajuto karštą šiurpulį. — Dar kartą tenais, tan šal-tan paversnim, visomis jaunų rankų bei krūtinės jė-gomis! — Pasileido vėl greitai plaukti, net vanduo suburbuliavo, lyg kad lakus laivas baltais irklais būtų jį išskyręs. — Bet nėviens žmonių nėjo to stebūklo pažūrėti. Iš-uz kalnelio išslinko murzi-nas mėnulis, iš kairės patinės, iš dešinės apkirptas, pasenęs mėnulis, ir pažvelgęs gašliai ežeran, kame aepaprastus reginys buvo matomas, kaito tame gei-dulyje vis labiau.

Uršulka sugrįžo pagalios kraštan prie alksny-no, sunkiai alsuodama — vos atdusio užteko pri-plaukti atgal. Išėjo iš vandens, palipėjo kiek augš-čiau ir sustojo valandėlei tarp medžių nuoga, vie-nu-viena Jieva tame nakties rojuje. Nė ratų dun-dėjimo, nė kanapų bildėsio — nieko arčioje ne-girdėti.

Šalta pasidarė iš vandens garavimo nuo išlusio kūno, gera būtų kuo apsišluostyti, kad ir žolėje pasiračioti, bet ir žolė slapja nuo rasos. Atsiminė turinti sejon kišenėje tyrą skarutę, išimė ir pra-tėjo šluostyties, bet staiga pakėlė ją prie akių, iš-kurių ašaros pasriuvo.

Apvilko dar šlapją kūną ir užlipo išlėto augstą kalniuką, nuo kurio toliau buvo matyti, bet naktis jau klaidino žvelgėsi. Jau tvirtai nujautė, kad Mikolas neateis, bet norėjo paskutinę vilties kibirkštį išnaudoti. Ir dairėsi po laukus, pasiryžus kad ir ligi vidunakėjo laukti. Vieton pykėjo ant mylimo-jo, apėmė ją neramumas. Jis niekuomet nepasivė-lindavo ateiti. — Kas-gi sutrukdė? kas su juo atsi-tiko? — Dieve galingasai!

Tuo pačiu akimirksniu glusni jos ausis išgir-do lengvą bildėsi ant rugienos. Bet tai turbūt ne-arklys, nes jo nematyti pro rikias? — tyli žemė naktį nuneša balsus už viso varsto. — Atvėrė akis, lūpas, ausis — ir net atsivėrusi širdis klausė — Kaip tik prabilo artokas šūvis.

— Jezus Marija!

Atsikėlė nuo netolimos rikės tamsi stovyla su šautuvu, nubėgo per rugieną, pasilenkė, išsitiesė, ir jau ramiai ėmė artinties, girgždėdama sunkiais batais.

— Ei, Uršulka, nesivalgiok tu naktimis, nes vel-nias tave ragu nudurs, tiktai, kad aš turiu ant jo šventintą kulką vamzdyje.

— Dėdė Laukinis!

Mėgdavo seniau Uršulka tą valkatą, nes imda-vos ją su savim medžioklėn, bet šiuo karta pajuto jį neapykenčianti. Maloniausių svajonių gija, nors ir baugių, pertraukė atkaklus globėjas, prisiekęs tų svajonių priešininkas. Iširėmė išdidžiai į šonus.

— O kodėl man nevalia ežere maudyties? Tai jums gėda šaudyti naktį ir dar šventadienį!

— O juk ir pirmadienį reikia valgyti — eimš-ka susijuokė Laukinis. — Ponas Dievas nesupyks už tą žiurkę — papurtė numušą nedidelį kiškį. — Ot, kad taip didesnis žvėris būtų tavin iš Južintų dvaro atvykęs, tai gal būtų tekę ir labiau nusidėti. Tiktai aš nebūčiau jo rytoj valges, o būčiau ant lauko palikęs.

— Kas jums?! pamišote?! — sušuko nugązdinta mergaitė.

— Gal tu, Uršulka, bet ne aš. Aš gerai žinau, ko tu laukei; jo laimė, kad neatėjo!

— Eikite sau! — supyko mergaitė — jau jūs turbūt pats velnias ir žinoti jus nenoriu!

Dėdė-slapukas dar arčiau prieėjo prie brolio dukters ir uždėjo ant jos peties galingą savo ranką.

— Žinoti tu mane turi. — Iš Laukinių esi, o aš stipriausias jų. Graži tu ir mūsų esi.

Uršulka pažvelgė baimingai dėdėn, kurio sun-kios akis buvo jon ismeigtos.

— Mačiau, kai plaukė. Graži tu ir stipri.

— Tai kitiems draudžiate, o patys slapčiomis žiūrite? Ot tai globėjas!

— Žinoma. Jei aš tave kam atiduosiu, tai jau savo žmogui ir ant amžių. — O ponaičiams žaisti su tavim neduosiu.

Jau norėjo Uršulka pasakyti, kad žaidimas su Južintų ponaičiu tai visas jos gyvenimas bei laimė, kad galį labai gražiai pasibaigti, kai kad Pueveičia su Anielka užbaigė. Bet pabūgo laukinio dėdės ir tylėjo. Truktelėjo tiktai pečiais.

Bet gudrusis dėdė numanė mergaitės širdį ir ta-rė paniures:

— Jis viltvilingas Lenkas; jis tavęs neves.

Suvirpėjo mergaitė ir, neatsisveikinus su dėde, šoko greitai kelian ant namų beveik tekina.

— Patariu tau neužsukti į Južintus. Aš ir nak-tį matau kai lūsis — sušuko mergaitėn Laukinis.

Ėjo, prakeikimų botago paplėkiamas, tą gražią naktį laimingiesiems linksminties parengtą, aplenk-tiesiems — kankinties. Kad lietus būtų plaukęs ir perkūnai tranķę, lengviau būtų nešti klapo likimas ta liūdnam žemele. Bet stebūklingąją mėpasieną kas vienas šešėlis meilingai skėtė savo rankas, kas kvap-tis svaigino malonumu — ir tasai viešpataujas gam-toje malonumas ir bedalis bejėgės mergaitės liki-mas išrodė Uršulkai nepakeliamai. Geismais jau sie-kė augštesniosios laimės, priprato prie nepaprastų miniai svajonių ir sapnuose liaudavos paprasta mergaitė buvus. O čia sunki dėdės slapuko letena laiko neapkenčiamame klapaitės kailyje — dar blo-giau, nes malonioji ponaičio ranka nesiteikė išsities-ti jon atvirai bei draugiškai, nors trumpam surami-nimui, nors šiai nakčiai!

Jei būtų kas išklauses Uršulkos tai, ką ji jautė iš nenusisekusio pasimatymo ir iš nelaimingos ke-lionės, nebūtų nėviens žodžio iškvošęs. Arba būtų trumpai atsakiusi, jog nusibodo gyventi ir norinti numirti.

XII.

SEPETA.

Nėra turbūt visame pasaulyje tokio draugiško, kaimiško, romantinio gelžkelio kai tas, kuris eina nuo Kalkūnų ligi Radviliskio. Taikinanties į vietinius reikalavimus bei pamėgimus, traukinių greitų-jų visai nėra. Jie mandagus ir malonus del kelei-vių stotin vėlijančius. Viduryje vagonai nepuikiai intaisyti, kiek arklydėn panašūs atviromis durimis ilgan karidoriun. Kadangi žmones, o ne arklius ve-žioja, ir tai lipšnius bei malonius žmones, tai vidu-ryje vagono amžinai juda, o kampuose meiliai snib-žda. Jei bent koksai miszantropas užsidaro pir-mosios klasės skyriuje. Išvengs tuomet bendro tau-tiečių ergelio, bet pateks generolo draugijon, kuris būtinai randas kiekviename pirmosios klasės kupe. Taigi žmonės, maną, jog kelianti gimtuoj kraštu tai ne amerikietišku būdu ryti atstumas su garve-žio pagalba, bet pasimokyti bei pasilinksinti pilie-čių tarpe, — važinėja antra, o net ir trečia klase. Tuose šnekiuose vagonuose dažnai sutinkamas vie-tinis turtuolis, kurs, jei panorėtų, tai visą gelžkelį galėtų nuosavybėn nusipirkti, bet geriau užmokėti mažiau, o girdėti ir matyti daugiau žingeidžių žmo-nių.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

iš čia priaugančiosios kartos gali tinkamai pasirūpinti, kad tautiniai idealai bendražmoninin turtuolynan, tan švenčiausių žmonijos lukuravimų sandėlin, geriau tėvynės didybei bei garbei tikty.

Tuo ir skiriasi altruistinis tautinis saviapreikšimas nuo egoistinio, suprantamo siauroje, „per-tautinėje“ prasmėje.

VAIKŲ LITERATŪRA.

1.

Literatūra, pati sulig savęs, tuščias dalykas ir turi daugiau prasmę sandėlio, kuriame sudėta visi protiniai žmonijos įrankiai ir iš kurio, reikalui užėjus, lengva tie įrankiai pasiimti. Literatūra, kaip visų žmonijos minčių sandėlis, atvaizdina ne vien protingus dalykus, bet ir daugybę nesąmonių. Todėl iš literatūros ingijamoji nauda, ne tiek iš jos pačios pridera, kiek iš tvarka jos tyrinėjimo, iš mokėjimo pasirinkti iš jos, — sako Bokl savo „Anglijos civilizacijos istorijoje“.

Psichinis badas — tai toks-pat naturalis apsi-reikšimas, kaip ir fizinis badas ir žinomasai rymiečių padugnių obalsis „panem et circenses“ kuopukiausia patvirtina tą faktą.

Ir mūsų kultūrinių darbų bei būsimosios tautiniai-visuomenio krašto sutvarkymo priešaušryje visų-pirmiausia reikia pasirūpinti priaugančiąja karta, kaip rytojaus piliečiais. Tos netikusios valdiškosios mokyklos nuotrupos, kurios varu mūsų vaikų jaunutėn širdin skverbjamos, nemokina ir neauklėja, bet veltui laiką gaišina ir šviesos ingijimą trukdo. Tautiniai-patriotinių auklėjimo uždavinių straipsnyje daugiausia kalbama buvo apie tinkamą mokyklos sutvarkymą minėtiesiems uždaviniams atsiekti. Tačiau, pasitenkinti viena mokykla, kad ir geriausia, mūsų sąlygose neįmanoma.

Kol mūs visuomenė neineis supratimas, jog mokykla privalo ne vien mokytį, bet ir auklenti ir kad tai svarbiausieji mokyklos uždaviniai, kol galų-gale nebus suprasta apšvietos nauda ir jos reikalingumas ir dar — kol mūsų priaugančiosios kartos svetima kalba, svetima dvasia bei svetimomis ideomis auklenamos bus, toj nevalia šaltai bei ramiai kalbėti apie būsimąją mūsų inteligentią bei jos idealus.

Liaudies mokykla pati iš savęs labai maža tesusiteikia ir todėl neatidėliojant reikia įieškoti priemonių bei kelių, kuriais žengiant bus galima prakrapštyti mūsų vaikų akis, kad supažindinus juos išspradžių su savais gyvenimo bei tautinės psichikos apsi-reikšimais, paskui praskleisti žingeidaujančiai vaidentuvei platesnis dvasinis pasaulis.

Nieku būdu nepasitenkindami tomis žiniomis, kurios mokyklos suteikiamos kaip mokymo pasekmės, turime pasirūpinti naminiu vaikų skaitymu.

Mūsų originalė vaikų literatūra, savo istoriją Vys. Valančiaus „Vaikų kningelė“ pradėdama, vargu begu priskaitliuos 20 numerių. Sakau originalė literatūra ir ji man šiuo kartu visų-labjausia rūpi, nes jos ne vien kokybė, bet šiame atžvilgyje ir kiekybė kuopukiausia atvaizdina mūsų rašytojų atsinešimą rytojūn, tautos viltin bei ramstin. Jei iš didoko lietuvių rašytojų skaičiaus vos tik kelintas šiokią-tokią apysakaitė vaikams pabriežė ir tai dar neoriginalė, bet „sulgy“, ar „sulietuvino“ — tai kas besakyti apie tą minią, kuri reikalauja iš mokyklos išmokyti vaikas „ruskai skaityti bei pavarde pasirašyti“.

Ant slidaus stovime tako!... Augas tautinis darbas reikalauja didesniosusipratusių žmonių skaičiaus, kad plačiau prasiskėtus, kad vis naujus ir naujus plotus savo intekmėn, savo darban patraukus. Augas darbas reikalauja progresivio darbininkų augimo ir ne vien iš kiekybės, bet jau neišvengtinai ir iš kokybės atžvilgio. Savo didume augas darbas — leidžia šaknis gilyn ir reikalauja giliau, rimčiau susipratusio darbininko. Tautinį darbą varydami rūpinamės daugiau tautiniai-individualių ypatybių aikštėn iškelti ir pozitives, gerasias, palaikytinasias neva rūpinamės plačiau paskleisti, bet tokias būdais, kurie nei šimtosios mūsų psichikinimų dalies neatsiekia. Rytojaus tautinių darbų vieni neapžiosime, o nesirūpiname tais, kurie mūsų užvaduotų, mus paremtų.

Tūlas gal pasiguos tuo, jog liaudies vaikai neišlepinti kultūriniais reikalavimais ir todėl jie geresnių laikų palaukti gali. Tokin tvirtiniman galima nurodyti, jog mūsų inteligentią ir yra tie kultūriniai neišlepintieji liaudies vaikai, ir ko liaudies vaikams jų jaunybės metais trūko, to trūko mums, inteligentams, visą mūsų gyvenimą ir tasai trūkumas atsileps ne tik ant mūs, bet ir ant visų mūsų darbų.

(T. b.)

KALĖDŲ NAKTIS.

Kaimas miega. Per padangę plaukia debesėliai, yt prasaikios, grakščios gūlbės, yt Dubysos sieliai. Seni žuolai galiūnai ir beržai kasoti snaudžia kaimo patvoriuose niūrus, augaloti.

Žvaigždės skaidriai spindi, žiba dangaus gilumoje ir mėnulį sidabrinį pas save vilioja. Tokia puiki ši naktuzė: e, kaip meilės daina! Bra, juk rytą tai Kalėdos, — per tai ji taip žvaiva.

KAIP ŠIRDIS TVASKI...

Aš širdužė dainiaus turiu, šiaip ar taip kalbėsi: biški įinai suliepsnoja — bėgu į šlamesį, į šlamesį pinavių, į šlamesį miško, iš-uz kurio andai saulė taip širdingai tryško.

Aš varguolių dainininkas: pamatau berželį, tuojau giedu ir dainuoju jojo skurdžių dalį. Seniau jis linksmai kukždėjo su marga pievuzė, — dabar verkia ir raudoja, susikrimtęs ūžia.

Aš dainelių sėjikėlis: — tą kiekvienas žino: uždainuoju — visi leka į daubas beržyno. Jaunos mergos gėles renka, su bernais juokauja, o berniokai josna meilėberia pilna sauja.

Zigmas Gaidamavičius.

MUSŲ KALENDORIAI.

I. Metraščių—Almanachas „Sviturys“ su kalendorium 1913 m. Jono Rinkevičiaus leidinys. Vilnius, 1913. Pusl. 253.

Šisai kalendorius jau antri metai pasirodo, ir matyti, žada kasmet po sykį pasirodyti. Jeigu jisai greitai nepails, tai su laiku galėsime jį matyti išaugusį į tokius almanachus, kurie yra gana garsūs pas anglus („Whitaker“) ir pas amerikonus („World“, „Eagle“, „Tribune“). Anglijoje ir Amerikoje nei vienas apsišvietęs žmogus ir nei vienas valdiškas ar pramonijos bjūras negali be panašaus almanacho apsieiti, nes tame kalendoriuje jisai randa kasmetas atnaujinamas ir papildomas visokias statistiškas žinias. Be almanacho sunku apsieiti šiandien net ir vidutiniškam laikraščiu skaitytojui, — kiekvienoje grėioje jisai yra neišvengtinu daiktu.

„Sviturys“ tačiau nori apimti daug platesnį lauką, negu paprastasis almanachas, — jisai nori savo paprastuosius skaitytojus netikta statistikos žiniomis apteikti, bet paduoti jiems net žinias, kokie pas mus nauji rašytojai pasirodo, kaip va rusai išleidžia savo literatiškus almanachus (pv. „Šipovnik“). Žinoma, toksai sujungtinis (statistiškas ir literatiškas) almanachas „Svituriui“ padaryti nepaisėka, nes tai yra perdidelis ir supainiotas naujam kalendoriui darbas, o tam pas leidėjus mažą dar patyrimo ir nedaug tokiam darbu sandarbininku. Del šito, vienok, mes patartume „Sviturio“ leidėjams nenustoti stiprios valios ir kad jau pasiryžo kasmetas tokį dvigubą kalendorių-almanachą leisti, tai tegul ir leidžia. Tegul net nepaiso ant pergreitos kritikos, kuri galčs užmesti leidėjams, kam tai jie prie kalendoriaus jungia ir rašliavinį almanachą, — jeigu to paprastai nedaroma pas kitas tautas, tai da negalima sakyti, kad tas būtų negalima daryti mums lietuviams.

Vidutiniškai imant, „Sviturys“ visgi neglogai atrodo. Statistikos žinių jau daugiau, negu buvo jo pernykščiame egzemplioriūje. Yra paprastasis kalendorius, šventės, oro spėjimai, caro giminės tabelė, surašas lietuviškų draugijų (ir artimesnės apie jas žinios) Lietuvoje ir svetur; surašas mokyklų; įvairios žinios: mūsų fabrikai, šelpitini fondai, mūsų artistų kuopos ir artistai; žymiausias Lietuvos vie-

tos; lietuvių laikraščių adresai; Lietuvos įvairių inteligentų ir profesionalistų adresai; kronika; tūlos geografiškos žinios, pasportai; mokesčiai; geležinkeliai; prekymečiai.

Paėmus literatinę „Sviturio“ dalį reikia vienok pasakyti, kad iš jos didesnę pusę raštų galima buvo išmesti ir vistiek almanachas būtų nenukentėjęs. Paveizdan, kokis reikalas buvo dėti „Sviturin“ tokius raštus kaip „Kaip dangus duoda ir atima“ (chinų novelė), arba vertimus: „Šimas oratorius“, „Hasanna!“, „Iš ano pasaulio“? Vertimams visai ne vieta tokiam kalendoriuje, kuriame norima vien tik lietuvių rašytojų darbus parodyti. Gražiausi iš rašinių tai Šeinius: „Adomas Varnas—Rikkers“, Vienuolio „Bezdzionės“, L. Giros „Beaustanti aušrelė“, J. Kubučio „Lietuviai Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje“. Dailios taipgi eilutės Vaitkaus ir Giros. Kiti rašteliai, kad ir originališki, bet daug jau prastesni už paminėtuosius ir būtų galėję sau be skriaudos nuo „Sviturio“ išlikti. Ateityje linkėtina būtų leidėjams, kad verčiau vengtų dėti į literatūros skyrių menkesnės vertės ballasto, o tą vietą verčiau užpildytų statistikos žiniomis. Del šito būtų gerai leidėjams turėti gerą pavyzdinę almanachą, kaip va „World“ almanachą, pagal kurio reikėtų ir mums savo almanachus išauklėti. —

Publikai nuoširdžiai patariame „Svituri“ įsigyti ir tarpe kitų paplatinti. Nežūrint į tūlus jo netobulumus, visgi iksiolei mes geresnio kalendoriaus neturėjome (išimant gal seniaus leistusius Mikolainio kalendorius). „Sviturio“ vardas turėtų įsigyventi. („Svituri“ galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ kningyne.)

Vargomatis.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintis.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

riuo autorius, nuo savęs drįstu pridėti, visą mūsų gyvenimą pavadino. Ir jei net taip būtų padaręs, nedaug kuo tebtų apsiriekęs, nes tasai „bludas“, kuriuo viršaitis „bludija“ — tai naujoji sriovė mūsų gyvenimo išdalies, tai naujos bepročio šmėklos platus užsiskėtimas ir kas visų-baisiausia — vaisingas bei pasekmingas užsiskėtimas.

Iš šito atžvilgio „Bludas“ — gašlus protestas, karštas šauksmas sustoti „bebludijus“ ir susiprasti. Mums tai suprantama, kurie iš šalies tan „bludan“ žiūrim, bet tiems, kurie tą „bludą“ gyveniman inkūnino, kurie jo tiesioginė ir neišteisintinoji priežastis — tiems tai tik pamfletas, paskala, stengimos juos apšmeižti, kai kad buvo su velionio Gurauskio „Duobė“.

Kun. Kantičkos tipas labai sąmojingai ir gyvai sugriebtas ir impiestas. Tokių Kantičkų mūsų kuningijoje daugiau negu reikia. Tai gyvas mariavitų prototipas. Savo akimis turėjau progą matyti tokių egzaltuotų mystikų veikimą ir jų intekmė tamšiojant mūsų liaudin. Priėjo jie net prie tokio absurdo, jog nesitenkino 5 pirštai, bet pasirūpino pagaminti tokių paveikslų, ant kurių Jėzus turėjo ant vienos rankos šešis, o ant kitos penkis. Iš ko tasai absurdas gimė — tai turbūt ne patys adeptai nežinojo. Liaudis-gi savotiškai tą suprato, brido prie tarų klampynėn, mysticizavos, o gyvenimas ėjo savo keliu, palikdamas tuos gyventinuosius užpakalyje savęs. Ir kuomet atėjo didžiojo sąjudžio metas — liaudis, nebūdama prie to prisirengus, tegalėjo maitinties tik tomis paskalomis ir tais kvailais prasi-manymais, kokius mes raudame „Blude“ apie socialistus.

Iškur-gi bebuvo sveikesnės nuomonės begauti, kuomet vienintėli inteligentijos atstovai gilioje provincijoje tebuvo kuningai ir retas jų pasirūpino žanomosios avelėms paaiškinti besiantinančiosios valandos svarbą ir viso judėjimo viesuomenų prasmę. Kantička tuomet nepadalinaimai viešpatavo ir savo mysticizmu, liguistu ir dirbtinu, užkrėtė net fokį kun. Gumblevičių viena koja grabe bestovinti.

Kuomet pažangioji spauda, ypač vienintėlis velionis mūsų dienraštis „Vilniaus žinios“ talpino gausiai korespondencijų iš kuningijos gyvenimo stengdamos tuo intraukti kaltinamuosius plačion polemikon, kad kuningijos bei žmonių prietiekiai visapusiai išaiškinus, nušvietus ir tuo keliu ramion sutartin bei taikon suvedus — tuomet pakilo trukšminga bei šlykšti agitacija prieš tą vienintėli kultūros platintoją.

Kad mūsų kuningija neidentifikuotų savęs su bažnyčia, kad viso to, kas apie juos bei jų gyvenimą kalbama, neverstų nuo savės ant bažnyčios, stengdamos tuo keliu išsisteisinti ir savo atžagareiviskumą išsteisinti — neturėtume šiandien tos visuomenės suirutės ir tų nekultūrių apsi-reikšimų periodėje spaudoje, nuo kurių bepartvyiam žmogui nuolatos kaisti reikia.

(T. b.)

D-RAS J. BASANAČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

Non mirari, non indignari sed intelligere. Spinoza.

Pasibaigus Suvalkų gubernijoje rinkimams, kuriuose ir mano kandidatūrai teko žaist ne mažą rolę, pakilo kaip laikraščiuose, taip ir visuomenėje įvairiausi balsai apie jos žlugimo priežastis. Kuomet plačioji publika ir vieni-kiti laikraščiai pastebėjo pačios kandidatūros pastatyme vylį, kiti — ypač klerikalų laikraščiai, kurie su „Saltiniu“ beabejo, turi artimus ryšelius — aiškino kandidatūros žlugimą kitais motyvais. Taip, pav. „Aušra“ — vienintėlis laikraštis, kurs sužinojo net, kiek gavus mano ir kun. Laukaičio kandidatūra balsų priešrenkamajame susirinkime — gana naiviai pasakojė savo skaitytojams, būk visos (sic!) Suvalkų gubernijos „rinkikai reikalavę pirmoje vietoje, kad jų atstovas būtų geras katalikas. Delto — girdi — gerai nepažindami p. Basanavičiaus iš Vilniaus ir nerinko jo, nors buvo jis statomas taip-pat kandidatu Dūmon“. Dar indėmesnių žinių suteikė Kauno „Vienybė“ (N 44): „Suvalkuose — girdi — reikėjo pasirinkti tarp kun. Laukaičio ir daktaro Basanavičiaus. Basanavičius savo svyravimu tarp katalikų ir pirmieji rinkimams beneinant sukėlė daugelio (sic!) rinkikų — (nota bene tų, kurie nieko apie tat nežinojo!) — nepasitikėjimą. Pačiam rinkikų susivaziavime Basanavičius pasisakė esąs tik-tai demokratas, o Laukaitis prisipažino esąs demokratas-krikščionis; žodis krikščionis ir persvėrė rinkikų balsus į Laukaičio pusę“ (sic!). Dar originališkesnį komentarą — kaip žemiau matysim — padavė prie kun. Laukaičio išrinkimo atstovu pat-sai „Saltinis“ (N 44, 46). Tačiau nė vienas tų laikraščių, skiriamų „geriems“ katalikams, tikros mano kultūros žlugimo priežasties nesuteikė, — suteikti negalėjo, nes — nenorėjo.

Rinkimai Suvalkų gubernijoje viešame lietuvių gyvenime yra, be abejo, svarbus politikos apsi-reikšimas, kuriam kaip pačioje tos gubernijos lietuvių istorijoje, taip ir jų kultūros ir pilietiško išsilavinimo istorijoje priderės nemaža vietelė. Šita mintis turėtų todėl paskatinti visus tuos, kurie žino kokias apie rinkimus ir varomas juose agitacijos smulkmenas, vislab aikštėn iškelti, kad juos priderančiai apšvietus. Jei, kaip tūlū manoma, istorija esanti tautų mokytoja, tad Suvalkų gubernijos rinkimų istorija, be abejo, galėtų atžaišti taipogi mokytojos rolę ateinančiose rinkimuose, kurių dar bus nekarta, kad, didesni patyrimą turint, gubernijos lietuvių galėtų geriau politikoje orientuotis neklausytų skambjų, bet tuščių obalsių vieno ar kito agitatoriaus skelbiamųjų, ir lengviau susėktų tikrą realės politikos kelią — ne kokį šuntakį — kuriuo priderėtų žengti, savo atstovą renkant.

Siuo tikslu aš žemiau apskelbju visas tas žinias apie savo kandidatūrą ir tą rolę, kurią jai teko sužaisti rinkimuose, būdamas tos nuomonės, jog iš mano padarytų klaidų kiti ingys didesnio patyrimo ir atsargumo. Jei ir visi kiti, mano pėdomis sekdami, ką tik žino apie Suvalkų gubernijos rinkimus paduos visuomenės žiniai ir dar geriau juos apšvies, ne menkai lietuviams pagelbės veikiau susiprasti. Tuomet gal išsipildys ir ši senovės patarlė: **hominēs, dum docent, discunt...**

Kada aš, 26 m. užsieny praleidęs, 1905 m. grįžau Lietuvon, tuomet čia, rodos, buvau vienintėlis lietuvis, kursai tiek metų buvo gyvenęs konstitucijos sutvarkytų politikos gyvenimu, kursai buvo patogiaj praktikoje apsipažinęs su taip vadinamuoju „parlamentarizmu“ ir politikos partijų kova. Dar 1880 metų pradžioje patekęs iš po anų laikų Rusijos despotizmo Bulgarijūn — tan naujai susitvėrusian absoliutės liuosybės kraštan — aš tuojau, nuo pirmųjų žingsnių, susidūriau su ano meto bulgarų liberalų, Liubeno Karavelovo vedanąja partija ir, visiškai nejučiomis, jų politikos ideologija užsikrėčiau. Neilgai trukus, pradėjau aktyviai šitos partijos gyvenime dalyvauti ir kovą vesti prieš konservatus. Kada 1881 m. kuningaiktis Aleksandras Battenberg'as, konservatų partijos ir rusų reakcionierių valdžios kurstomas per žinomąjį **coup d'etat**, buvo užsmanęs liberališkąją konstituciją suspenduoti ir potam, kada tuojau imta persekioti liberalų partijos žmones ir jų šalininkus, tarp daugelio kitų ir man, buvusiam tuomet valdžios tarnystoje, teko kur kitur sprukti. Nors ir buvau gavęs vietą sryties daktaro Antivario mieste, Juodkalnijos kuningaiktystje, bet, jos neapėmęs, aš likau Austrijoje, kur, nuo politikos įsikarščiovimo kiek ataušęs, mokslo dalykais užsiiminėjau. 1884 m. bulgarų liberalams kuningaiktystėje valdžią į savo rankas paėmęs, aš vėl Bulgarijūn sugrįžau;

(T. b.)

Niekas nežino kieno tai kaltē. Vieni mano, jog oficerius Mirovič, kareiviu būriu vedinas, buvęs isilaužęs tvirtovėn ir karalaiti paliausuoti norėjęs; bet sargai, matydami neatsitūresią prieš kareivius, puolė į ciesaoraicio kambari. Jonas — pasakoją — besėdįs lovoj ir besiklausęs tojo triukšmo iš lauko pusės. Tuomet vienas sargu, užmetęs ciesaoraicium sieninį, kits gi dusyk dūręs per tą sieninį į ciesaoraicit. Čia jam ir buvęs galas...

Bet teisingesnis yra tas istoriku spėjimas, jog Kotrina, norėdama karalaitiui nusikratyti, papirko oficeriu Mirovičiu, tą baisų darbą atlikti. Ciesaorienė galėjo išsifeisinti tuo, jog visa kaltė ant Mirovičio puola.

Kotrina, mėnesiui buvus, išdavė viršausi manifestą, kuriame rašė: „Žmonių noru Rusijos sostan užžengę, mes atradome dar gyvą ciesaoraicit (princą) Joną, kursai, dar penamū kūdikiu būdamas, neteisingai liko imperatorium pakirtas, bet Dievo malone nuo jo sostas buvo atimtas... Pirmuoju mūsų rūpesniu, sostą užėmus, buvo kiek galint palengvinti tojo nelaimingojo ciesaoraicio būvimą. Aš pati jį prižiūrėjau, bet mums gailu buvo, matant karalaiti nepilname prote ir užpuolančios kalbos esant. Mēs pamatėm, jog jokio palengvinimo suteikti nėra galima ir tik, paskyrę didesnę sargybą, liepėme ciesaoraicit prižiūrėti. Bet nevizint mūsų rūpesnio, išsirado miatežninkas Mirovič, kuris, paleistuvingai gyvendamas, paniekino Dievo įstatymą ir, sulaužęs duotą mums priesieką, pasiryžo, nors didžiū krauju praliejimu, ciesaoraicit Joną išliuosuoti ir Rusijos sostan iškelti... Sargai, numanydami visą tojo darbo pavojų, užmušimu ciesaoraicio išgelbėjo mūsų šalį nuo kraujo praliejimo. Išvydę karalaitio lavoną, piktadaris Mirovič suprato savo prasižengimą ir parodė didį gailėsį. Oficeriai suėmė Mirovičiu ir tokiu būdu nuvalšino sukilimą, už ką dėkavome dangui, nelaimės nuo mūsų žemės atitolinusiame“.

Užmuštojo gi karalaitio tėvai vis tebebuvo ištremti. 1780 m. leidō jiems išvažiuoti iš Rusijos, 39 metus kalėjime iškalėjus ir dar paskyrę nužūdytojo sunas tėvams po 8000 rub. kasmet ir 40 tūkst. visai šeimynai. M. U. (Iš „Novoje Slovo“.)

Laiškai iš Lietuvos.

ROZALINO APIELINKĖ, PAN. PAVIETO.

Pas mus žinios tokios: netoli mūsų už 2 varstų, yra sodžius, vadinamas Girelka. Jisai yra isteigtas jau nuo pasakų laikų. Keliolika metų atgal, ten gyveno apie 25 poros žydų, o dabar liko vos keletas žydėliu, kurie užlaiko sankrovėles. O visos kitos, buvusios žydų griėcios, yra užimtos merginoms, boboms ir šiaip kampininkėms. Iš jų viena bobelė užlaiko baltakę ir berninkai iš visos apielinkės šventadieniais traukia kaip į kokią Šidlavą. Metai atgal mūsų apielinkėj buvo 2 garsni broliai, kurie atsižymėjo nuštyneais. Taip anodu buvo išdrąsėis, kad ir prieš gaują susirinkusią nenusileisdavo ir tankiai daugelį apkuldavo; prie to ir peiliai

turėdavo darbą. Dabar, jiems pražuvus, liko kiek ramiaus mūsų apielinkėje. Smilgių par. pas p. Maslauskį, garine mašina kulant, vienas iš darbininkų su peiliu perdūrė mašinistui sprandą; žaizda buvo jau pavojinga — prisiejo daktarą ir kuningą vežti. Urėdninkas liepė piktadariui dōvanoti. Sužeistasis gavo nuo piktadario vos 5 rub. ant gydymos. Skaudū matyti tarpe lietuvių panašius apsiereiskimus; blogai taipgi, kad ta mūsų vietinė policija ant žmogžūdių ir piktadarių žūri per pirštus.

Karpiškietė mergė.

KIBARTAI, SUV. GUB.

Apie mūsų miestelį mažai ką galiu pasakyti. Lietuviai čia labai ištautėję, jokio gero išpūdižo žmones čia nepadaro, nes jie darbuojasi beveik išimtinai dėl svetimauciu.

Kibartuose sausio 20. atsitiko didelis išgastis. Ant geležinkelio ties prūsų rubežium stovėjo vagonas su benzinu, ir keli darbininkai pumpavo jį iš vieno katilo į kitą. Jiems, bedirbant, užsinerėjo pažūrēt, ar daug dar liko katile benzino — dirstelėjo su liktarna, ir tame-pat momente istiko eksplozija. Tą darbininką išmetė augščiau trobų; jis tuoj pasimirė; jo pavardė — Krigertas. Kiti darbininkai tapo tik apdeginti; ugnis lėkė labai toli, ir tik laimė, kad toli buvo nuo trobų. Taip Kibartų miestelis atrado biskį bagotesniu; neseniai pastatė gymnazijai namą, kuris išėjo vienok permažas, nes tēnai telpa tik tris skyriai. Maldnamis taipgi pastatytas, tik dar pamaldos nelaikomos; čia laikas nuo laiko iškyla visoki nesusipratimai. T. R. Mačiulis.

IŠ PRŪSŲ PARUBEŽIAUS.

Mergina, tarnaujanti Prūsų Lietuvoj, pasirengė eiti į svečius pas savo seserį, gyvenančią Virbaliuje, perleisti Kalėdas. Neturėdama jokio pasporto, ėjo tiesiog per rubežiu; suderėjo su kareiviu du rubliū. Kada perėjo rubežiu, kareivis griebė ją už rankos ir norėjo pasielgti su ja savotiškai; bet mergina jį taip stūmė, kad kareivis net pervirto, ir pati bandė bėgti, bet kareivis, pasivijęs ją perdūrė durtuvu (štikla) ir, persėves, įstūmė į vandenį. Ant to balso subėgo kareiviai, kartu su oficerium. Oficerius kareiviui nuplėšė pagonus, atėmė šautuvą ir liepė kareiviams nuogais kardais varyti jį kalėjimam. Dabartinės tiesos nepavelina žmogų šauti dienos laiku. Nužūdytoji mergina turėjo 19 metų amžiaus, jos pavardė M. Dargiūtė.

Taipgi tuom pačiu laiku vienas vaikinšas, atsiėmęs savo dalį, ėjo Amerkon; kareivis nušovė jį ant rubežiaus, atėmė nuog jo pinigus ir tik šešis rublius paliko kišenėje. Abudu buvo palaidoti 23 d. gruodžio 1912 m.

Lietuviai, apsisaugokite, kurie nežinotė gerai rubežiaus, kad neatsitiktų panašiai ir su jumis.

J. Levandauskas.

IŠ ŠKOTIJOS.

GLASGOW, Glasgow'as — labai didelis miestas; gyventojų jame, su priemiesčiu, priskaitoma apie 1,000,000.

Šitame mieste randasi gerokas skaitlius lietuviū — apie 500 yp.; bet jie išsklaidyti po visą miestą, užtat mažai šitame mieste ir draugysčių randasi. Yra tiktai dvi — Šviesos draugystė ir Blaivininku draug. Šviesos draugystė

gyvuoja jau apie 12 metų, o Blai-vybės — tik antri metai. Abidvi dr. turi užėmusios nuomon sales. Šviesos draugystė yra bepartijinė — ji platina gryną mokslą ir apšvietimą tarpe čionykščių lietuviū. Antra draugystė yra kuninginė; apie jos veikimą ir nešimą lietuviams naudos, sunku ką-nors gerą pasakyti, nes ji perdaug jau vienpusiška; svietišku kningų ir laikraščių joje nesimato; beje — iš Amerikos pareina „Saulė“.

Galima paminėti apie tų dviejų draugysčių veikimą.

Sausio 1. Šviesos draugija parėngė vakarą; buvo sulosta komedija „Dėdė atvažiuo“. Teko ir man atsilankyti ant to vakaro. Ruiminga salė buvo labai gražiai papuosta; žmoniū prisirinko virš 200 ypatų; tvarka buvo pagirtina ir girtų visai nesimatė. Matyti, kad Šviesos draugija nesitikėjo, jog tiek daug svečių bus ir todėl daugumai reikėjo staltiesiems stovėti. Lošimas nusisekė taipgi gerai, nes lošikai atsakančiai žinojo savo roles ir suprato pačios komedijos turinį.

Tariu visiems lošikams ačiu ir linkiu ant tolesnio laiko pasekmingai jiems darbuoties ant visuomenės dirvos.

Rolės buvo šitai paskirstytos: Dėdės — K. Bacinskas; Garnienės — M. Lebedienė; Adomo — A. Kriaučiūnas; Spurgio — I. Tyškus; Jievtutės — A. Dalbukutė.

Svečias.

ŽIEMA.

Palengvai, tankiai, tvirtai krinta iš augštybiū blizgančios snai-galos — kaip valandos ir sezonai ant žmogaus gyvenimo. Pirmiausiai nukritusios snai-galos pranyksta tamsiai rausvos žolės pyneje arba meiliai sutirpsta bekrisdamos ant ties durimis gulinčių plačių akmeninių trepų. Bet, valandai pro valandą belekiant, blizgančios plunksnuotos snai-galos tvirtai tiesė savo baltąjį ploščių ant nuvytusiu pievų ir sušalusius ties durimis akmeninius trepus dengė su perlų pyne.

Didelis skaičius anksčiai suglaustos žolės viršūniū skverbėsi pro balto ploščiaus pratarpes; bet, švelniai audrai prasidėjus, jos lindo atgal viena po kitos į savo snieginį grabą, ir visos tuojaus pranyko didelioje gaujoje, išskiriant vieną ar dvi pajuodusias ir pasibaisėtinas marteles.

Skersai plačios nepaprastos pievos, kuri tiesėsi pro mano kambario langą, aš nieko negalėjau matyti ant jos kalnų, kurie žaliuodavo vasaroje; tarpe manęs ir jų gulėjo tikrai rami, lengvai-kruantai liaudis, apsiausta atmosferos baltumu. Aš gaudžiau tiktai žvilgterėjimus seno sudžiūvusio ir nuogo apsiginklavusio aržuolo, šmėkšančio plunksnuotoje snai-galu minioje, kaip augšto laivo žegliakarėcios, klaidžiojančios migloje.

Daržinės stogas buvo apdengtas baltumu, ir skylėti stogo kraštai rodė juodas vandens spalvas, per kurias varvėjo kristaliniai vandens lašai ant siauraus atmosferos užgrūdintu grindų. Kriaušiu medžiai, kurie darydavo ant gamtos lapuotame berželyje didelės žalumo intekmes, dabar ištiesė savo nuogas šakas prieš snieguotąją viesulą ir nešė ant kiekvienos mažytės šakos siaurą žiemos sunkenybę.

Senos grintelės šuo maršavo su išdidumu per nepaprastai apdeng-

tą žemę ir kratė žemyn snai-galas nuo savo ilgųjų ausų; veltui skalydamas ant pluduriuojančių ore snai-galų, lengvai grizo atgal į savo daržinės prieglaudą. Avis, kurios rinko sau maistą vasaros žalioje ganykloje, nusistebėjo išvydusios baltai apdengtą maistą duodančią vietą ir, prisigerusios iš čyastos ir stebėtinios atmosferos drąsos, bėgo strikičiodamos į savo tvartą.

Neapsakomu greitumu snai-galos krovėsi į didesnes krūvas; jos augo didesnios ir išmėtytos ir kas kartą darėsi silpnėsios. Rausvieji kalnai, prislėgti baltumo sunkenybės, sunkiai ir retai kvėpavo. Žiliejai medžiai sumažėjo iki pusės augščio ir stovėjo linguodami smarkioje audroje.

Vėjas prašalino ir išskirstė snai-galų šviesą, kuri buvo apvainikavusi sniego sunkenybe; ir, dieni išnykus, čysta, skasti, plieninė dangaus spalva perskėlė žemę ir debesius ir siuntė žemyn šaltąjį vėją, kad sutvertų mūrus ir sušaldytų audrą. Mėnulis pakilo augštai ir bovijos šalčio džiaugsmu viršui spindančiųjų žemės rūbų.

Aš prisidėjau pilną pečių heržo šakaliū ir pasinėriau giliose mintyse senovės laikų melodiškos pasakos; aš gilinaus į brangią minties karalystę, kolei mano akis aptemo ir, besapnuodamas apie kovą ir kuningaiškį, užsnūdau savo sename ūkės grintelės kambaryje.

Rytmetyje aš radau visus savo sapnus surašytus ant ruimo langų puikiausiuju kristalų formoje. Galvijai vienas po kito nušaltomis ausimis ir nosimis ėjo savo stebuklingu keliu ganyklon prie vandeninės vietos, kuri buvo apdengta storu kristaliniu ledu. Visi, atsigėrę iš prakirsto ledo mažytės skylės, žiūrėjo ant nustelbusios žolės, kuri taipgi, tartum, stebėjosi tai keistai laiko permainai.

Gončas skalino giriū tolybėse; kaimo grintelė dūmas kilo tiesiog į dangų; rogiū varpelū vangus skambėsys žadino apsnūdusį didelį kelią; ir ant kalnų be lapų medžiai stovėjo žemai, kaip keliaklūpėjančios kariuomenės išsėdamos šaudyklėms ir ragotinėms apsiginklavusios, o aplink jas kėlėsi plačiai išmėtyti pušiu spirakliai, lyg kad tūkstančiais liežuviū kalbėdami apie žalumą didį kovos-šauksmą—„Dievas su mumis!“

Bet žiemos dangus yra taip-pat lygiai toks-pat senas stebuklas mintyse, kaip kūdikio svajonės.

Pirm pietų dangus, apsidengia pilna mėlsvos spalva; stogo kraštai, kurie sunkėsi į saulės skais-tumo parvą, greitai pasakė savo pasaką, kristaliniame ledinio žvakės laipsnyje apie rytojaus šilumą. Galvijai jieškojo sau kitos prieglaudos; keli ilgai besikan-kiantis baltų aržuolū lapai liūd-nai šlamėjo; pušiu kvapas nuliū-dime dusavo, kaip nakties tamsumas; grintelės šuo skalino; kūdikiai susispietė kamputyje; darganotas lietus krito smulkiais lašais. O aš sėdėdamas palei pečių prie šokinėjančios lemos liepsnos savo kambaryje, taip giliai iš-svajojau, kad nejaučiau, kas darėsi aplink; kada kriūšas rustai pradėjo daužyti mano langą—Rū-tas, aš atsiбудau iš tų saldžių miego svajoniū.

Pjanlaukiū Vincas.

MŪSISKIAMS.

(Dainelė.)

Kas rūtū darželį
Dailiai apžiūrės,
Žalius žolynėlius
Laistys ir ravės?...

Nebėra sesutės
Mūsų pulkelyj —
Paliko jį vieną
Rūtū darželyj.

Ar mūsų sesutė
Smilgiū kapelyj?...
Po žaliū rūtelij —
Guli grabelyj?...

O gal ji už vyro —
Lopšį liūliuoja?...
Kaip pilka gegutė
Girioje kukuoja!...

Oi, mūsų sesutė,
Toli yr labai...
Kur aukso saulutė
Leidžiasi žemai...

Už tamsių giriū
Siūbuojančių,
Už giliū jūriū
Banguojančių...

Nesėja ji rūtų,
Tarpe svetimų,
Ir nehdainuoja
Dainū mylimū.

Ji, sunkiai nuvargus,
Jieško sau turtų,
Kad tėvynėn grįžus
Turėt piningū...

Mat mūsų berneliams
Nerūpi gerumas;
Jiems tik reikalingas
Vien tik turtingumas.

Tos tai lietuvaiteš
Ir vargsta svetur,
Kurios tēn, tėvynėj
Pasogos netur...
1912. IX. 20. A. J. Našlaitis.
Jotainėliai.

EPYGRAMAI.

Žmonės tiki į dievus —
Ir šiokius ir tokius...
Vieni iš kitū dievū
Daro tiktai „juokus“!...
A. J. Našlaitis.
Turtuoliai bažnyčių,
Nors daugel pristatė;
Bet jų širdyse nieks
Nei vienos nematė.
A. J. Našlaitis.

VAZA, ISGRIEBTA IŠ ARABIJOS JŪRĖS.

Vieną naktį žukliavo biednas žvejas Arabijos jūrėj ir netikėtai išgriebė iš vandens nedidelę varinę vazą. Ji buvo nuostabiai užpečėtyta. Kada žvejas atidarė ją, stebuklingas regyns stojos prieš jo akis — tamsūs dūmai išėjo iš vazos ir prieėmė pavidalą milžiniškos dvasios.

„Susimylėjimo! Susimylėjimo!“ suklykė dvasia. — „Aš niekuomet daugiau tau neprieš-tausiu, karaliau Šalamone!“

„Karalius Šalamonas?“ — susuko žvejas. — „Jis senai yra miręs. Aš tave išliuosavau“.

„Tad aš užmušiu tave!“ — pasakė dvasia. — „Aš užmušiu visus žmones ant žemės ir tokiu būdu atkeršysiu už visą blėdį, ką Šalamonas man padarė! Klausyk, pakol dar gyvas! Aš buvau vienintelė dvasia, kuri nepaklausė didžio išmintingo karaliaus. Ir, idant mane nubausti, jis įspraudė

mane ton vazon ir įmetė į jūrę“.

„Tu gali mane užmušti, jei tau tinka“ — pasakė žvejas. — „Bet aš negaliu tikėti į tavo pasakos teisingumą. Jokis sutvėrimas tavo dydžio negalėtų įsitikti į šią vazą“.

„Nieko negalimo man nėra“ — pasakė išdidžiai dvasia. — „Žiūrėk!“

Ir, persimainius vėl į juodus dūmus, ji inėjo į vazą ir paklausė:

„Ar tu dabar tiki į mano pasaką?“

„Taip“, — atsōvė žvejys, užkimšdamas vazą.

Dvasia tuomet išskilingai prizadėjo, kad, jei jis ją vėl paliausuos, tai ji apdovanos žvejį ir visai nekenks žmonijai. Tad žvejys atidarė vazą ir dvasia neapvylyjo. Su savo magija ji pagelbėjo jam pralobti ir laimingu pastoti.

Suliet. Pr. Gudas.

VESTUVĖS.

Žinomas Marokoje mauras vedė pačią irgi nemažai tame krašte pagarsėjusią. Per vestuves suvalgė 2,000 gaidžių ir tiek pat vištų; 400 aviū, 40 jaučių ir 400 porū balandžių. Medaus ir sūriū buvo suvalgyta šimtai svarų, limonado išgerta tūkstančiai buteliū. Prie žolynės (arbatos) ir kavos ištirpinta 4,000 svarū cukraus. Už pierninkėlius sumokėjo apie \$600

Tai ne lietuviū vestuvės, kurie pasidaro iš trijų pūrū alaus ir porą paršū užvelka ant stalo ir — viskas. Amuras.

Tev. Myl. Dr. tes reikalauose.

Gauta iš kun. J. Žilinsko žinutė, jog TMD. J. Jonilos raštų spausdinamųjų pas p. Jogamastą Tilžėj, pasiūsta paskutinė korekta. Iš to reiktų tikėtis, jog už 3—4 mėnesių senai laukiamąsias kningas apturės TMD. nariai.

Žodis prie 22 kuopos nuomonės.

„V. L.“ num. 2 š. m. 22 kuopos narys rašo apie savo kuopą įvykusį susirinkimą ir jo nutarimus. 22 kuopos visų nariū yra vienoda nuomonė, kad TMD. Centro Valdyba būtų renkama vienoj vietoj ir pataria, kad tai būtų renkama tik Chicagoj.

Labai gaila, kad 22 kuopa nei biskį neprasitaria, — kokiū gerumą atneštū TMDraugijai rinkimas Centro Valdybos viename mieste. Į šitą klausimą 22 kuopa nepataikė atsakyti. Tačiau 22 kuopą negalima perdaug kaltinti, nes ji pati mato, kad su tokiu pasielgimu bus užkirstas kelias gabiū vyrū pasidaravimui TMD. naudai. Bet minėta kuopa tuojaus suranda išėjimą, ty. paskirstyti TMD. į apskričius ir kiekvienam apskričiui paskirti po vietininką, kurio pereiga bus prižiūrėti savo apskritį.

Paskirstymas TMD. į apskričius gali būt, kad blėdės neatnės, bet kelias del gabiū vyrū pasidaravimo TMD. naudai visgi pasilieka užkištąs; (kokiū būdu? Red.) Gerai, į apskričio vietininkus, pagal mūsų nuomonės, skirsime tuos gabius ir, žinoma, mūsų išrinktasis galės pasidaruoti ne visai, bet tik daliai TMD.

Taip kaip ir dabar, kad yra paskirstyta į kuopas, (nors ir prie vietininkū bus nekaitaip) ir kiekviena kuopa turi savo viršininkus ir tie stengiasi savo kuopą sustiprinti ir, žinoma, jie pasidar-

buoja daliai TMD. Bet visai TMD yra negali dirbti, nes už juos dar yra viršesni, t. y. Centro Valdyba. Taigi, nors kuopos višinio geriausi būtų sumanymai ir norai link TMD., bet jis viso to negali inkūnyti, jei Centro Valdyba su tuo nesutiks. Tas pats gali būti ir su vietininkais — kokios Centro Valdyba kelius nurodys (ne Centro Valdyba, bet TMD. Konstitucija nurodo kelius. Red.), tokiais keliais vietininkas turės žengti. Mēs jau tą aiškiai galime suprasti, kad vietininkas negalės tvarkyti savo apskritį pagal savo numanymą, bet pagal Centro Valdybos paliepimą. Taigi čia ir pasirodo kelio užkirtimas, o gal būt, kad vietininkas gali pasakyti prakalbą savo apskritį, pritraukti daugiau narių prie TMD.; bet, žinoma, tik savo apskritį tą darys, o ne kituose. Na, vyrai, ir kur mes rasime tokį Petrą, kuris, išdirbęs kiek laiko, pasakytų: visą mano uždarbį atidokite Jonui. Be abejonės mes tokių geradarių nesurasime. O jei tas darbus būtų Centro Valdybą, tai tuo tarpu ir tuo pačiu laiku visą mūsų Draugiją sustiprintų.

Čia gal man ir primės sakysdami, jog mes rinksimės tikrai atsakančius vyrus į Centro Valdybą. Bet ar galima tikėti, kad tarpe Chicago's TMD. narių yra visi geri? Man rodosi, kad gali būti ir ne taip gerų... Gerai, mes vienus metus išrinksimės gerus, bet tie geri, pabuvę metus, kitus atsiska! Kas tada belieka veikti? Žinoma kaip mums patarė sako: „Skęsdamas ir už skustuvo griebiasi“. Na, argi mums nepritinka pastarieji žodžiai? Kaipgi ne; neturėdami gerų, rinksimės ir prastus, nes jau tokie įstatai, atspausdinti, nors ir kokį kelmą, bytik iš Chicago; na, o išrinkę kokį per daug „apsukrų“, paardysime visą Draugiją. Čia ir vėl gali užmesti man: juk vietininkai neleis tą padaryti. Gali būti, kad neleis, bet mes turime atminti, kad dešimts nespės statyti, ką vienas griauti.

Mano nuomone, būtų daug geriau, kad mes nežūrėtume, kokiam mieste jis gyvena, bet, jei jis veiktų ir su gerais norais link TMD., rinktume jį į Centro Valdybą; iš to turėsime didelę naudą.

Man būt daug maloniau girdėti, kad 22 kuopa, vieton svajojus, kokiū būdu perkėlus Centro Valdybą Chicago, surastų gyduoles, kokiū būdu padidinus TMD. narių skaitliū.

K. B. Jietis.

Nuo Red. Nors p. K. B. Jietis savo straipsnyje sumaišė kopustus su burokais, rišdamas vienu ypu du net tris klausimus ir nei vienam jų neduodamas nuoseklaus išrišimo, tačiau talpiname, kad TMD. 22 kuopos pakeltieji klausimai, kaip va: idant Centro Valdyba būtų vienoj vietoj renkama ir idant TMD. būtų paskirstyta į apskričių, nepraeitų nepastebėti ir būtų kitų kuopų susirinkimuose gvildenami ir tinkamai rišami.

Pasaiškinimas.

Skaitydama „V. L.“ patėmiau „Pasargą TMD. 3 kuopai Brooklyn N. Y.“, jog p. A. Rašimas yra užsimokėjęs iki 1913 ir negauna nei palidijimo persikėlimui į vietinę TMD. kuopą Johnston City, Ill., nei kningų išleisti pereinantis metais. Todel aš jaunus TMD. 3 kuopos sekr., peržiūrėjau kningas ir atradau užrašytą, jog p. A. Rašimas yra užsimokėjęs Draugijai tik iki 1912 m.; o sąrašė, kame visi nariai 3 kuopos surašyta gavimui kningų, p. J. Zemantausko išbrauktas su pasar-

ga, kad toksai nesiranda Centro Kningose. **A. Lapinskas.** TMD. 3 kpos Raštininkas.

Nuo Red. — Tačiau reikėjo tam draugui pranešti, jog jis yra suspenduotas 1912 metuose ir persikėlimo palidijimas pasiūst. P-no A. Rašimo dalykas pavesta Centro Valdybai.

AGIU!

Užbaigę mūsų šilainių artistiką „tournee“ po Amerikos tirtesnes kolonijas, šiuomi per skiltis gerb. laikraščio neuširdžiai ačiuojame. Ačiuojame rengėjus, koncertus rengusius, dėjusiems kartais daug vargo ir triuso, — artistėms bei artistams, kurie su mumis kur-nekur drauge dalyvavo, — visiems laikraščiams, nes visi mums užjautė, — galop prielankiai visuomenei, kad ji noriai mūsų koncertus lankė, tuomi išreiksdama tai meno šakai-muzikai prielankumą, užuojautą, indomavimą daile, o tas mus labai patiprino dvasioje, kad ir mēs lietuviai pradėdame žengti augštesnės kultūros laiptais ir pradėdame mylėt tą, kas yra daili ir prakilmu.

Visiems ačiū! ačiū! ačiū!...
Mikas Petrauskas,
Povilas Čiurlionis.
101 So. 2nd st., Brooklyn, N. Y.

New Yorko žinios.

¶ Dar apie rūbsiuvių streiką. Nekurie „bosai“ pernešė savo dirbtuves į artimuosius miestus ir tenai pastatė darbininkus prie darbo. Pikietai dabar tyrinėja, kur apsiereiskia panašūs pasielgimai.

Fabrikantų sąjunga visokiais būdais stengėsi ant visad užlaikyti galę naudoties „injection“.

Užtarėju unijos ir darbininkų stoji advokatas M. Stefer'is.

Vienas fabrikantų ingaliotinis pasakė, būk 215 didesniųjų šapų savininkų prisiekė jokiū būdu nepripažinti unijos, nors jiems prisieitų net visai uždengti drapanų dirbtuves.

Neseniai atsibuvo susirinkimas 600 delegatų darbininkų unijū, socialistiškū ir apšvietos draugysčių ir tt., kad aptarus, kur suradus šaltinius sudarymū millioninio fondo delei palaikymo streikuojančių rūbsiuvių.

„Garment and Cloack makers' union“ paskyrė tam dalykui po \$1,000; poni R. Pastor Stoks surinko \$5,000 ir pati inėšė į unijos išdą \$1,000.

Kuopa bankierių, tarpininkaujant įvairioms organizacijoms, mano duoti unijai paskolą sumoj \$300,000.

Tapo išrinkta iš 25 žmonių komisija išleidimui tam-tikrų markių po 15c., 25c., 35c. ir 50c. streikiškiū nardai; ta komisija taipgi turės surasti priemones sudarymū to millioninio fondo.

Naujas požeminis kelias (subway). Dabar eina karšti ginčai kaslink pravedimo naujų New Yorko kelių (penkiomis linijomis), kurie apimtų visą miestą.

Miestas nutarė perduoti jo pravedimą Interboro Co. ir Brooklyn Rapid Transit Co. su ta išlyga, kad tievi kompanijai už 53 metų perduos tą kelią kaip savastį miestui.

Nekurie suprantantieji reikšmę geležinkelių municipalizacijos veikėjai pradėjo išrodinėti tą netikusį miesto sumanymą ir užsipuldinėti ant miesto mero ir „Public Service“ komisijos pirminin-

ko, kaltindami anuodu nesirūpinimu miesto reikalais. Miestas, anot jų aprovavimų, galėtų patisai praversti tuos požeminius kelius ir išgelbėti millionus dolerių, kurie papuls į kompanijų kišenes laike 53 metų, o inėigos iš to kelio apmokėtų jo pravedimo išlaidas laike 10, o gal ir mažiau metų.

New Yorko miesto metų biudžetas siekia \$181,090,256; užtrauktos skolos yra \$1,082,662,851 ant \$54,000,000 daugiau visos Sus. Valst. skolos, o čia manoma dar suversti \$190,000,000 skolos. Pirmą rolę tų požeminių kelių dalykuose lošia Morganas, kuris visus kamanduoja pagal savo noro.

¶ 26,000 prostitučių. Samuelis London, prokuratoras iš Texas'o, pavedant federališkai valdžiai, tyrinėjo prostitucijos klausimą. Jis surado, kad New Yorko profesionališkū prostitučių yra 26,000, kurias užlaiko 6,100 jų išnaudotojų. Čia, žinoma, neina tikstančiai „pavieniū“, kurios del savo naudos užsiima prostitucija.

¶ Gen. Kastro, buvęs Venecuelos (Pietinė Amerika) prezidentas, apie mėnesį prasėdėjęs ant Ellis Island, dabar gyvena gražiame hotelyje ant 5 ave., nežiūrind, kad darbo ir prekystės ministėris Nagel buvo prisakęs neileisti jo į Sus. Valstijas. Vienok jo advokatai dasiekė to, kad Kastro tapo įleistas, uždėjęs 500 dol. kaucijos. Bet detektvai saugoja kiekvieną jo žingsnį, nes Sus. Valstijų valdžia bijosi, kad jis neištruktų į Pietinę Ameriką, kur senai laukia jo šalininkai, kurie yra pasirengę jam vadovaujant pakelti Venecueloj maištą. Šiose gi dienose gen. Kastro turėjo pietus pas New Yorko valstijos gubernatoriū Sulzerį.

¶ Sulaikė žurnalistą Miliusą. Ant Ellis Island tapo sulaikytas žurnalistas Milius. Jis, mat buvo apkaltintas apkalbėjime Anglijos karaliaus. Neseniai Cooper Union salėje buvo laikytas protesto mitingas, kur liko išnešta rezoliucija reikalaujanti jo paliuosavimo. Čia apart daugel žymių kalbėtojų, kalbėjo atvažiavęs iš Anglijos apgynejas Miliuso. Laike mitingo daugel kartų girdėjosi balsai — „šalin karaliū!“

¶ P-lė Fola la Follete laike mitingo Labor Temple karštoje kalboje kurstė rūbsiuvių-streikiėrius tvirtai laikyties iki streiko galui, kad iškovoti geresnes darbo išlygas. Paskui ji padėklamavo ilgą eilę apie Rusijos revoliuciją.

¶ Svetimtautiškos spaudos sąjunga susivienijusi 73 išleidimo įstaigas Amerikoje šiose dienose šventė keturių metų savo gyvavimo sukaktuves; tam tikslui buvo surengti pietai. Susirinko apie 300 svetimtautiškos spaudos atstovų. Čia buvo žmonės, kalbantieji 28 kalbomis ir atstovaujantieji 20-millioninę svetimtautišką koloniją Sus. Valstijose.

¶ Nelaimė teatre. Viename judančių paveikslų teatre rytinėj mieste dalyj sausio 2. kilo panika, kada, vienas žiūrėtojų, pamatęs rūkstančią filmą, suriko: „dega!“ Publika metėsi per duris; durių tarpe liko negyvaj sumindžiota dvi moteri ir 18 žmonių sužeista. Vienok jokio gaisro čia neiškito, nes operatorius greit viską užgesino. Kada-gi žmonės apleido teatrą ant grindžių daug buvo išmėtyta skrybelių, batų, pirštinių, nuplėštų drabužių dalių ir tt. Gaisrų komisionierius Johnson, atvažiavęs į katastrofos vietą, pranešė, kad New Yorke randasi 800 teatrų, kuriose kiltu panašiam katastrofa, jei tik ištiktų panika.

Vietinės žinios

— Mokslo semestras lietuviškoje Miko Petrausko konservatorijoje jau, kaip žinome, prasidėjo vasario 6., vienok norintieji gali dar pastoti ir vėliau. Kons. filioje (skyrūje) Elizabeth, N. J. mokslo semestras prasidės vasario 14. Platesnes žinias apie tą gali suteikti vietinis vargonininkas p. Steponavičia.

— Vasario 2. Lietuvių Amerikos Ukėšų Klubas laikė savo sveikinėjė mėnesinį susirinkimą. Tarp ko kito kilo klausimas — ką daryti su tokiu klubo nariū, kuris laike streiko eitų dirbti ir kas-nors su juom atsiktų. Nutarta tokiam nemokėti jokios pašalpos ir posmertinės. Klubo lideris A. Kandrotas inėšė susirinkime sumanymą paaukauti del streikuojančių rūbsiuvių \$50; tas liko priimtas; tuos pinigų tuoj pasiuntė pašalpos komiteto išdėninkui, P. Mačiui. Šiuomi galima taipgi pranešti Brooklyn visuomenei, kad klubas laikys savo linksmą išvažiavimą Liberty Park'e rugpjūčio 10. 1913 m.

V. Šibunauškas.

— Iš rūbsiuvių streiko. Vasario 5. M. Bučinsko dirbtuvėje iškilo didis susirėmimas streikiėriū su streiklaužiais, kur tapo suareštuotos šios ypatos: Adomas Čislauskas, Kazimieras Gabalas, Simonas Butauskas, Juozas Luckus, Julijan Pawlowski, Raulinas Unguraitis ir Martinas Sakalauskas.

M. Bučinskas pirm streiko rodėsi prijauciantis darbininkams, — prisidėdavo prie rengimo vakarų ir tt., dabar pasirodė visai priešingai — jis kėlė tautą ir mylėjo darbininkus iki tol, kol galėjo juos išnaudoti, o dabar — tai gerai svetimtaučiai ir visoki valkatos, kuriuos laiko savo dirbtuvėje. Ir štai per jo „gerumą“ mums dabar reikia sėdėti kalėjime; tai kaip lietuviai elgiasi su savaisiais.

Vasario 5. buvo surengtos streikuojančių rūbsiuvių prakalbos. Kalbėjo visiems gerai žinomas J. Šukys, kuris plačiai paaiškino apie streiko vertę, pridudamas darbininkams tvirtumo ir energijos del tolimesnio kovojimo su kapitalistais, kurių žiaurus ir suvedžiojimo darbai apsiereiskia ant kiekvieno žingsnio. Toliaus kalbėtojas aiškino apie vertę darbininkų susiorganizavimo ir veikimo vienybėje, kas be abejonės yra darbininkų klasės ištikimiausiu ginklu. Galop buvo kalbėta, kas daugiausiai šelpia streikiėrius šioje kovoje su kapitalistais. Aiškiai pasirodė, kad nuo pirmos dienos rūbsiuvių streiko, pagelbos ranką pirmiausia padavė tarptautinė organizacija Socialistų partija. Apart ko kito buvo paskirti 25 kalbėtojai, kurie su pasišventimu agitavo, kviedami visus gelbėti streikiėrius. Susirinkusieji buvo labai užganėdinti ta jo kalba, ką parodo gausus delnų plojimas. Pasibaigus prakalboms labai gražiai padėklamavo p-lė Antonina Matijošaičiūtė.

Presos komitetas:
Jos. Čičius,
Jos. Lapinskas,
V. Šibunauškas.

— Pono Juškausko dirbtuvės darbininkai, skaitliūje virš 200 pilni džiaugsmo ir užganėdinimo iš išlaimėto streiko vasario 10 d. ėjo darban su muzika ir apie poros tūkstančių žmonių demonstracija. Tas išlaimėjimas užsiveria sekančiuose punktuose: 50 darbo val. į savaitę, padidinimas kiekvienam darbininkui savaiti-

nės algos ant dviejų dolerių ir pripažinimas unijos.

— Iki vasario 10 d. su darbininkais susitaikė žemiaus pačinėtos Brooklyn'o ir New Yorko firmos (vieraūzės): priėmė visas paduotas unijos išlygas ir pripažino uniją. Nekurios iš tų firmų sutinka ant 48 val. darbo savaitės, kitos — 50 val. Kada-gi užsibaigs galutinas susitaikinimas, tai bus priimta ar 48 val. ar 50 val., žiūrint kokios pusės susitaikysiu firmų bus daugiau; kaslink mokesnio — tai uždėti įvairūs nuosimėčiai.

Alsberg & Co., Irving Men's Boy's & Children's. Alsberg, Pursh & Co., 729 731 Broadway Young Men's Clothing. Ark and Son, B. 251—255 Varet str., Brooklyn, N. Y. Men's and Youth's Clothing. Austern, Carl 28 E. 4th st. Boy's and Children's Clothing. Amdur, S and I, and Goodman 40 Gt. Jones st. Men's and Children's Clothing. Anselvitz and Lubinsky 105 E. Broadway Men's Clothing. Amdur, Louis 683—5 Broadway.

Brand Bros. 841 Broadway. Block, Miller and Frank 722 Broadway Children's Cloth. Bricker, Ab. 330—34 Grand st. Custom Tailors. Blankfein and Co., I. 170 Green st. Men's Clothing.

Claster and Co., L. 179 Gren st. Knee Pants and Children's Clothing. Cohen and Co., David 3 W. 4th st. Men's Cloth. Cohen, Robert 35 Bond st. Pants. Cohen and Son, M. 207 Green st. Knee Pants. Columbia Coat Front and Pad Co., 452 W. Broadway. Cohen Co., I and B. 708 Broadway Men's Clothing. Cumsky and Co., Israel 135 Bleecker st. Boy's and Children's Clothing.

Davis, Henry 313—319 Lafayette Men's and Young Men's Clothing. Drourr, Max J. 27 W. 4th st. Children's Clothing. David Son's and Co., Jacob 13—15 Washington Place Children's Clothing. Dietz Bros. 826 Broadway.

Eastern Mill Pants Company 25 Waverly Pl. Ess Vest Co., The 132 Bleecker st. Vests.

Elite Washable Suit Company 119 Bleecker st. Washable Suits. Enterprise Clo. Co. 293 Church st. Boy's Juvenile Clo. Ehrman and Co., Walter J. Evans, Chas. and Jacob Kovotik (Superior Clothing Co.) 627—629 Bway.

Freidman Bros. 138—140 Attorney st. Custom and Mail Order. Pants. Fishman, J. 39 W. 4th st. Boy's Clothing. Freind and Glaser 18 Waverly Pl. Men's Clothing. Friedman and Cohen 126 Bleecker st. F. B. Q. Clothing Co. 409 Lafayette st. Fishman and Bro., C. L. 49 E. Broadway. Ferber, Joseph 1446 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. Pants Mfr. Frank and Meyer 43—5 E. 12th st. Children's Clothing. Freedman and Co., I. 14-16 Washington Pl. Men's Cloth. Friedman and Co., M. H. 704 Broadway.

Glaser and Brownstein 37 E. 12th st. Children's Cloth. Gordon, Benjamin 11 Allen st. Children's Cloth. Grooper, A. M. 134—36 Staunton st. Merchant Tailors. Goldberg, H. 24 Eldridge st. Goldman and Bros., Wm. P. 92 E. Bway Men's and Youths. Greenberg and Co., J. 65 Bleecker st. Men's Clothing. Goodstein, H. N. 52 E. Broadway Men's Clothing. Goldstein and Levy 21 E. Broadway. Greenberg Marcus Co., S and M 458 Broadway Boy's Washable Suits.

Heineman Bros. 24—26 Waverly Pl. Children's Cloth. Hauptman, M. 162 Green st. Boy's and Children's Clothing. Herrman and Co., Julius 14—16 Washington Pl. Hastings Clothing Co. 9—11 University Pl. Heller, Geo. W. 12 W. 18th st. Vests.

Itzkovitz, Morris Sailor's Pea Jacket. Kulinyi, E. M. 382 Lafayette st. Wash Suits. Kowensky and Lewis 8 Lisperand st. Wash Suits and Rompers. Krinsky, Louis 19 W. 4th st. Pants. Kramor and Co. 28 E. 4th st. Men's Cloth. Kaval and Kabus 10 W. 4th st.

Loeber and Co., S. 18—20 W. 4th st. Knee Pants and Children's Clo. Levy Goodman 50 E. 9th st. Children's Clo. Levy, L. 187 Lafayette st. Men's Clothing. Levinson Bros. and Co. 27—29 W. 4th st.

Maehlin Bros. 439—441 Lafayette st. Men's and Young Men's Clothing. Metthers and Co. Men's and Young Men's Clothing. Manhattan Pants Co. 47 Lisperand st. Pants. Manadnock Pants Co. 30 E. Broadway Pants. May Co., The 699 Broadway Overcoats, Reefers and Children's Clothing. Montlack, J. 712 Broadway Men's and Youth's Cloth (Pants Specialty). Markovitz, S. 10 W. 4th st. Boy's Clothing.

Newman, Sol. 590 Broadway. Novich Bros. 124 Bleecker st. Men's Clothing. Natkin and Laitin 148 W. 24th st. Fur and Plush Lined Coats. Navsky, Charles 48—50 Walker st. Children's Cloth. Neugg Rosenbaum and Co. 34—6 E. 10th st.

Perless Clo. Co. 631 Broadway Pants. Perfect Clo. Co. 712 Broadway Children's Clo. Pomeranz Carl and Fruchtgartens, Isidor 51 Walker st. Pisonoff, H. 36 Walker st. Children's Clo. Pearlstein and Strom 201 Greene st. Roseing and Winick 26 E. Broadway. Reofer Specialty Co. 45 E. 12th st. Rosenblum and Co., P. 616 Broadway Boy's Washable Suits.

Smilovitz Bros. 460 Broome st. Washable Suits. Sarna, S. D. 25 E. 4th st. Knee Pants. Sweet, Orr and Co. Skulny and Co. Seickler and Bro. 721 —723 Broadway Children's Clo. Singer and Co., S. J. See-More Wash Suit 26 Washington Pl. Shirek and Son, A. 25 W. Houston st. Shattman, Rosenberg and Kraker 24—28 University Pl. Placed on list. Seiden, Joseph 643 Broadway Pants. Superior Clothing Co. (Chas. Evans and Jacob Kovovih) 627—629 Broadway.

Schapiro and Edelman Bros. 749 Broadway. Samuels and Philips 89 E. Broadway. Schapira and Co., L. 714 Broadway. Scheinberb, Max 46 E. Broadway. Teitelbaum, M. 91 Bleecker st. Tanenbaum Bros. 103 Bleecker st. Boys and Juvenile Clo.

Wiener and Co. 7—9 Waverly Pl. Boy's and Children's Clothing. Whittcap Clo. Co. 181 Merser st. Men's Clothing. Wolffs, Phillip 61 E. 11th st. Children's Clo. Whitecup, Chas. 114—16 Bleecker st. Men's Clothing. Worthy Cloth. Co. 11 Washington Pl. Winston, M. W. 688 Broadway Knee Pants. Wood and Co., S. N. Clothing Mfrs. Werner, Victor 817—19 Broadway Pants Mfrs.

Zieman Fur Coat Co. 23—9 Washington Pl.

Nors čia perskaityta daug firmų, bet vis dar maža dalis abelno jų skaitliaus yra susitaikiusių. Vienok yra vilts, kad greit ir kitos sutiks priimti darbininkų reikalavimus. Išlaimėjimas darbininkų rankose.

TEMYKIT!

New Britain, Conn. Lietuviai, Sv. Andriejaus draugystės nariai, liūdi savo išdininko Stanislovo Dambrausko, kuris šiomis dienomis, pabėgo, išnešdamas draugystės \$461.64. St. Dambrauskas — 6 metų augščio, sveria apie 200 svarų, 28 metų amžiaus, juodbruvis. Kas tokį patėmytų, gerai būtų, kad praneštų kam-nors iš New Britain'o lietuvių. Gaila, kad pas mus atsitinka tokios naujienos, o vis gal delto, kad mes taip greitai patikime bile kam, kaip pav. ir šitame atsitikime: išdininkas tokios dr., kuri narių skaito iki 300, užsistatė vos \$50 kauciją. Tokie, kurie turi šokią-tokią nuosavybę, nenori būti išdininkais, kad jiems jokio pelno iš to nėra; tasyk draugystė renka bile žmogų, kuris tik apsiima; berods draugai stengėsi nelaikyti daug pinigų pas tokį išdininką, bet ot atsitikimas būva, kad kartais gana didelė suma subėga į trumpą laiką.

KRASOS DEZŪTĖ.

M. A. Prūsėičiui. — Ačiū už straipsnį — jis tilps sekančiame „V. L.“ num. Labai geistini aprašymai Mažosios Lietuvos ir atgijančių tenai lietuvių. „V. L.“ Tamstai siuntinėsiame, bet atskiro honoraro už straipsnius kol-kas negalime pažadėti — matysime toliaus.

Marksištui, žvakei, A. žalpiui, Jonui Petraičiui, F. J. Levinskui, Senam Kudikiui, Jonui Joneliui: — Jūsų korespondencijas gavome — ačiū; jos tilps sekančiame „V. L.“ num.

Kaz Puidai: — Kritikos brožuus — „Laisvos mintis“ XXVII skyrių gavome — ačiū.

Kroniečiui: — Ačiū už raštelius — sunaudosime; rašinėkite tankiau.

Jonui Kerd: — Tamstos straipsnį „Garbė“ gavome — ačiū; sunaudosim.

Skrudėdai: — Ačiū už juokelį; geistina būtų, kad Tamsta kiek galint tankiau pabriežtum juokeliū į „V. L.“ iš lietuvių gyvenimo.

Eks-Klubiečiui: — Ačiū už korespondenciją; meldžius rašinėti trumpas žinutes bei straipsnelius tankiau.

J. G. Stobriui: — Tamstos korespondencija netilps, nes apie tą prakalbą ir lošimą jau buvo rašyta „V. L.“ Nė.

Van der Wurst'ui: — Tamstos korespondencija netilps; juk tai pašaipos laikraštukas. Kritikavimas panašių „subjektų“ neapsimoka.

Vaikui: — Tamstos atsakymo netilpsime; juk Tamstos žinios nepavadinotos neteisingsomis, o tik neatsakančiomis, o vardai draugijų, namstomos buvo per klaidą sumainyti; užsimėkite bereikalingai laikraštų vietos — juk tai mažmožiai.

F. Eismontui: — Ačiū už laiską — sunaudosime.

V. A. Montvilai: — Tamstos korespondencija netilps; negalima juk talpinti kor. jau „V. L.“ apie kiekvieną žuvusį Sus. Valst. — Kas kita, jei žuvis būtų lietuvis.

A. Daukai: — Su visais užklausi- mais kaslink M. Petrausko raštų kreip- kites prie paties autoriaus — M. Pet- rauskas, 101 So. 2nd str., Brooklyn, N.Y.

NAUJI RASTAI

Linosybės dainos solo balsui ir pija- niui; sutaisė Mikas Petrauskas: — 1) „Šiu nakti...“ (dzūkiska); 2) „Jojau dieną“; 3) „Ko liūdit, sveteliai“; 4) „Siuntė mane motinėle“; 5) „Vai aš pakirščiau“; 6) „Už šilėnglį“; 7) „Dovanojo“ (dzūkiska); 8) „Skyniaū skyrimėlį“; 9) „Tukiai Nemunės te- ka“; 10) „Saulė raudona“; 11) „Lihgo“ (latviška).

Laida ir savastis Jono M. Tanane- vičio, Chicago, Ill.

„Sviesa“ N2.

„Lietuvių žurnalas“ N1.

Čenstakavo Kliostoriaus Slaptybės arba kruvini Damazo Macecho darbai. Su paveikslais. Kaina 15 c. „Laisvės“ spauda, So Boston, Mass.

„Spitolininkas“ N1.

„Pasuntinis“ N1 (1913 m.).

„Garnys“ N12.

Žemaitiškos dainos, pavestos liaudies chorams Juozo Judavičiaus, 1912 m. Išleido savo lėšomis Autorius Tilžėje. Birutės red. prižiūrint. Telpa 23 dai- nos (su gaidomis).

Rygos Kalendorius 1913 m., „Ry- gos Garso“ leidinys, 74 pusl.

Biržų Kalendorius 1913 m. Sutaisė ir išleido kun. P. Jakubėnas (reform.) ir Martinas Yčas. M. Yčo ir B-vės spaustuvė Biržuose, Kauno g. 82 pusl. Kaina 15 kap.

„Ateitis“ N10—12.

Turiny N10: A. B. Didžiosios mūsų priedermės. Putinas. Sonetas. Liz- deika. Varpams gaudžiant. Perkūni- lis. Žodis apie kaimo muziką. Puti- nas. Lopsinė. Kursistė B. Vasaros metu. Pr. D. Žinojimas ir tikėjimas. Jose Dobler. Moksleivija ir mokimas Argentinos respublikoje. Iš moks- leivių gyvenimo. A. Lazdonas. Kas per dainos. A. Maliauskas. Kaip „Lai- svoji Mintis“ kovoja prieš teologiją. Kritika ir bibliografija. Stud. V. E. Užklausiškai ir atsakymai. Mat. Bd. Tikėjimas. Mokyt. Garb. Tautai. Žinija ir tikyba. Kybartinis. „Ateit- ties“ korespondencijos. Srašas auk- autojų „Motinėle“ naudai. Mūsų tauti- nės tvėrybos žiedai.

N11—12: V. E. Sveiki sulaukę šv- kalėdų! Homo. Draugams ir drau- gėms Kristuje. F. Kirša. Prisiminki me draugus. K. K. Lizdeika. Kūcia. Rugėnas. Prie laimės. Pr. D. Žinojimas ir tikėjimas. Dėdė. Vakacijų įspūdžiai. Stud. Bunius. Delko mūsų moksleivija nepatinka sodiečiams? J. Labelis. Dirbkime Tėvynei. M. Naras. Selpkime ir platinkime „Pa- vasarį“. Mokyt. M. Nors po vieną pasakėlę. K. Bitikas. Pabaigtuvės. Tiesomylis. „Aušrinė“ apie „Ateitį“.

Z. Z. Prie klasicizmo grįžimo mūsų gimnazijose. V. E. Užklausiškai ir atsakymai. V. B. Atsakymas į antra dr. aršvilo užmetimą. Iš moksleivių gyvenimo. Mūsų tautinės tvėrybos žiedai.

Les Annales des Nationalites. Bulletin de l'Office Central des Nationalites. N1. 1913. Paris. Daugiausia ši- tame numeryje telpa straipsniai apie Balkanų tautas ir abelai apie slavus.

AUKOS STREIKIERIAMS.

Brooklyn, N. Y. Per Stanislovo Masiulio vestuves aukavo:

A. Masiulis 50 c., J. Budraitis 30 c., A. Masaitukas 25 c., A. Bačasauskas 20 c., J. Daulon ir K. Banis po 15 c., J. Sala- va 10 c., P. Jonkus 11 c., K. Šlegeriu- tė ir J. Jonkaitis po 10 c., J. Česnaus- skas, A. Bernota, J. Masiulis ir Špi- las po 5 c. Labu \$2.16.

Noredami nors-kiek prisidėti prie su- šelpimo streikuojančių New Yorke ir Brooklyne rubsiuvių, buvo sumanyta rinkti jiems aukas. A. Petronis ir St. Galvosos perėjo per visus gyvenan- čius So Manchesteryje lietuvius, rink- dami minėtam tikslui aukas. Aukavo: P. Stoumas, J. Vilėniskas, J. Januš- kevičė, P. Ambrasas, M. Brazauskiūtė, A. Stašunaitis, po 50c.

A. Petronis, St. Galvosas, J. Povil- auskas, M. Galvosas, V. Degutis, J. Krauzaitis, J. Užupis, A. Gudaitis, J. Saurusevičė, S. Jaruška, J. Šlapikas, O. Krikščiūnė, K. Juška, A. Zokaitis, J. Lukštas, V. Kvasis, B. Salaveičikas, J. Antanaitis, O. Krauziūtė, A. Sprin- son, M. Aikauckas, F. Lapinskas, A. Augustonaitis, W. Zamaitukė D. Se- džiūtė, S. Gelbošis, W. Sedziūtė, J. Mo- rolis, F. Petraitis, A. Krajauckiūtė G. Blatinis, J. Gelbogis, J. Amrazas, O. Gelbogienė, po 25 c.

J. Gudaitis 20 c.; M. Januškeviči- ŗnė K. Mažeikiūtė po 15 c.; M. Rose- kiūtė, P. Triniūtė, J. Januškevičė po 10 c. Viso labo suaukauta \$12.30.

Pingai pasijusti Streikių Šelpimo Komitetui — Pijus Mačys, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. A. Petronis.

Brooklyn, N. Y. Pas viengentį Rugš- telį, ant Bedford ave., 29 d. sausio bu- vo šeimyniškas vakarėlis, kuriame li- kos pakeltas klausimas sulig sušelpi- mo Brooklyno lietuvių-kriaučių, kurie jau šešios savaitės kai streikuoja. Sve- diai sumetė šiek-tiek aukų, kurias Bro- oklyno klebonas, kun. Varnagiris, ap- siėmė pasiųsti streikių komiteto iš- dininkui p. P. Mačui. Aukos nutarta pagarsinti laikraščiuose, kas pavesta atlikti vienam iš svečių.

Aukavusių vardai:

Uzkimimas ir Kosulys

pacina nuo peršalimo, bet lygiai užkimiū kaip ir kosulį turint, ligonis gaus palengvinimą, jeigu ims

Severos Balsamą Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

Tankiai tuojaus po pirmo priėmimo kosulys nusto- ja, spjandymas pasilengvina, kvėpavimas lengve- snis. Geras vaikams, kaip ir suaugusiems.

Prekė 25 ir 50 centų.

Kada Mažas Vaikas Verkia,

tai tas rojškia, kad jam kas nors viduj kenkia, pavyzdžiai vejiniai dieg- liai, traukučiai, drebulys ir t. t. Išmindingos motinos laiko po ranka ir duoda verkiantiems kūdikiams

Severos Raminanczius Laszus

(Severa's Soothing Drops)

Šitas vaistas yra tikru motinų draugu ir kūdikių geradėju. Prekė 25 centai.

Aptiekose. Visur. Reikalaukit, kad jums duotų Severos. Neimkit kitų. Jeigu jūsų aptiekorius nenori jums pristatyti, rašykit mums. Gydytojo patarimas dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Kun. V. Varnagiris aukavo \$10.00. F. Masulevičia, Juozas Garša, A. Kandrotas, N. Urnevičienė — po \$1.00. V. K. R., J. Urnevičius, Rugštelis, Rugštelienė ir V. Peckilius — po 50c. N. N. davė 10c. Viso labo \$16.60 Barzų Dėdė.

Nuo Redakcijos. Sekančiame „V. L.“ numeryje bus paskelbta daugiau atskaitų, kurias priėmė nuo Strei- kierių Šelpimo Komiteto Sekretoriaus.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau kuningo Stanislovo Ku- čo, kuris išvažiavo iš Laižuvos parapij- jos į Ameriką, važiavo į Philadelphia, Sv. Kazimiero parapiją, o iš ten išva- žiavo Canadon. Dabar nežinome kur jis randasi. Kas žinote, ar jis pats at- sišaukite ant adreso, o būsiu didėi dė- kinga.

Miss Eva Dorgis, 306 W. 94th str., New York, N. Y. (8)

Pajieskau savo švogerio Felikso Lu- kasevičiaus, Suv. gub., Marijampolės pav., Prienu parapijos, kaimo Nišmo- nų; pirmiaus gyveno apie Scranton, Pa. Meldžiu atsiaukti šiuo adresu:

Andrius Zukauckas, Box 7 Renerton, Pa.

Pajieskau savo brolio Jono Radziū- no, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Ja- navo valsčiaus, kaimo Gulbiniškių. Taipgi pajieskau dėdės Juozo Smalen- ko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Paežerių valsč., kaimo Oželių. Pirm- iau gyveno Brooklyne, N. Y., o dabar nežinau kur. Atsišaukite šiuo adresu: Gor. Syzran, Simb. gub., 179 p. Ust- Dvinskij polk, Muzikanskoj komandų, Julius Radziunas.

arba ant šito adreso: Joe. Levandaus- kas, 15 Aetna str., Naugatuck, Conn.

Pajieskau sūnaus, Petro Krugelio, kuris keturi metai atgal išvažiavęs į viršinius — prapuolė. Kas žinot ma- lonėkit pranešt. Sako gyvenęs Lynn, Mass.

Pr. Žagarinskienė, Shaft, Pa.

Pajieskau skolininko Juozo Jankaus- ko, 22 metų senumo, 5 pėdų, 10 colių augščio, plaukai tamsiai geltoni, veid- as puškuotas. Kas žinote teiktis pra- nešt.

J. Pikutis, 339 E. Sentre str., Shenandoah, Pa.

PA DVIGUBINKITE STVO PINIGUS.

Pirkite sveikiaušieje mieste dalyje namą; lotas 50 pėdų pločio ir 110 ilgio, geras gyvenimui namas ir dideli me- džiai vyšnių ir gražus daržas; prekė \$3,800. Kitas namas su mažesniu lotu už \$1,500. Pirkikus apsaugojame nuo apgavysčių. Ateikite valandomis: 9 iki 11 ryte, vakarais nuo 7 iki 9. Re- liable Supplies, 474 — 50 str., cor. 5th ave., Brooklyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenką? — Tai vartokite nau- jausę gyduolę; po kelių kartų vartoji- mo — gelbsti. Prekė \$1. Pamėginimą pa- siunčiame už 10c.; tūkstančiai pasiel- bėjo dydei mokytų žmonių su garan- čija darodome (šitas apgarsinimas iš- traukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitai: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

„Vien. Liet.“ išleisčių knygu Katologas.

Table listing various books and their prices, including titles like 'Daugis ir žvaigždės', 'Dangus ir žmogaus seimumas', etc.

„SVYTURYS“ 1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c. Gaunamas pas J. J. PAUKŠTĮ & CO. 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Visu Atydai.

Pirmieji lietuviški rekordai Amerikoje Columbijos Co. Tinka ant kiekvieno gramafono. Galite gauti sekancias daineles: Šalty- šius, Tėvyne, Jieva, Kur bakužė samanota, Žvirblis, Sukruskime broliai, Tekejo saulele, Stumbriš- kių Polka, Amerikinis Nacio- nalinis maršas ir kitokių.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau dėdės Bonaventuro Su- gentos, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., gmino ir kaimo Bartnikų. Pirmiau, girdėjau gyveno Detroit, Mich., o da- bar nežinau kur. Jis pats, ar žinantie kur jis gyvena, malonėkit pranešti, už ką būsiu labai dėkingas.

V. Paškevičius, 926 Tunchnock ave., Pittston, Pa.

Advertisement for LOXOL PAIN-EXPELLER featuring an image of the product box and text: 'Nesiduokite apgauti su nuda- vimais. Tik šitas yra tikrasis. Jūs jį galite pažinti ant Inkaro'.

Advertisement for NEBO GIGARETAI featuring an image of a cigarette pack and text: 'Maišyto Turkiško Tabako Cigaretai 10 už 5c. Parduoda Visi Perkupčiai'.

Advertisement for Lithuanian AM. CITIZENS CLUB featuring text: 'Kaip pasilikti Amerikos piliečiu. Knygtė Lietuviškoji ir Angliškoji kalbose. Turinys: Įstatymai apie piliety- stę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų kon- stitucija, nepilgumybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai...'.

Advertisement for 'SVYTURYS' 1913 metų, listing various statistical and geographical data available in the publication.

Advertisement for Greater New York Phonograph Company featuring an image of a gramophone and text: 'Pirmieji lietuviški rekordai Amerikoje Columbijos Co. Tinka ant kiekvieno gramafono...'.

Advertisement for 'LIETUVA' magazine featuring text: 'Ar Skaitite Kada Laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto...'.

Advertisement for Reikalinga tuoj 500 mokačių dirbtį mainierių! featuring text: 'The Davis Coal and Coke Co., is Thomas, W. Va. reikalauja 500 mokačių kasimą anglų darbininkų-mainierių. Ši kompa- nija padvigubino savo mainas. Darbas- visada. Mainieriai uždirba nuo \$2.50 iki \$5.00 per dieną, pagal mokėjimą darbo. Ši kompanija yra pabudavojus daugybę namų 10 kambarių su gazu ir vandeniu. Nė streiko nė jokio nesutikimo nėra.'

Advertisement for ANT PARDAVIMO featuring text: 'Parsiduoda saliuonas, geroj vietoj, ap- gyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Biz- nis eina gerai. Priežastis pardavimo- ėjimas į kitą bizni. Kreipkitės sekan- čius adresu: Mikolas Eidukinas, 117 Greenpoint ave., Blissville, L.L.N.Y. (9)'

Advertisement for REIKALAUJAM featuring text: 'Apreiterių ir preserių prie marškinių darbo. Atsišaukit sekančių adresu: Waterbury Shirt Mfg Co., 774 Bank st., Waterbury, Conn. gromatą rašykitė lietuviškai ar angliškai, o yra lietuvių kompanija dar nauja. (7)'

Advertisement for PAJIESKOJIMAI featuring text: 'Pajieskau Vinco Roslavičiaus; paei- na kaimo Norto Naujunos, gmino Kvie- tiškio, pav. Marijampolės, Suvalkų g. Girdėjau, kad būk gyvena Chicagoje, Ill. Malonėkit kas iš pažįstamų ar jisai pats pranešti sekančiu adresu: Antanas Raslavičius, 396 Grand str., Brooklyn, N. Y.'

Advertisement for PARSIDUODA PIGIAI! featuring text: 'Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučios dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intai- syta kuopiukiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstai- gose eina gerai. Žinoma, mes prilai- kom savo krautuveje visokių tavorų, kaip to: vyriškų ir moteriškų siūtų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visok- kių tavorų, kokių reikalinge del šei- mynų. Pilna krautuve visokių tavo- ru. Norim greitai laiku parduoti, to- del, kad žadam važiuoti į Lietuvą. No- rintieji daugiau apie tai žinoti, rašykit- te sekančiu adresu: Joseph Butwill, 27 Spring str., Union City, Conn. (13)'

Advertisement for Tarptautiškoji Akušerijų MOKYKLA. featuring text: 'Moteris, norinčios išmokti akušeriantį, dabar tu- legališką mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas pra- sidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė- nesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplo- mas, valdžios pripažintas visoje šalyje. Įstoti mokyklon gali moteris, turinčios nema- žiaus 20 metų amžiaus ir mokačius bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00. Mokyklon Lietuvas prims „The Internatio- nal College of Midwifery“.

Advertisement for Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS featuring text: 'VALANDOS: } 3—11 ryte, } 1—3 po pietų, } 7—9 vak. } Sereidomis 8—11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.'

Advertisement for DAKTARAS A. BACEVYČE featuring text: 'GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kampas Second St. Ligonius prima: } Nuo 12—2 po piet., } ir vakare nuo 6—8 } Telephone 1837 R. Elizabeth.'

Advertisement for Daktaras A. S. Jankaukienė featuring text: 'Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų. VALANDOS: } Nuo 12—2 po piet., } nuo 7—8 vakare. } 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.'

Advertisement for Dr. J. S. Message (Misevičia) featuring text: '272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Specialistas širdies ir plaučiųligų. OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.'

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per telephoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Av. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaip kaulinio, muskulinio, sciatickos, taip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siūnia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštuoja vieną dolerį (\$1.00), o su prisitintimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Pabaigoje Lapkričio mėn. išeis iš po spaudos

Amerikos Lietuvių Kalendorius

1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO

Iš turinio kalendoriaus reikia paminėti keletą svarbesnių sraipsnių: Kodėl viskas brangsta, Kaip ir ką mokintis, Daile ir proletarijatas, Chronika revoliucijos judėjimo Rossijoje, Vilnius, Gyvenimo Tikslas, Ar bus blogi metai 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir šiaip gyvenimui reikalingų žinių ir informacijų.

Šitas kalendorius yra labai naudingas ir būtinai reikalingas kiekvienam lietuviui namuose. Puikiai iliustruotas. Prisiųsk mums 25c pinigais ar stemponis, o mes prisitinsime šitą KALENDORIŲ tamsai ir namus kartu su 36 puslapių KISENINIŲ KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovana.

AGENTAMS pusė kainos. Kas ims už \$10.00 ant karto, tam prisitintimo lėšas mes apmokame. Pinigai siunčiami iš ka no.

J. ILGAUDAS

1841 So. Halsted St., Dept. 4. CHICAGO, ILL.

TIKRAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaiku. Atsišaukusiems iš tolais per laiškus suteikia daktarišką rodą dovana. Atėjusiems į ofisą ištiria geriausią ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikališką praktikę, kaip tai: pabaigęs Medikališką Universitetą, buvo miestav daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu misliti gydytis per laišką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, būdamas lietuvis, suprantu kalbą ir jusų rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laišką pas kokio svetimtaučio daktaro, juk jis jusų kalbos nesupras ir jusų laiško neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsina jums keltatą butelių su farbuotu čistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokesčių atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai užprocevuotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nei tūmočiu nei raštininku ir nei aptiekoriu. Jei kas atsišaukia laišku pas mane, tai aš pats perskaitau tą laišką, ištirtu ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.

Turiu šimtus padekavonių. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlančiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Ištirtu širdingą ašin.

Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriplavimą, skaudėjimą paširdžiū ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ašiu už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo plaukų, greito supykimo ir išgėscio. Julė Daillidenlūtė. Tos padekavonės yra įdėtos su paveldimu pačiu pacientu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.

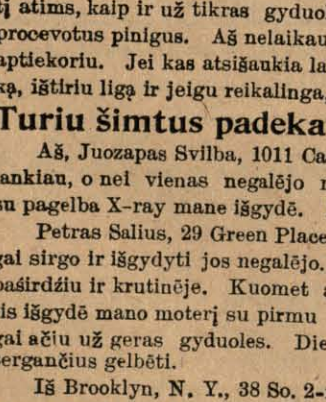
1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos { Nuo 9 iki 11 dieną, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. { Nes šlohis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

TIKRAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaiku. Atsišaukusiems iš tolais per laiškus suteikia daktarišką rodą dovana. Atėjusiems į ofisą ištiria geriausią ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikališką praktikę, kaip tai: pabaigęs Medikališką Universitetą, buvo miestav daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu misliti gydytis per laišką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, būdamas lietuvis, suprantu kalbą ir jusų rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laišką pas kokio svetimtaučio daktaro, juk jis jusų kalbos nesupras ir jusų laiško neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsina jums keltatą butelių su farbuotu čistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokesčių atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai užprocevuotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nei tūmočiu nei raštininku ir nei aptiekoriu. Jei kas atsišaukia laišku pas mane, tai aš pats perskaitau tą laišką, ištirtu ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.

Turiu šimtus padekavonių. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlančiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Ištirtu širdingą ašin.

Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriplavimą, skaudėjimą paširdžiū ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ašiu už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo plaukų, greito supykimo ir išgėscio. Julė Daillidenlūtė. Tos padekavonės yra įdėtos su paveldimu pačiu pacientu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.

1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos { Nuo 9 iki 11 dieną, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. { Nes šlohis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

PRANĖSZIMAS

Pranešu visiem, jog atidariau krautuve, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiučių, puikiausią armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakninių, visokių gražių popierių laiškam rašyti (gromatom) su puikiausiais apskaltymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų kniga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrų turime. Taisom visokius aukšinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietas ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreiptis šiuo adresu:

J. GIRDES

95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS GYVENIMAS!

TIKRI NAUJI METAI

Tik tada pastoja žmogui, kada užstoja naujas gyvenimas, kaip palinuosiu nuo visokių varginimų ir nemeta nuo savęs ligas, yvairių skaudėjimų našta.

Philadelphios M. Klinikas daugybės žmonių apdovanojo su tikrais naujais metais, suteikiant naują gyvenimą ir džiaugsmą, išgydant sergančius nesveikus, sugrąžinant gerą sveikatą, tą brangiausią žmogaus turty. Iš daugelio štai patys žmonės kalba:

GARBUS TAUTIETI DR. KLINIKOS! Pirmiau gavimo Jūsų liekarstų buvo teip bloga, kad dirbt negalėjau. Paklausiau draugų rodos—atsišaukiau ir kaip apturėjęs Jūsų Mylistos liekarstas, kurias suteikėt, suvartojau, tai trumpam laikui išgijau ir visi skaudėjimai bei romatizmas išnyko. Dabar sveikas, linksmas ir tuksantį kartų dėkavoju. Savo draugams reikalaujantiems gero Daktaro pagelbos, visada rėdysiu kreiptis prie Jų.

Su guodone **A. KARANAUSKAS, Box 233, Seelyville, Ind.**

H. HARKSŲIČE, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirgęs sunkia vyriska liga. Nuodugniai išgydytas, širdingai dėkavoja Klinikai už gerą sveikatą ir naują gyvenimą—tikrus naujus metus.

Nemažiau yra dėkinga **Mrs. MARĖ OČIPĖNE, iš Conemaught, Pa.** kuri sirgusi 9 metus skaudėjimo galvos, kojų, vidurių, pūsies, ir baltųjų tekėjimo liga, dabar džiaugiasi su nauja gera sveikata ir dėkavoja Philadelphios M. Klinikai, kurio tikros liekarstos ir tobulas daktaras išgydė

KAIP DAUGELĮ, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI.

Jei tik nori be peilio ir operacijos **PHILADELPHIOS M. KLINIKAS** užvedė daugybės naujų liekarstų, išradimų ir pagerinimų, teip kad kitur geresnių liekarstų negalima gauti. Čionai, apat kitų, yra gabus specialistas daktaras nuo vyriskių ligų.

JEIGU negali pribūt asabiškai, tai parašyk lietuviškai kas kenkia, o gausi rodą, pamokinimus, reikalingas liekarstas ir ant vietos išsigydysi. Ap turėsit tikrą sveikatą pagelbą nuo visokių ligų, kaip **VYRU, taip MOTERU**, bei kurios tik varginimui užpuola: kaip šviežių, teip užsienėnusių, kaip ir nuo tų, ką kiti daktarai nesumanė išgydyti. Kreiptis drąsiai—neklaidžiant, šiuo adresu rašyt:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 3 p. p. Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utrakiniais ir Pėtyčiomis.

Philad. Med. Klinikai tikrai galima tikėti. Padekavonės ištirtos, teisingos!

AR GALI ATSAKYTI ANT SITU KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuvis?
Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?
Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją.
Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?
Ar manai kada nors sirgti ar mirti?
Ar esi vedęs?
Ar tavo moteris ir vaikučiai priklauso prie kokios nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikių, jeigu mislįsi sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o tavo laimė nepražūs, SLA. moka ligoj pašalpa r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo miesto gyvuojančios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui Klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJIMU LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2880-M Stagg.

M. P. Gennes

pardavėjas siuvamų mašinų.

(Singer Sewing Machine Co.)

594-96 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių gaminami, indainuoti ir ingrainiti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo kelolltos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizorius **VINCO J. DAUNORA**, kurios tikslu yra apsaugoti savo vienačius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai ir geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųjų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specialjūškų gyduolių, sutaisyty iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaminamos sekantios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvaymo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c ir 50c	Gydantį mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	\$1.00	Antiseptiškas mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	50c
Nuo kojų nuospaudų	10c ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c ir 25c
Nuo persalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c ir 50c	Kraujo Stiprintojas	25c
Limimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpy Naikintojas	10c

Specialjūška tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisitintimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsilankdami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redagnojamas J. K. Okneovo.

Kaina metams \$2.00.

Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygnas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapoto; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonekit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusky ir vokiškų.

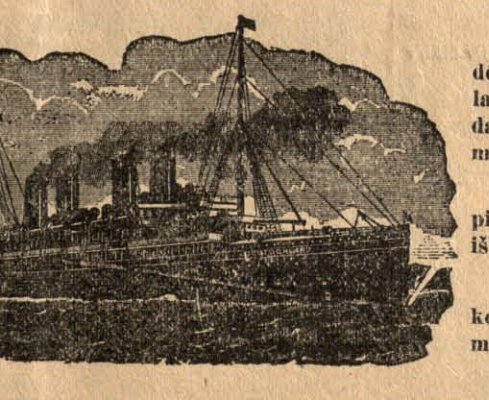
Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laišku.

Padarom aktus rejentaldas dėlei žemės ir kitokių priklausancijų savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieskom dales Lietuvoje ir atliam į Ameriką.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynos, kvepanti cigara, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Patei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepanti cigara.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys kiti, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Įsibalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.

Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

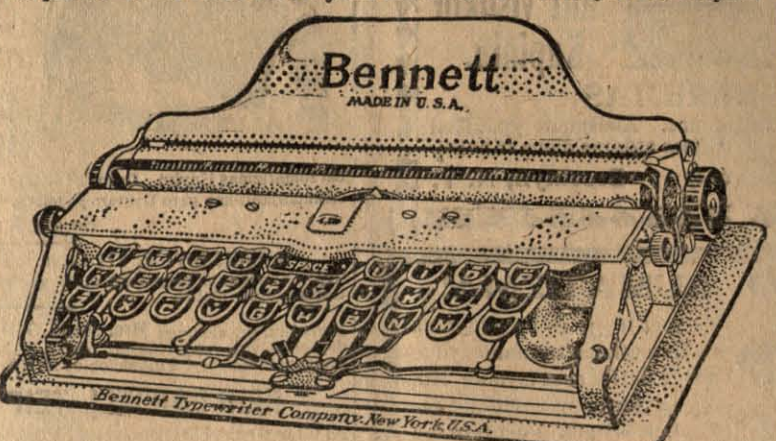
Lietuviai, krepkiets reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEAR PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report. HAD-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions mechanical movements, and contains 500 other subjects of importance to inventors. Address: H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoją teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ję galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖNYČIĄ Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25 Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir LIETUVOJE \$3.50 Anglijoje ir Škotlandijoje 15 sh. POJE Prusose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1. Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėj skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co. 320-532 W. South Al. MAHANAY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasaužierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausias kelias į Buffalo.

Tiesiai į Sarantony ir Anglij Brit.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatūs ir parankūs susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., krepkiets pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

VIŠIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėnčiai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai neaprantami žodžiai, kurių bū tam tikro vadovėlio jėga būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patarame nusipirkti Svetimų ir neaprantamų žodžių žodynelį, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus neaprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gauti pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.

120 Grand s. Brooklyn N.Y.

ATIDABYTA

Didžiausias pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags“ (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista tyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorko ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirėngimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus restatorna su atlankymu visokių žemės su pa laikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations“ (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

BATHS

274 South First Street.

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

BATHS

274 South First Street.

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

BATHS

274 South First Street.

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

BATHS

274 South First Street.

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

BATHS

274 South First Street.

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną atarninką.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDOUDU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, kelviai visados bus užganėdinti.

SIUNČIU PINIGUS į visus dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiška ir maloni visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8-1R)

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išaina kas Ketverga, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusei metų \$1.00

Kanadoje ir Meksike:—

Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:—

Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašyti "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA

3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausitė vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veitui.

Išgydytas iš 10 metų Rupturos.

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsakos atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliuje, š. m., kada atsiskaukiau pas Daktarą O'Malley į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegele galejau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didėle kvaliystė mislini, jog Raptura duosis išgydinti be operacijos (aš esniu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymū apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėti.

O dabar nežinau kaip išreikt save dekingumą už tai, jog esniu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešiojū jokią diržą, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkauojū Dievui, o po tam Dr. O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. (Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (išsiveržimo) be skausmo ir periskados per mano Kemišką-Elektro Methodą. Aš esniu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysin iš Rupturos. Mano spabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypataų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozeliais aprašant mano būdą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėti, tai duosiu ant išmokescio. Prekę užganėdinanti.

Prišįsk patinę markę už 2c. o apturėsi daktarišką knygutę su abrozeliais už dyką.

Dr. Alex. O'Malley

158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

Įsibalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims. Lietuviai, krepkiets reikale pas lietuvi.

Mano gyvenimo ofisas atdaras diena ir naktį

213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

Rusizkai Amerikoniszka Linija.

Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą 11 dienų į Liepoją

III klasa \$33 III klasa \$35

11 " 45 II " 50

I " 60 I " 70

Išplaukimas iš New Yorko.

Russia Feb. 8th Kursk Feb. 22nd

Už smulkesnių žinių krepkiets in mūsų agentus ir centrališką kontorą

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškėti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbi pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ZMIJEJCZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSAULIMO, REUMATIZMO, STREUNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasgelbėti, neįleskok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžkikus savo priepuoly, bet krepkiets arba tiesiai parašyk pas savo looną vienatui, reikalauzamas tikrų, grynų ir gydancių vaistų.

— Das

ALBERTA G. GROBLEVSKĲ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavystių savo sunkiai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesi-galėsi.

Adresas: Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselioms, teatrams ir baliams.

Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigara, skanūs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

Advertisement for H. B. ROSENSON, featuring a bottle of whisky and text: PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu, H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y., Telephone 1102 W. Williamsburgh.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(kampas Wythe ave.)

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsilima varymu provy visuose teismuose.

Ofisas rumnose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37

Residence Bell 47

Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų, 50 pusl. Prekė \$4.00. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė \$2.50.

Užsakant abi sykiu, prekė \$7.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kirpiančias. Neturėjimas draugo šių knygų—reikiama mustumina nuo savęs geresnio uždario ir pasiekis pramonystėje.

Duodu Lekeijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order“. Reikalaujant atsakymo visados pridaukti už 2c. Stamp

J. TOPILIS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.